BUDAPEST, 1939 LXI. ÉVFOLYAM, 64. (19.794) SZÁM SZOMBAT, MÁRCIUS 18

Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hirlappal együtt egy hóra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér, vasárnap 12 fillér (a mellékletek nélkül)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135-296. A fiókok jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetések élén közöljük

Magyarország kormányzója Ruszinszkóba utazott

Megszemléli a honvédség csapatait — Hivatalos vezérkari jelentés szerint a Borsava völgyében Dolhát megszálltuk — Az ungvári csoport harcok árán átlépte a Kisberezna vonalat és Uzsok felé halad — A 14. honvéd kerékpáros zászlóalj bámulatos teljesitménye

Kőrösmezőtől északkeletre is elértük a határt

Szlovákia megtartja függetlenségét, csupán katonai, vámügyi és pénzügyi unióra lép a Német Birodalommal

A francia kormány november 30-ig teljhatalmu felhatalmazást kér a kamarától

Londonba rendelték a berlini angol nagykövetet jelentéstételre

Chamberlain éles beszéde Birmingham-ben

Gróf Teleki Pál miniszterelnök a felsőház pénteki ülésében meg-megujuló lelkes éljenzés és szünni nem akaró tapsok között jelentette be a nap nagy nemzeti fontosságu eseményét, azt, hogy hős honvédeink immár *birtokba vették a Ruténföld legnagyobb részét* és hogy *Vereckénél*, valamint a Kárpátgerinc más pontjain — elérve az ezeréves magyar határt — kezet szorithattunk lengyel testvéreinkkel. Szivünk hő vágyát, huszéves álmunkat szinte máról-holnapra valóra váltotta a magyar honvéd, előretörve rettenthetetlen bátorsággal, szinte szárnyaló rohanással, szivében a hazafias érzés szent tüzével és a magyar katonai dicsőség olthatatlan szomjuhozásával. Csodálatosan nagyszerü, rendkivüli teljesitménye ez a honvédseregnek, amely roppant nehéz terepen, zord, téli időben, métermagas hóval boritott, avagy jeges és feltört utakon, heves hófuvásban és szakadatlan harcban a cseh csapatokkal, a szük mellékvölgyekben lesbenálló és kétségbeesett ellenállást kifejtő ukrán bandákkal, hatalmas lendülettel és hihetetlenül gyorsan, egy-két rövid nap leforgása alatt, teljes sikerrel oldotta meg az elébe tüzött nagy feladatot. A magyar miniszterelnök már pénteken a felsőházban ország-világ előtt bejelenthette: „a Ruténföldet, amelyhez Magyarországnak életbevágó érdekei füződnek és amely ezer év óta mindig Magyarországé volt, immár *visszakapcsoljuk az anyaországhoz*, önkormányzatot adva az ősi alkotmányos kötelékek belül a testvéri rutén népnek".

A köszönet és hála első szava honvédségünket és annak megteremtőit illeti. Méltónak mutatkozott hadseregünk ezuttal is az ősi magyar katonai hagyományokhoz és hősi szellemhez. A nemzet lelke viharzott fel a Kárpátalján előnyomuló minden egyes magyar katonában, tisztben és közlegényben egyaránt. Ha nem akarunk hütlenek lenni történeti multunkhoz, a Gondviselés által kijelölt nagyszerü küldetésünkhöz és megoldásra váró nagy nemzeti céljainkhoz, akkor a jövőben az eddiginél is nagyobb szeretettel és megbecsüléssel kell szivünkbe zárnunk jövőnknek legbiztosabb zálogát: a magyar katonát.

Az Erdős-Kárpátoknak, az ősi magyar föld e nagyfontosságu részének visszaszerzésekor nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy ennek lehetővéválásában mily jelentős része volt annak a szoros barátságnak — és az erre támaszkodó külpolitikánknak —, amely Magyarországot a három baráti nagyhatalomhoz: Olaszországhoz, Németországhoz és Lengyelországhoz füzte. A lengyel és magyar nemzet életérdeke találkozott abban az erőfeszitésben, amelyet mindketten évek óta kifejtettünk a közös lengyel-magyar határ helyreállitása érdekében. Nehéz helyzetünkben, az elénk tornyosuló, szinte lebirhatatlannak látszó akadályok zsibbasztó hatása alatt a bátoritásnak, a reménység ébrentartásának ki nem apadó forrása volt számunkra, hogy a nagy és erős lengyel nemzet hivatalos körei, közvéleménye és sajtója egy pillanatra sem szüntek meg épp oly lelkesen és rendületlen meggyőződéssel a magukénak vallani a lengyel-magyar közös határ megteremtésének gondolatát, mint a körülzárt Magyarország.

Az a tüntető meleg baráti érzés, amellyel az Erdős-Kárpátok ormán megjelenő honvédcsapatainkat az ujra feltámadt közös határon a lengyel csapatok, a lengyel nép és a hivatalos kiküldöttek fogadták, mindennél messzehatóbban hirdeti, hogy nagy nemzeti ünnepe ez Lengyel- és Magyarországnak, egy szebb jövő reményének felragyogása mindkettőjük égboltozatán, amidőn hosszu idők után a szabad lengyel és magyar nemzet katonái ujra találkoznak a közös határon testvéri ölelésre és elszántan arra, hogy ezután kezet kézbe téve, együtt haladjanak a sorsközösség rögös és dicsőséges utján egyaránt.

A közös határ szabad utat nyit számunkra nem csupán egy 35 milliós nagy és gazdag testvérnép országába, de azon keresztül Északra a szabad tengerek felé is. Ép igy Lengyelország egy őszinte baráti államon, Magyarországon keresztül minden akadály és gátlás nélkül szabad utat talál Délre, a balkáni országok és a Földközi-tenger felé. A nemzetek szoros együttműködésének széles országutját tárja fel az európai békének szolgálatában a közös lengyel-magyar határ helyreállitása éppen annál fogva, mert ez a közös határ évszázadok hosszu során át soha nem jelentett elválasztó, elkülönitő vonalat a két állam között, hanem mindig két nagy életterületet szorosan összefüző és mindkét ország boldogulását szolgáló bensőséges kapcsolatot.

Lehetetlen mélységes megindulás és könynyes meghatottság nélkül látni ezekben a napokban azokat a jeleneteket, azt az áradozó szeretetet, azt a fel-felzokogó örömujjongást, amellyel a *gens fidelissima*, a magyarhoz mindig hü rutén nép honvédeinket végig az egész Kárpátalján mindenütt fogadja, mint évtizedes szenvedéseiktől megváltó testvéreket. Magas hegyek között eldugott kis falvak szegény rutén népe ünneplő ruháját magára öltve, kokárdásan és magyar zászlók alatt, örömtől csillogó szemmel és boldogságtól önfeledten, magyar szóval üdvözli a magyar hadfiakat. Szabaditót lát bennük, kik elüzik az erőszakoskodó, elnyomó cseh katonát és csendőrt, valamint a fosztogató ukrán terroristát. Régi jó idők visszatérését köszönti bennük, a lelki és testi nyo-

moruságnak végetérését. Vereckénél tizezernyi kárpátorosz tömeg könnyezve énekelte a magyar Himnuszt, mint a felszabadulás ég felé szárnyaló hálaimáját.

A külföldi hirlapirók megrendülve szemlélték egy nem magyarnyelvü népnek, Rákóczi hires népének szivből jövő tüntetését Magyarország és a testvér magyar nemzet mellett. Megértették ebből, hogy Szent Istvánnak népeket összefogó és boldogitó birodalma nem meseszerü ábránd volt, hanem élő valóság, amelyet esztelen bűn volt Trianonban durva kezekkel szétrombolni. Megértették azt is, hogy Prága csak sanyargató mostohája lehetett e derék népnek, fegyveres rabszolgatartója, mig édesanyja Magyarország volt, amelynek képét és az utána való vágyakozást a huszesztendős cseh uralom minden mesterkedése szivéből kitörölni nem volt képes. Megértették azt is, hogy a Ruténföld visszatérése az anyaországhoz természetes folyamat, melyet feltartóztatni többé nem lehet.

A kormányzó Ruszinszkóba utazott a csapatok megszemlélésére

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Kormányzó Ur Őfőméltósága folyó hó 17-én este a honvédség csapatainak megszemlélésére Ruszinszkóba utazott.

Horthy Miklós kormányzó üdvözlő távirata Smigly-Rydzhez, Lengyelország marsalljához

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, a következő táviratot intézte Eduard Smigly-Rydzhez, Lengyelország marsalljához:

A lengyel és a magyar hadsereg egy évszázadnál tovább tartó szétválasztás után baráti kezet nyujtott egymásnak a visszaállitott lengyel-magyar határon. Ezt a pillanatot használom fel arra, hogy ugy a magam, mint a magyar honvédség nevében őszinte örömmel üdvözöljem Nagyméltóságodat, Lengyelország marsallját és a mélyen meggyászolt Pilsudski marsall szellemi örökösét.

Horthy.

Kőrösmezőtől északkeletre is elérték honvédeink Magyarország történelmi határát és találkoztak a lengyel csapatokkal

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. honvédvezérkar főnöke 1939 március 17-én 20 órakor a következő hivatalos jelentést adta ki:

Az Erdős-Kárpátokban előnyomuló csapataink ma 19 óráig az alábbi helyzetet érték el:

A tiszavölgyi csoport Aknaszlatinán át, élével Kőrösmezőig jutott.

A munkácsi csoport jobb oszlopa a Borsova völgyében Dolhát szállotta meg. Bal oszlopa pedig — mint már közöltem — tegnap elérte a régi határt Volócnál és Vereckénél.

Az ungvári csoport harcok árán átlépte Kisberezna-Észak vonalát és előnyomulóban van az Uzsoki-szoros felé.

Emlitést érdemel a m. kir. 14. honvéd kerékpáros-zászlóalj teljesitménye, amely két és fél nap alatt, helyenként ukrán bandák ellenállását megtörve, nehéz ut és időjárási viszonyok között, erősen emelkedő hegyi terepen, szakadatlan menetben 270 kilométeres menet után érte el Kőrösmezőt.

Csapataink ma este 17 óra 50 perckor Kőrösmezőtől északkeletre is elérték Magyarország történelmi határát és találkoztak a lengyel csapatokkal.

Huszt lakossága a felszabadulás és megkönnyebbülés örömével fogadta a bevonuló magyar csapatokat

Huszt, márc. 17. (Magyar Távirati Iroda.) Az ukrán kisérlet rövid ideig tartó székhelye is *visszakerült már az ezeréves magyar házához.* Óráról-órára szaporodnak a menetoszlopok, hogy minél hamarabb érhessék el a honvédség csapatai a napsütötte sikból hirtelen kiemelkedő havas hegytömböket, amelyek most egészen alpesi benyomást ébresztenek. *A magyar csapatok állandóan folytatják előnyomulásukat.*

Mint előrelátható volt, Huszt elfoglalása után a Kárpátalján megszorult cseh hadsereg és az ukrán terroristák zöme *Máramarossziget irányában* menekült el. A magyar hadsereg előrenyomulása, amellyel elvágták utjukat Szlovákia felé, egészen váratlanul érte őket. Szinte órák alatt történt az egész változás. Amikor a magyar csapatok bevonultak, a bandák fejvesztetten menekültek, *hátrahagyva halottaikat. A bevonuló magyar csapatok kezébe került a hirhedt Voron, Volosin volt titkára.*

Minthogy a Szics-szervezetek költségeinek fedezésére törvényes mód és jogcim nem volt, a gárda vezetői *zsarolás utján teremtették elő a szükséges* nevelték növendékeiket, fegyverekkel kényszeritették a postamestert négyszázezer cseh korona kifizetésére. A postamester hirtelen nem tudott 250.000-nél többet kiadni. A terroristák délután még egyszer visszajöttek és ujabb 60.000 cseh koronát vittek el a pénztárból. *Ezzel az összeggel menekült el a két Revaj-fivér és az egész Szics-vezérkar.*

Volosin megbizottai

A felbomlás napjaiban *Volosin* — mint azt most már számtalan jelből meg lehet állapitani — *nem volt ura a helyzetnek.* Hol a Szics-gárdisták egyszerü bábja volt, hol pedig a csehek mellett lépett fel, de végül is egyik oldal sem bizott benne, mert semmi erélye nem volt. Volosin egyébként *már szerdán este elmenekült* és gróf *Csáky István* külügyminiszter második sürgönyét, hogy fogadja a háromtagu kiküldött ruszin bizottságot, *a magyar parlamenter már nem tudta kézbesiteni.* A három megbizott, *Brascsajko* és *Dolinay* miniszterek, továbbá *Dutka* mérnök egyébként el is indult szerdán, de a terroristák nem engedték ki őket Kárpátaljáról, mire visszatértek, hogy Románián át kiséreljék meg Budapestre jutni.

Igy ért meg a helyzet a teljes felvonulásig, amelyet a lakosság nagy tömegei nyugodtan szemlélték, mert tudták, hogy annak előbb-utóbb be kell következnie.

A magyar csapatok Huszton

Ebben a hangulatban érkezett el *a magyar csapatok bevonulásának nehezen várt perce.* Csütörtökön délután félnégy órakor érkeztek meg a Templom-térre a magyar kerékpáros elővéd osztagai, akiket *a lakosság a felszabadulás és a megkönnyebbülés örömével fogadott.* A csapatok zöme már a fellobogózott utcákon vonult be a Templom-térre, ahol lelkes ünnepség keretében üdvözölték a felszabaditó magyar katonákat. Érdekes, hogy más helyen sok ruszin zászló is előkerült, mig itt *a magyar trikolóron kivül másszinü zászlónak nyoma sem volt.*

A bensőséges ünnepségen elsőnek *Boksay János* görögkatolikus kanonok, Huszt közszeretetben álló plébánosa, a magyarság husz éven át volt törhetetlen hive beszélt, majd utána dr. *Buday István,* a magyar nemzeti tanács elnöke. A lelkes üdvözléseket a csapatokat vezető őrnagy köszönte meg.

Hogy *Huszt* lakossága milyen kevéssé volt ukrán érzelmü, mutatja az, hogy *alig néhányan menekültek el a városból.* Itt van *Volosin* két nővére, *Nyárády* apostoli adminisztrátor is, aki nem mutatkozik az utcákon és *lakásán várja felmentését.* A városban maradtak a cseh tisztviselők is, sőt fehérszalagos cseh tisztek is nagyszámban sétálnak az utcákon, mert *ide is eljött a hire annak, hogy a felszabadító magyar csapatok mindenütt testvéri szeretettel és jószivvel ölelik magukhoz a felszabaditott területek népét.*

Perecsenyben találták meg a bevonuló csapatok a kifosztott beregszászi közkórház teljes felszerelését

Ungvár, márc. 17. Az Ung völgyében előnyomult honvéd csapatok mögött Perecsenybe érkező közrendészeti szervek a csehek által hátrahagyott anyag között igen értékes egészségügyi felszerelést találtak. Mint utóbb megállapitották, a nagymennyiségü anyag, amelyet a csehek már nem tudtak magukkal vinni: *a novemberi terület-átadáskor kifosztott beregszászi közkórház teljes felszerelése.*

Hory András varsói magyar követ nyilatkozatát közlik a lengyel lapok

Varsó, márc. 17. Hory András varsói magyar követ az Express Poranny munkatársa előtt tett nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Olyan nagy az örömöm, hogy nem is találom meg a megfelelő szavakat annak kifejezésére. Teljesen az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt állok. Éppen most fogadtam a lengyel rokkantegyesület küldöttségét, amely egy ulánus-lándzsára tüzött magyar és lengyel zászlót nyujtott át nekem. Ezeknek a derék katonáknak szivélyes őszinte szavai a legmélyebben meghatottak.

— Március 16-a történelmünk lapjaira aranybetükkel kerül be. *Atyáink álma megvalósult és ujból szomszédok lettünk.* A Kárpátok hófödte csúcsán egymás mellett lobog a lengyel és magyar zászló, *mint a két nemzet barátságának jelképe.* A Lengyelország és Magyarország közötti határ az évszázadok során sohasem volt véres határ. Mindig csak *az együttműködés, béke és barátság határa volt.* A mai nap jelentőségét nem lehet kellőképpen hangsulyozni. A bennünket összekapcsoló politikai, kulturális és gazdasági szálakat a közös határ még szorosabbá fogja összevonni. Kölcsönös viszonyunk még szivélyesebbé alakul majd. Az együttműködésnek olyan uj lehetőségei állnak előttünk, amelyek sulyát még ma pontosan körülirni sem lehet.

— Ezen a napon gondolataim a Wawelhez szállnak és lélekben meghajlok *a nagy marsall előtt,* akinek eszméje ma megvalósult.

Hory András nyilatkozatát közli a *Dobri Wieczor* és a *Kurjer Warszawski* is.

Románia visszautasitotta Volosinnak azt a kérését, hogy vegye protektorátusa alá Ruszinszkót

Berlin, márc. 17. (Magyar Távirati Iroda.) A német sajtó nagybetüs cimekben jelenti, hogy Magyarország visszacsatolja Ruszinszkót. A lapok budapesti, varsói és huszti táviratokban beszámolnak a magyar csapatok előrenyomulásáról, a magyar-lengyel határon tartott szivélyes, baráti ünnepségről és a budapesti parlament üléséről. Rámutatnak arra is a lapok, hogy *Románia* teljes nyugalommal fogadta a legutóbbi eseményeket. Csütörtökön este Bukarestben minisztertanácsot tartottak, amely — hir szerint — elhatározta, hogy tudomásul veszi Ruszinszkónak Magyarországhoz való csatlakozását.

A *Völkischer Beobachter* bukaresti jelentése szerint *Volosin* miniszterelnök felkérte a román kormányt, hogy vegye protektorátusa alá Ruszinszkót, de Románia ezt az ajánlatot *visszautasitotta.*

Magyarország a Ruténföld megszállása előtt a „legtökéletesebb megegyezést" létesitette Olaszországgal és Lengyelországgal

London, márc. 17. (Magyar Távirati Iroda.) **A Daily Telegraph római levelezője ugy értesül, hogy Magyarország a Ruténföld megszállása előtt a legtökéletesebb megegyezést létesitette Olaszországgal és Lengyelországgal és Magyarország törekvéseit végre siker koronázta. Hangoztatják Rómában, hogy a rutén nép tulnyomó többsége teljes mértékben egyetért a magyarokkal és a legnagyobb lelkesedéssel üdvözölte a magyar csapatokat és a magyarok igy jártak volna el akkor is, ha a német csapatok nem foglalták volna el Cseh- és Morvaországot.**

Ötszázötvenezer lakosa van a visszacsatolt Ruténföldnek

A Ruténföld demarkációs vonalon tuli részének adatai az 1930. évi állapot szerint:

Járás	Községek száma	Terület km²-ben	A lakosok összes száma
Nagybereznai	31	813.34	29.197
Huszti	21	962.46	71.311
Irsavai	38	751.61	50.231
Munkácsi	74	708.51	65.544
Perecsenyi	19	623.96	24.399
Rahói	16	1938.43	60.862
Nagyszöllősi	33	521.76	56.332
Szolyvai	66	1407.81	54.459
Técsői	35	1768.16	79.419
Ungvári	31	438.86	25.144
Ökörmezői	26	1150.34	35.226
Összesen	**390**	**11085.24**	**552.124**

Nemzetiségi adatok 1910-ben és 1930-ban:

Nemzetiség	1910-ben absz. szám	%	1930-ban absz. szám	%
Rutén, ill. orosz	326.665	70.6	413.481	74.9
Magyar	59.279	12.8	25.894	4.7
Német	55.448	12.0	8.725	1.6
Román	11.387	2.5		(egyébnél)
Tót, ill. cseh-szlov.	6.020	1.3	17.495	3.2
Zsidó	—	—	65.828	11.9
Egyéb	3.652	0.8	13.336	2.4
Külföldi	—	—	7.365	1.3
Összesen	**462.451**	**100.0**	**552.124**	**100.0**

A lakosság megoszlása vallásfelekezetek szerint:

Róm. kath.	29.602	6.4	36.137	6.5
Gör. kath.	358.488	77.5	315.392	57.1
Református	12.046	2.6	13.343	2.4
Ág. h. ev.	906	0.2		
Gör. kel.	406	0.1	110.756	20.1
Izraelita	60.978	13.2	69.504	12.6
Egyéb	25	0.0	6.992	1.3
Összesen	**462.451**	**100.0**	**552.124**	**100.0**

„Megvalósult a nemes magyar nemzet álma, amelyet Olaszország mindig teljes sulyával támogatott“ — irja a Popolo di Roma

Róma, márc. 17. Róma a legnagyobb örömmel üdvözli a közös lengyel-magyar határ megvalósulását.

A *Popolo di Roma* a következőket irja: Magyarország megszerezte a közös határt Lengyelországgal. *A nemes magyar nemzet álma, amelyet Olaszország mindig teljes sulyával támogatott, megvalósult.* Most Olaszország a legnagyobb megelégedéssel veszi tudomásul, hogy *a magyar sajtó hálával emlékezett meg arról, amit Olaszország éveken át a szent magyar követelések érdekében tett.*

A lap szerint a tengelyhatalmak négy éven át egymásután könyvelték el a szebbnél-szebb győzelmeket, mint Etiópia, a Rajnavidék, Ausztria, Szudétaföld, Spanyolország, Csehszlovákia és ezeknek a győzelmeknek következtében a tengelyhatalmak rendkivül fontos kulcshelyzeteket szereztek meg. Igaz, hogy Franciaország és Anglia területi állománya nem változott, de hatalmi helyzetük gyengült. Valamennyi győzelem erősebbé tette a tengelyhatalmakat és még valószinübbé tette a tengelyhatalmak következő győzelmét is a demokráciák felett. *Az európai erők egyensulya tehát átbillent.* Ez a folyamat még nem fejeződött be.

A *Messaggero* „Két testvérnemzet találkozása: magyarok és lengyelek a beszkidi határon“ cim alatt közli a Ruszinföldre kiküldött tudósitójának jelentését az eseményekről. Az olasz tudósitó a következőket irja *a magyar katonákról:* Ezeknek a kevésszavu, egyszerü magyar fiuknak hihetetlen ellenállóképességük van. Törhetetlen lelkesedéssel haladtak előre órákon és órákon át a legnehezebb terepen, néha térdig hóban, letörve az ukránok ellenállását.

Lengyelország sajtója mélységes örömmel fogadja a közös lengyel-magyar határ visszaállitását

Varsó, márc. 17. (Lengyel Távirati Iroda.) Valamennyi lengyel lap mélységes örömmel és megelégedéssel fogadja a közös lengyel-magyar határ visszaállitását és részletes tudósitásokat közöl arról az igen meleg fogadtatásról, amelyben az első magyar csapatokat a lengyel határnál részesitették. A lapok első oldalon ismertetik a fogadtatás legapróbb részleteit, valamint a magyar csapatok előrenyomulását a Ruszinföldön át.

A *Polska Zbrojna,* a hadsereg lapja, az egész első oldalt átfogó cimében a következőket irja: *„Szivből üdvözöljük a történelmi határon a magyar hadsereget.“ A lengyel politika fontos követelménye* — irja a lap — megvalósult: *a két baráti nép történelmi hagyományainak megfelelően közös határunk van Magyarországgal.* Déli határunkon sikerült helyreállitani a szerencsés politikai és gazdasági fejlődés feltételeit.

A *Kurjer Poranny* többi között a következőket irja: Sokáig vártunk erre az eseményre és a lengyel nép az ujjongó öröm érzésével vette tudomásul a hirt, hogy déli határaink mentén a lengyel csapatok találkoztak a magyar csapatokkal.

Az *Express Poranny* „Az igazság és rend határa“ cimü cikkében ezeket irja:

Magyarország és Lengyelország egyaránt az őszinte és mély lelkesedés tüzével ünnepli a közös lengyel-magyar határ visszaállitását. *Ezzel megvalósult a magyar külpolitika lényeges követelménye, amelyet Lengyelország tevékenyen támogatott.* A hős magyar hadsereg megtörve az ellenálló bandák támadásait, leküzdve a nehéz hegyi terep nehézségeit és a Kárpátokban dühöngő hóviharokat, tegnap *elérte a lengyel határt. Ezzel megszünt a ruszinszkói tüzfészek. A helyreállitott közös határ mindörökre egyesiti a két testvérnépet, amelyet semmi sem választhat el többé egymástól.*

A konzervativ *Czas* a következőket irja: A lengyel-magyar közös határ rendkivül fontos esemény nemcsak a két érdekelt állam, hanem *a többi szomszédos ország kapcsolatai szempontjából is.* Az egész lengyel nép a legnagyobb örömmel fogadja Magyarország sikerét. *A mi örömünk annál nagyobb, mert Ruszinszkó visszacsatolása Magyarországhoz nemcsak a magyar, hanem a lengyel érdekeknek is megfelel.*

Lengyel-magyar ujságirói vacsora Rómában

Róma, márc. 17. Dr. Chrzanowski Félix, a Lengyel Távirati Iroda római szerkesztője, csütörtökön este vacsorát adott a római magyar ujságirók tiszteletére a közös magyar-lengyel határ elérése alkalmából. Az ujságirók *Báthory István kupájából ittak a két nemzet boldogságára.*

Szlovákia megtartja függetlenségét, csupán katonai, vámügyi és pénzügyi unióra lép Németországgal

Mach szlovák propagandafőnök rádióbeszéde Szlovákia függetlenségéről — Németország nem szállja meg Szlovákiát Mi a véleménye Göringnek

Berlin, márc. 17. (Magyar Távirati Iroda.) Szlovákiának német védelem alá helyezésével kapcsolatban jól értesült politikai körökben rámutatnak arra, hogy, bár végleges intézkedés ez irányban még nem történt, nagyon valószinü, hogy Szlovákia és a Német Birodalom viszonya egészen másként alakul, mint Bohémia és Morvaország sorsa. Amig ugyanis a két cseh tartomány részévé válik a Német Birodalomnak, Szlovákia megtartja függetlenségét, csupán katonai, vámügyi és pénzügyi unióra lép a Német Birodalommal. Ez közös vámhatárt, közös pénzrendszert és közös vezérkari irányitás alatt álló szoros katonai együttműködést jelentene. Szlovákia élén a szlovák államelnök fog állani, a törvényhozó hatalmat a szlovák tartománygyülés, a végrehajtó hatalmat pedig a szlovák kormány gyakorolja. Az ország külügyeit önálló külügyminiszter intézi és Szlovákiának külföldön önálló diplomáciai képviseletei lesznek.

Politikai körök hangoztatják, hogy Szlovákia és a német birodalom viszonyának rendezése Hitler és Tiso megbeszélésétől függ.

Mach Sándor szlovák propagandafőnök a német viszonyról

Pozsony, márc. 17. Mach Sándor propagandafőnök ma a rádióban beszédet tartott s ebben ezeket mondotta:

— Szlovenszkót tegnap megriasztották azok a hivatalosnak látszó hirek, amelyek szerint a német katonaság bevonult Eperjesre. Mi történt valóban? Eperjesre német katonatiszt érkezett, akit hivatalos küldetéssel biztak meg ugyan, de nem Szlovenszkó területén. *Ez a katonatiszt Kárpátukrajnából jött.* Eperjesen közben az a hir is elterjedt, hogy a német katonaság Zsolnáról elindult Kelet-Szlovenszkó felé.

— Pozsonyban 70 külföldi ujságiró van s azok is állandó kérdésekkel ostromolták az illetékes helyeket. Tisztázni akartam az ügyet s ezért a német hatóságokhoz fordultam, ahol azt a választ kaptam, hogy a szlovák kormány hozzájárulása nélkül semmi sem történhetik. Ebben az esetben a szlovák kormány hozzájárulása más irányra vonatkozott, ugyhogy nyilvánvalóvá vált, hogy csakis tévedésről lehet szó. *Biztositottak engem, hogy semmi sem történik, ami sértené Szlovenszkó érdekeit.*

— Mivel hisszük, hogy a németek meg tudják tartani és meg is tartják szavukat, nyugodtan fogadtuk a riasztó hireket. Végül aztán ebben az esetben is kiderült, hogy nem tévedtünk.

— Az eperjesi álhirt látszólag megerősitette az a tény is, hogy Kárpátukrajnából egy ember érkezett, aki azt állitotta, hogy összekötő tiszt a Hlinka-gárda, a szics-, a német hadsereg és a kárpátukrán hatóságok között.

— Ilyen körülmények között nem lehet azon csodálkozni, hogy *mindenki biztosra vette a német katonaság bevonulását és hogy az emberek öt óra hosszat várták az utcán a németeket, akik azonban nem jöttek* és ma már hivatalosan is kijelentették, hogy *ilyen szándék nem is volt és nem is lesz* és hogy az ennek a területnek a németek által való megszállásáról szóló hirek nem felelnek meg a valóságnak.

— Semmi sem történhetik a szuverén szlovák nemzet és a szlovák állam biztonsága ellen. Ebben a tekintetben biztositékot kaptunk legilletékesebb helyről, Hitler Adolf, a német nemzet nagy vezérének szájából.

Mach Sándor azután megemlitette, hogy hasonló álhirek Pozsonyban is elterjedtek, ugyhogy a pozsonyi németek néhányszor naponta a Dunaparton gyültek össze, hogy üdvözöljék a bevonuló német katonaságot. Hitler a szlovák állam létezéséről és védelméről beszélt, van azonban ujabb, még világosabb dokumentumunk is, *azaz Göring porosz miniszterelnök legujabb nyilatkozata.*

Göring nyilatkozata

London, márc. 17. (Német Távirati Iroda.) A Daily Mail Ward Price Göring tábornaggyal folytatott beszélgetését közli, amelynek során Göring nyilatkozott Szlovákia alkotmányáról. Ward Price bevezető szavaiban hangsulyozza, hogy Göring kijelentése szerint Szlovákia a birodalom keretein kivül, de német protektorátus alatt áll majd. *Szlovákia teljesen független lesz.* Német helyőrséget csak akkor kap, ha a szlovák kormány ezt külön kéri. A csehek sokkal nagyobb mértékü önkormányzatot kapnak, mint aminőt a szudétanémeteknek valaha is adtak. Véderő-szolgálatra a cseheket semmi esetre sem veszik azonban fel a német véderő kötelékébe. A csehországi és morvaországi munkanélküliség leküzdésére Göring már megbizást adott munkaalkalmak megteremtését célzó intézkedések egész sorának kidolgozására. *Kijelentette Göring továbbá, hogy a nürnbergi fajvédelmi törvényeket nem terjesztik ki a csehországi és morvaországi zsidókra, csupán az ezeken a területeken élő németekre alkalmazzák őket.* Azokkal a híresztelésekkel szemben, amelyek szerint Németország már régóta előkészitette Csehország meghóditását, Göring kijelentette, hogy ő maga is csak szombaton reggel értesült arról, hogy a csehországi helyzet német beavatkozást tesz szükségessé.

Hitler Bécsben

Bécs, márc. 17. (Német Távirati Iroda.) *Hitler* kancellár pénteken délután 5 órakor Brünnből jövet Bécsbe érkezett. Kiséretében volt *Ribbentrop* birodalmi külügyminiszter, *Keitel* tüzérségi tábornok, a véderő főparancsnokságának főnöke, dr. *Lammers* birodalmi miniszter, *Himmler* birodalmi SS-vezér és dr. *Dietrich* birodalmi sajtófőnök.

Egy álhir cáfolata

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Az egyik külföldi hirügynökségnek azzal a hirével szemben, amely szerint Hitler kancellár a kormányzó ur őfőméltóságát meghivta volna Prágába, illetékes helyen kijelentették, hogy ilyen meghivás ide nem érkezett.

Tiso Bécsbe utazott

Pozsony, márc. 17. **Tiso miniszterelnök és a kormány több tagja Bécsbe utazott. Politikai körökben elterjedt megbizhatónak látszó hirek szerint a szlovák kormány tagjai Bécsben találkoztak Hitler kancellárral.**

Román koronatanács

Bukarest, márc. 17. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.)* **Károly király péntek este féltiz órára összehivta a koronatanácsot, amelyen megbeszélték a legutóbbi nemzetközi események által Románia számára teremtett helyzetet. A tanácskozáson résztvettek a minisztereken kivül a királyi kormánytanács tagjai és a kerületi helytartók is.**

Bata, az ismert cipőgyáros, repülőgépen tovább utazott Belgrádba. Gyárának több főtisztviselője, aki szintén Romániába menekült, egyelőre Bukarestben marad.

Házkutatás a pozsonyi zsidóknál

Pozsony, márc. 17. Több pozsonyi zsidó kereskedőnél házkutatást tartottak. Néhány kereskedőnél nagyobb pénzösszeget találtak. Ezeknek lakását és üzletét Hlinka-gárdisták őrzik. Azokba az üzletekbe, ahol az üzletvezetés ellen kifogás merült fel, az üzlet élére biztost állitanak.

Az angol kormány a cseh-szlovák ügyben érintkezésben van a francia kormánnyal

London, márc. 17. (Magyar Távirati Iroda.) Az alsóházban *Attlee* őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére, napirenden kivül megkérdezte a miniszterelnököt, nyilatkozhatik-e ismét a cseh-szlovákiai helyzetről.

Sir *John Simon* kincstári kancellár a miniszterelnök nevében felelve röviden ismertette a Hitler kancellár által Csehország és Szlovákia jövőjével kapcsolatban kiadott rendeletet, majd igy folytatta:

A magyar miniszterelnök tegnap bejelentette, hogy a ruszinföldön uralkodó anarchia szükségessé tette a magyar és ruszin nép érdekében bizonyos katonai és politikai lépések megtételét. A Ruszinföldről érkező kérelmek következtében a magyar kormány az egész Ruszinföldet elfoglalja.

Attlee: Van-e az angol kormánynak hivatalos értesitése a német kormánytól cseh-szlovákiai eljárása tekintetében?

Sir *John Simon:* A külügyminiszter fogadta a német nagykövetet, aki hivatalosan tájékoztatta. Ebben az ügyben érintkezésben állunk a francia kormánnyal, de most ennél több részlettel nem rendelkezem.

Roosevelt kijelentette, hogy felül kell vizsgálni a semlegességi törvényt

London, márc. 17. (Magyar Távirati Iroda.) **Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök kijelentette a Fehér Ház sajtóértekezletén, hogy az európai fejlemények bebizonyitották annak szükségességét, hogy a törvényhozás mostani ülésszakának felül kell vizsgálnia az amerikai semlegességi törvényt. Az elnök ugy vélekedik, hogy a részleteket közös tanácskozáson kell megállapitani, ami feleslegessé tenné a törvényhozáshoz intézendő elnöki üzenetet. Washingtonban elterjedt hirek szerint a kormány nagyobb szabadságot kiván a fegyverkiviteli tilalom elrendelése tekintetében, ha külföldön háboru törne ki.**

Midőn ujságirók azt kérdezték Roosevelttől, miért mondta néhány héttel ezelőtt Floridában, hogy aggasztó fejlemények várhatók külföldről, az elnök azt felelte, hogy ehhez a nyilatkozathoz nagyon komoly és alapos okai voltak és akkori kijelentése szószerinti értelemben veendő.

Tizenöt milliárd dollár az Egyesült Államok aranykészlete

London, márc. 17. (Magyar Távirati Iroda.) **Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok aranykészlete a kincstári hivatal legujabb kimutatása szerint 15.000 millió dollárral uj csúcspontot ért el, ami 400 millió dollárral több mint január 1-én és 2190 millió dollárral több, mint 1938 március 1-én volt. Ez a legnagyobb aranytömeg, mely a történelem során egy országban felgyülemlett. A washingtoni kincstári hivatal hetenként átlag 40 millió dollár értékü külföldi aranyat vesz és ha fenntartja ezt a vásárlási arányt, 1946-ban a világ minden aranya az Egyesült Államok kezeiben gyülne össze.**

Prága a német motorizált hadsereg félelmetes diszfelvonulásának napján

A rendes életkeretekbe való visszazökkenés teljesen simán ment — Csendes passziv rezisztencia kezdődik cseh oldalról — Leszerelték a cseh hadsereget

— A Pesti Hirlap tudósitójának telefonjelentése —

Prága, márc. 17. A péntekre virradó éjszakát is a legteljesebb nyugalomban töltötte Prága. Észrevehető, hogy a megszálló német csapatok is nagyobb ellenhatásra — ha nem is ellenállásra — számitottak és meglepi őket a közönynek és nemtörődömségnek látszó cseh józanság és fegyelmezettség. Szerdán este kilenc órától kezdve tilos volt az utcákon járni, szuronyos német katonai járőrök igazoltattak mindenkit, akit a szabadban értek. Csütörtökre már ezt az óvintézkedést is feleslegesnek tartották, kitolták a zárórát éjfélig. Ennek ellenére csendesek, majdnem kihaltak voltak az utcák, a lakosság inkább odahaza tartózkodott, főleg kimenős német közlegények és altisztek őgyelegtek a Vencel-téren és környékén.

Amily csendes és feltünésnélküli volt Hitler vezér és kancellárnak meglepetésszerü érkezése, éppen ugy távozott is a Hradzsinból. A lakosság az ujságokból vagy a rádióból értesült az eseményről. Általában a rádióra most fontos szerep hárult itt Prágában. Végig az utcákon, tereken, hosszu sorokban szerelték fel a hangszórókat, amelyek rövid időközökben bődülnek fel, hogy továbbitsák az utasitásokat, hireket, jelentéseket a nagyközönségnek. Már kezdjük megszokni, hogy a város duruzsoló egyhangu morajában egyszerre harsogni kezd valaki, cseh vagy német nyelven. A cseh hatóságok állandóan rendre, fegyelemre intenek és követelik, hogy a nép élje tovább minden zökkenő nélkül a maga életét.

Tánc a zenés kávéházban

Szinte elképzelhetetlen, hogy ez a visszazökkenés milyen tökéletességgel történt. A mai délutánon bevetődtem egy zenés kávéházba. A jazz band vigan szólt, az asztalok mellett zsufolva ültek az emberek, itt is, ott is párok álltak fel táncra. Igaz, hogy két angol valcer közt a különkiadások hireit olvasták összebujva, de mégis itt voltak, zenét hallgattak, a parkettre álltak. Mindez a legnagyobb nemzeti gyász idejében, az ország halálának harmadik napján. Ezen senki sem ütközik meg a csehek közül. Befelé élő nép, nem szereti fitogtatni érzelmeit, hajlamos, hogy közönyt mutasson a külvilágnak. Mikor az első német előörsök motorkocsijai végigdübörögtek az uttesteken, nem egy szemből gördült ki a könny. Erre a gyengeségre ma már szégyenkezve emlékeznek.

— Megtörtént, megtörtént! — mondják —, most lássuk, hogyan élünk tovább, hogyan rendezkedünk be.

A házakon ezután is ott lengenek a nemzeti szinü cseh zászlók, a kávéházakban zene szól, az esti éttermek megtelnek. Prága, a cseh ember, nem zavartatja magát. Csak egészen apró, ellesett gesztusok, pár szemvillanás mutatja, hogy ez mennyire nem közöny, mennyire nem álmosság. De régi elvük: vesztett ügyért áldozatot hozni, kereskedői ostobaság.

A forgalmat az utcákon még mindig a cseh rendőrök irányitják, akiknek kardját meghagyták. Együtt ügyelnek a városra a német katonákkal. Egymás mellett dolgoznak, de mintha ügyet sem vetnének egymásra. Nincsenek kölcsönös tisztelgések, mindenki végzi a maga munkáját, ha a tömeget kell a gyalogjáróra visszaterelni vagy a kapualjakba nyomni. A két külön gépezet elvégzi a maga hivatását és igyekszik észre sem venni, hogy már nincs munkájában egyedül.

Leszerelték a katonaságot

A cseh katonaságnak már nyoma sincs. Pontosabban szólva: fegyveres katonáknak. Viszont mind több cseh egyenruhás alakot lehet látni, tiszteket, altiszteket, szolgálati övvel, fegyvertelenül. A legénység ládákat, a tisztek kis kézitáskát visznek a kezükben. Éppen leszereltek. Mennek a forgalmas uton sietve, fal mellett, összeszoritott ajakkal. Mit érezhet ilyenkor egy kardját vesztett katona? Nem is lehet tudni, az arcuk mozdulatlan, szenvtelen. A járókelők szemérmes figyelemmel nem néznek rájuk. Viszik csendben, sietős léptekkel a ládákat, kis táskákat. Megszünt a cseh hadsereg.

Ma déltájban az az álhir terjedt el, hogy Sirovy tábornok öngyilkos lett. Ez a katona személyes tüntetése lett volna az ellen, hogy lecsatolták oldaláról a kardot és nem engedték szembeszállni a veszéllyel. A kósza jelentést hamarosan megcáfolták. De amikor még hittek benne, akkor sem ugy gondoltak a tábornokra a csehek, mint a végső következményeket levonó jellemre, hanem a vállukat vonták:

— Öngyilkos lett? Hát ez mire jó, szamárság lett volna Sirovytól!

Mára ujabb karszalagok jelentek meg az utcákon, a Gajda-féle cseh fasiszta párt jelentkezett. Most ez tömöriti a cseheket csendes, várakozó magatartásukban. Mert a passziv rezisztencia első jelei már itt vannak. Prágában a boltos, a portás, aki tegnap még készségesen beszélt az idegennel németül, ma inkább kerékbe törik a franciát, vagy eldadog pár angol szót, de lehetőleg kerüli a német beszédet. A német ujságok be is vallják: nem vallana a harmadik birodalom nagyvonaluságára, ha elképzelné, hogy a cseh nép örömujjongással mint felszabaditót ünnepli Hitler Adolfot.

A csehek Bach-korszaka

A csehek nem ujjonganak, de nem is siránkoznak. Ha a bécsi döntés után megtörölték gyöngyöző homlokukat és azt mondták: „Ezután szükebb keretek között rendezkedünk be és kissé szerényebben élünk." Szlovákia elszakadása után igy szóltak: „Ezután magunkban élünk és magunknak dolgozunk." Most pedig folytatják: „Ezután bekebelezetten élünk, de a magunk körében akarunk maradni és dolgozni." Valami olyan életszemlélet kezdődik itt, amilyen Magyarországon a Bach-korszakban lehetett. A csehek Bach-korszaka következik, vagy, ha ugy tetszik, tulipánmozgalom tulipánok nélkül: csehek a csehekkel és a csehekért. Nem hirdetik, nem öntik jelszavakba, de ösztönösen és szerényen valami egyetemesen érvényes magátólértetődéssel végrehajtják: cseh boltokban vásárolnak, cseh üzleteket kötnek, csak cseh nyelven beszélnek, csendesen bojkottálják az idegeneket társadalmi téren és minden vonatkozásban egyaránt. Mindezt nem hangos gyülölködéssel és nem ökölrázással cselekszik. Szerényen meghuzódnak; aki szemtől szembe látja őket, azt mondaná, gyávák. A hotelpincér tisztelettel hajol meg a német egyenruha előtt, udvariasan mosolyog, sürög-forog, készségeskedik, de láttam az arcát, amikor elsiet átadni a megrendelést. Különös dolog, nem gyülölet volt az a szemekben, a száj sarkában, inkább valami kispolgárian öntudatos, kesernyés fölény, amely olyasmit mond: hát jó, jó, itt vannak . . .

A német hadsereg

A mai nap látványos eseménye a motorizált német hadsereg diszfelvonulása volt a Vencel-téren. A főhadiszállás éppen szállodánkban van, innen tartották meg a szemlét. Emlékszem a bécsi Anschluss idejéből arra a képre, amely pontosan ilyennek készült és ugyanezzel a céllal, ugyanis, hogy azok, akik nem vették volna tudomásul a megváltozott viszonyokat, véglegesen elveszitsék a kedvüket minden egyéni kisérletezéstől. Aki ezt végigéli, az csakugyan joggal retten meg. A német propaganda csodálatos finomságokkal dolgozik. Nem véletlen, amikor a repülőgépek százai olyan alacsonyan dübörögnek el a háztetők fölött, hogy szinte lesodorják a kéményeket. Van valami észbontó és vérdermesztő ebben a pokoli robogásban, ahogy ijesztő sebességgel huznak el a könnyü vadászgépek, hatalmas bombavetők. A propellerek kavarják a levegőt, bömböl, hörög, üvölt és csattog a magas ég, amelyet elárnyékolnak az alacsonyan villogó szárnyak. Rajokban huznak egymásután a repülőgépek, mig lent motorkerékpárok kipuffogói pöfögnek. Az egész város csattog, recseg és dübörög.

Azután következnek a tankok. Hogy mennyi volt, nem tudom, nem számoltam. De gyors hajtásban követték egymást háromnegyed órán keresztül. Előbb a kisebbek, gépfegyverrel, azután az ormótlan hatalmas szörnyetegek ágyukkal és kiálló hatalmas páncéltornyokkal. Csikorogtak, döcögtek esetlenül, vágtáztak végig a szálloda előtt. Majd jöttek a páncélkocsik, végül az oldalkocsis motorkerékpárok puskás katonákkal.

Tulipánmozgalom — tulipánok nélkül

Sokan álltak végig az uttesten kétoldalt és nézelődtek. Inkább németek, meg a kiváncsi cseh fiatalok. A komoly prágai polgárok — jól figyeltem őket — mentek az utcán, szaporázták a lépést, oda sem pillantottak. Makacsul összeszoritották az ajkukat, de csakazértsem érdeklődtek. Nem tett senki egyetlen gunyos megjegyzést sem, nem röppent el egyetlen hangos szitok, de nézőközönség sem igen akadt az igazi prágai népből.

Ezzel az ünnepélyes szemlével a német hadsereg végleg átvette itt az uralmat, benn ül most a csehektől kiüritett laktanyákban, repülői megtöltik a hangárokat, gépkocsijai a kocsiszineket. Pedig igazuk van a benszülötteknek: a tizedrésze is elegendő volna. Az ellenállás nem fegyverekkel következik be és nem kerül majd vérbe. Az ellenállás csendes, józan, polgárias lesz, az uj cseh Bach-korszak mozdulatlan, türelmes, a nemzeti öntudat fellángoló tulipánmozgalma tulipánok nélkül, szerényen, szeliden és szenvtelenül.

Neller Mátyás.

Bródy volt ruszin miniszterelnök Darányi házelnöknél

Bródy András volt ruszin miniszterelnök, *Demko Mihály* volt ruszin tartománygyülési képviselővel, pénteken délben a képviselőházban látogatást tett *Darányi Kálmán* volt miniszterelnöknél, a képviselőház elnökénél. *Darányi Kálmán* hosszasan elbeszélgetett *Bródy Andrással.*

Megható jelenetek közben tüzték ki a Beszkidek csucsára a piros-fehér-zöld lobogót

— A Pesti Hirlap kiküldött varsói tudósitójának telefonjelentése —

Lawoczne, márc. 17. Lawoczne és Beszkid környékén ma reggel óta csupa várakozás volt. A csütörtök óta összesereglett hivatalos és polgári érdeklődők türelmetlenül várták, hogy *mikor érkeznek meg már a magyar csapatok a lengyel határnak erre a pontjára is.* A lawocznei pályaudvaron egymást érték a lengyel katonavonatok. Az egész határvidéket megerősitették, nehéz tüzérség, motorosütegek is érkeztek. A déli órákban átcsoportositás történt ugyan, de még mindig elegendő megerősités marad a történelmi magyar-lengyel határon. *A pályaudvar már két nap óta feldiszitve várja a magyarokat* és most is egymásután futnak be a lawocznei állomásra a kirándulók vonatai. Valamennyien a Beszkid-hegység csucsára igyekeznek, hogy tanui lehessenek az első magyar járőr és a megszálló csapatok megérkezésének.

A vasut telefonján többizben léptem érintkezésbe a most már egész Kisszolyváig előnyomult magyar csapatok parancsnokságával. Mint közölték, *odaát még sok a munka.* Egymást érik még a kisebb csatározások. Kisszolyva előtt kisebb ukrán bandák tüntek föl, amelyekkel harcot kellett vivni. Szerencsére *magyar részről nem volt egyetlen sebesült sem;* annál többet vesztettek az ukránok. Tekintélyes zsákmány, igen sok hadianyag, katonai felszerelés és ruházat került a magyar csapatok kezére.

A déli órákban tudtuk meg, hogy *közeledik a Beszkid-hegység megszállása.* A Beszkid alján, Beszkid megállótól, hosszu alagut vezet át a hegy alatt. *Az alagut tulsó oldalát már megszállta egy magyar század.* A vasuti telefon utján megtudjuk a magyar századparancsnoktól, hogy a hadműveletek tovább folynak és *az első járőr hamarosan eléri az alagut fölött elhuzódó magyar-lengyel határt.*

Magyar szinek az erdőben

Nemcsak a lengyel közönség, hanem a határőrség parancsnoka is türelmetlen. A nagy hóban az egybegyült nép és a lengyel katonaság elindul a hegytetőre. Pontosan az alagut fölött helyezkedünk el. Az uton, amely a hegytetőről az alagut magyar oldalához vezet, hatalmas diadalkapu áll, magyar és lengyel szinekkel diszitve. A Magyarország felé néző oldalon *Horthy Miklós* kormányzónak életnagyságu fényképe. *A fákat is magyar és lengyel zászlókkal diszitették.* Hamarosan megérkezik a lengyel díszszázad is, *Ziekiewich* ezredesnek, a kárpáti lengyel határőrség parancsnokának vezetése alatt. Nyomban felszerelik a tábori telefonokat és állandó összeköttetést teremtenek Lawoczneval és Beszkid megállóval. A telefonok állandóan csilingelnek, érdeklődünk részben Lawocznen, részben Volocen át, hogy mikor indul a hegygerincre a magyar járőr. Az idő mulik, lassan beborul az égbolt és ujra megindul a havazás. *De a közönség a csikorgó hidegben is hiven kitart.*

Megérkeznek a lengyel rádió kiküldöttei is és a hegygerincen elvonuló telefonvezetékbe bekapcsolódik a lembergi rádióállomás. Már beszélnek is, elmondják az itt folyó előkészületeket. A türelmetlen várakozás ideje alatt tőlem kérdezik, *hogyan kell éltetni magyarul a magyar hadsereget.* Ujabb feliratokat szögeznek a diadalkapura: *„Éljen a magyar hadsereg!“ — „Éljen Horthy Miklós, Magyarország kormányzója!“*

Megjön a magyar járőr

Délután néhány perccel négy óra előtt a sielő kirándulók jelentik, hogy *egy magyar járőr már utban van a Beszkidek csucsa felé. Nemsokára feltünik a piros-fehér-zöld magyar lobogó és a tiztagu magyar járőr, élén Beregszászy századossal.* Amint a közönség a magyar zászlót megpillantja, hatalmas éljenzésbe tör ki:

— *Éljen a magyar hadsereg!* — kiáltozzák tört magyarsággal. — *Éljen Magyarország!*

A lengyel parancsnok *Beregszászy* százados elé siet, kölcsönösen üdvözlik és megcsókolják egymást. A magyar járőr felvonul, *a magyar lobogót arra a határkőre tüzik ki, amely nemrégen a cseh-lengyel határt jelezte.* A magyar parancsnok tisztelgést vezényel a magyar lobogó előtt, azután jobbról a magyar, balról a lengyel őrség áll fel a lobogó mellé.

Zokog a százados

Három percnyi csend következik annak örömére, hogy megjelent itt a magyar lobogó. A három perc alatt a *néma meghatottságot zokogás szakitja meg. Beregszászy* százados hangosan zokog és magam is könnyezve borulok a százados nyakába. A lengyel tisztek is megilletődve, könnyezve nézik ezt a jelenetet. A három perc elmultával ujra felharsan az éljenzés. A hegyek mélyedéseiből *a csaknem derékig érő hóban egyre ujabb csoportok érkeznek magyar szövegü táblákkal. Beregszászy* százados a mikrofonhoz lép és *magyar nyelven üdvözli a lengyel közönséget.*

— *Ezt a határt* — *mondja* —, *amelyet most elfoglaltunk, soha, de soha nem fogjuk feladni és két testvérként fogunk egymás mellett élni magyarok és lengyelek. Nem tudtunk olyan gyorsan előnyomulni, mint szerettük volna, mert az első napokban egymást érték az ütközetek.*

Közben már feltünik *Lészay Ferenc* alezredes csoportja, amellyel együtt jönnek az államrendőrség és az államvasutak kiküldöttei. Az alezredes ellép a lengyel század arcvonala előtt, majd rádión *beszédet intéz az egybegyültekhez.* Azután a magyar és lengyel csapatok a magyar lobogó alatt levonulnak a hegytetőről Beszkid állomásra. Ott meghitt ünnepséget rendeznek, amelyen a lengyel legénység a magyar legénységet, a lengyel tisztikar a magyar tiszteket látja vendégül. A lakoma alatt a magyar és lengyel himnuszt, magyar és lengyel hazafias dalokat énekelnek. *Lészay* alezredes sinautón tért vissza állomáshelyére, majd a magyar küldöttség tagjait vonat szállitotta Volócra.

Földes Béla.

A Daladier-kormány háromnegyed évre szóló korlátlan felhatalmazást kér a parlamenttől

„Nem fogunk meghátrálni sem az erőszak, sem a csel elől. Nem adunk fel egyetlen betünyi jogot és egyetlen talpalatnyi földet sem“

Páris, márc. 17. (Inf.) **Daladier miniszterelnök diktátori hatalmat akar gyakorolni, hogy ujból felépitse Franciaország katonai hatalmát. A miniszterelnök pénteken törvényjavaslatot terjesztett az államtanács elé s ebben a javaslatban felhatalmazást kér a parlamenttől, hogy rendeleti uton tehessen meg minden intézkedést, amelyek szükségesek ahhoz, hogy Franciaország hatalma megnövekedjen és megszilárduljon. Cél a hadiipari termelés fokozása. Ezt a célt Daladier ugy akarja elérni, hogy a hadiiparban teljesen megszünteti a régi Blum-féle negyvenórás munkahetet s a negyvennégy-, sőt negyvennyolcórás munkahetet vezeti be. Bizonyos ipari üzemeket nemzetvédelmi célokra állami kezelésbe veszneк. Az államtanács, amely Lebrun elnök jelenlétében folyt le pénteken délben az Elysée-palotában, egyhangulag jóváhagyta a diktaturajavaslatot.**

A kamara ülése

A kamara délután tartott ülést, amelynek napirendjén a külpolitikai interpellációk megvitatása szerepelt. A folyosókon a képviselők és ujságirók csoportokba verődve tárgyalták a helyzetet s közben éles szóváltás támadt *Léon Blum* szocialista pártvezér volt kabinetfőnöke és jelenlegi titkára, *Blumel* és egy ujságiró között. *Az ujságiró a vita hevében arculütötte Blumelt, még pedig olyan erővel, hogy a megtámadott titkár szemüvege darabokra törött.*

Az ülésteremben eközben végsőkig feszült izgalomban megkezdték a nagy külpolitikai vitát. A Daladier—Bonnet-féle külpolitika és különösen Bonnet külügyminiszter személye ellen intézett általános támadást *Péry* kommunista képviselő közel egyórás beszéde vezette be. Péry példátlan hevességgel támadta Bonnet külpolitikáját és kijelentette, hogy nem vált valóra Daladier október 4-iki bejelentése.

Korlátlan hatalom

Daladier beterjesztette a kamarában a rendkivüli felhatalmazási törvényt, amely *háromnegyed évre szól. A törvényjavaslat értelmében a kormány folyó évi november 30-áig korlátlan felhatalmazást nyer rendeletek kiadására.* Gyakorlatilag ez annyit jelent, hogy a parlament erre az időre teljesen kikapcsolódik s a kormány diktátori eszközökkel intézi az ország ügyeit.

A törvényjavaslat beterjesztése előtt a külpolitikai vita során még két szónok beszélt, a szélsőjobboldali *Ybarnégaray* és a szocialista párt vezére, *Léon Blum. Ybarnégaray* azt fejtegette, hogy *Hitler prágai bevonulásával meghalt a szerződések politikája. Németország ugy járt el, mintha Franciaország nem is létezne.*

Léon Blum deklarációt olvasott fel, amelyben tiltakozását jelentette be a független cseh-szlovák állam megszüntetése ellen. Blum egyébként figyelmeztette a képviselőket: ne ringassák magukat abban az ábrándban, hogy a két diktátort, Hitlert és Mussolinit ki lehet játszani egymás ellen.

Daladier beszéde

Léon Blum beszéde után Daladier miniszterelnök beterjesztette a *felhatalmazási törvényjavaslatot,* amelyet hosszabb beszédben indokolt meg.

Daladier ezután történelmi visszapillantást vetett a müncheni konferencia óta bekövetkezett eseményekre, majd igy folytatta:

— Akkoriban mozgósitottam. Hol van még egy ország, amely ugyanilyen erőfeszitéseket tett volna, csak azért, hogy megtartsa szavát? A parlament visszautasithatja a felhatalmazási törvényjavaslatot, vagy elfogadhatja. *Az én tervem az, hogy a felhatalmazás birtokában különböző intézkedéseket léptetek életbe, amelyeket feltétlenül szükségesnek tartok az ország védelme érdekében.* Részleteket nem mondhatok, de minden bizonnyal alkalmam lesz beszámolni ezekről is az illetékes bizottságok előtt. Itt most csak annyit mondhatok, hogy *katonai intézkedésekről van szó.* Szeretném megmutatni a világnak Franciaország erejét. A kormány egyhanguan ugy határozott, hogy felhatalmazást kér ehhez a parlamenttől.

„Belső viszálykodások“

— Önök még emlékeznek azokra a nemzetközi tárgyalásokra, amelyek a müncheni egyezmény előtt folytak és *Runciman* lordnak arra a megállapitására, hogy a csehek és németek további együttélése lehetetlenné vált. Ezután következett München. Kinek lett volna bátorsága azt mondani, hogy a kiegyezés helyett inkább háborut kellett volna üzenni? Sohasem fogom sajnálni, hogy olyan nagy erőfeszitéseket tettem a béke fenntartása érdekében. *Végsőkig feszült eréllyel folytatom a jövőben is a békéért való fáradozást mindaddig, amig csak egy halvány reménysugár is van arra, hogy fenn lehet tartani a békét.*

A baloldal felé fordulva, Daladier ezután igy folytatta:

— Önök sajnálkozásukat fejezik ki a német-francia békenyilatkozat fölött. Ha azonban mi nem irtuk volna alá akkoriban azt a nyilatkozatot, akkor ma önök közül nem egy szemrehányást tenne nekem, hogy miért nem irtam alá akkoriban az egyezményt. Önök azt vetik a szememre, hogy nincs semmiféle akciótervem. Én a magam részéről most beterjesztettem ezt a tervet. Nem elég azonban intézkedéseket tenni, hanem minden franciának ezeknek az intézkedéseknek a szellemébe kell beleélnie magát. *A veszély idején a demokráciák nem maradhatnak továbbra is a belső viszálykodások kormányrendszere.* Amikor a diktátorok mindig könnyen és gyorsan hozhatnak titkos határozatokat, ugyanakkor Franciaország számára is lehetővé kell ezt tenni.

„Lassu eljárásnak nincs többé helye“

— *Lassu eljárásnak most nincs többé helye.* A kormány által javasolt törvény az egyetlen lehetőség arra, hogy megmentsük a békét. Még egyszer kijelentem és ezt a kijelentésemet legbensőbb meggyőződéssel teszem: *nem fogunk meghátrálni sem az erőszak, sem a csel elől. Nem adunk fel egyetlen betünyi jogot és egyetlen talpalatnyi földet sem.*

A miniszterelnöknek ezt a kijelentését a Ház minden oldalán viharos taps fogadta. Daladier a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Elhihetik nekem, hogy a prágai bevonulást követő napon nagyon is tisztában vagyok szavaim horderejével. *Történjék bármi is, Franciaország feladata magaslatán lesz.* A békés szellemet és a hazafiasságot gyakran ellentétbe hozzák egymással, mi azonban tudatában vagyunk annak, hogy mindkét eszmét egyformán szolgálhatjuk. El vagyunk tökélve azonban arra is, hogy mindent megteszünk a haza szolgálatában, hiszen ez a haza tett bennünket szabad férfiakká.

A jobboldal szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepelte a miniszterelnököt, amikor elhagyta a szónoki emelvényt. A baloldal csendesen viselkedett.

Herriot elnök ezután felolvasta a beterjesztett javaslat szövegét, majd a kamara rövid vita után ugy határozott, hogy a törvényjavaslatot a pénzügyi bizottság elé utalja.

A pénzügyi bizottság éjjel féltizenegy órakor már össze is ült s reggelre már el is akar készülni jelentésével, ugyhogy a kamara már szombaton délelőtt letárgyalhatja a javaslatot. *A döntő szavazást szombaton délre várják. A kormány győzelmét bizonyosra veszik.*

Párisi hirek szerint Herriot lesz a francia külügyminiszter

Páris, márc. 17. (Stefani.) Politikai körökben az a hir terjedt el, hogy a képviselőház külügyi vitája után *Daladier* átalakitja kormányát. Az uj kormányban a kommunista párt kivételével minden párt részt venne. *Bonnet helyére Herriot kerülne,* bár ezt jobboldali körök ellenzik, mert Herriot-t a háboru leghevesebb szószólójának tekintik és igy kinevezése veszélybe sodorhatná a békét.

A francia kamara pénzügyi bizottsága elfogadta a felhatalmazási javaslatot

Páris, márc. 17. A kamara pénzügyi bizottsága 26 szóval 17 ellenében elfogadta a Daladier-kormány felhatalmazási javaslatát.

Chamberlain birminghami beszédében élesen támadta Cseh- és Morvaország[nak] a Németbirodalomba való bekebelezését

Megvédte a müncheni egyezményt — „Nem vagyunk érdektelenek aziránt, ami Dél-Kelet-Európában történik — Alig van olyan áldozat, melyet meg ne hozna a békéért, de a szabadságról nem mond le

London, márc. 17. (Magyar Távirati Iroda.) Neville Chamberlain miniszterelnök szülővárosában és választókerületében, Birminghamben tartott beszédében ezeket mondta:

— Elárulták önöknek féltve őrzött titkomat: Holnap lesz 70. születésnapom. Köszönöm szives jókivánságaikat. Remélem, még néhány évig szolgálhatom az államot, ha szükség lesz szolgálataimra. *Sok mindenféléről akartam ma este beszélni, de a félelmetes események, amelyek a hét folyamán Európában lefolytak, minden mást háttérbe szoritottak és azt hiszem, hallgatóimat inkább az érdekli,* mi az angol kormány felfogása ezeknek az eseményeknek természetéről és következményéről.

— Egy dolog biztos: A világ közvéleményét sokkal sulyosabban megdöntötték azok az események, mint bármi más, a jelenlegi német kormányzat mellett.

Hogy mi lehet ennek végső hatása, azt alig lehet előre megmondani, de annyi bizonyos, hogy szükségképpen messzemenő befolyást gyakorol a jövőre.

— A mult szerdán, amikor az alsóházban vita folyt ezekről az eseményekről, a német csapatok bevonultak Csehországba. A kormánynak akkor még csak részleges és jórészt nemhivatalos értesülései voltak, amelyeket nem volt ideje megemészteni, még kevésbé arról véleményt nyilvánitani. Ennek következtében, midőn a kormány nevében felelősségem teljes sulyával nyilatkoztam, kénytelen voltam nagyon óvatos és tartózkodó áttekintésre szoritkozni, amihez akkor csak nagyon kevés megjegyzést füzhettem. Ez a kissé hüvös és tárgyilagos nyilatkozat félreértéshez vezetett. *Egyesek azt hitték, hogy minthogy nyugodtan beszéltem és kevés kifejezést adtam indulatoknak, ennélfogva engem és minisztertársaimat nem háboritott fel nagyon ez az ügy. Ezt a tévedést akartam most helyesbiteni.*

Ki felelős Csehország végzetéért?

A miniszterelnök itt visszautasitotta azt az érvelést, mintha Cseh-Szlovákia megszállása az ő németországi látogatásainak volna tulajdonitható és hogy ennélfogva ő viselné a felelősséget Cseh-Szlovákia végzetéért.

— Ez teljesen helytelen okoskodás — folytatta a szónok. — A mai tények nem változtatják meg a mult szeptemberi tényeket. Ha akkor igazam volt, most is igazam van.

Azért utaztam Németországba, mert a helyzet olyan kétségbeesett volt, hogy csak ettől az utamtól várhattam az európai háboru elháritását.

Midőn először bejelentettem szándékomat, mindenki helyeselte. Csak akkor kezdtek támadni, midőn a végső elintézés nem felelt meg a várakozásoknak, de én sem tagadtam, hogy *a müncheni feltételek nem olyanok voltak, mint aminőket én magam kivántam volna.* Azonban uj problémával kellett megbirkóznunk.

— Ez a probléma a versaillesi béke óta fennállott. Régóta meg kellett volna fejteni, ha az elmult husz év államférfiai tágabb látókörrel, felvilágosodottabb módon gondolkoztak volna kötelezettségeikről. Ez a probléma olyan lett, mint a régóta elhanyagolt betegség és sebészeti műtétre volt szükség a beteg életének megmentéséhez.

Utam első és közvetlen célja megvalósult, sikerült megmenteni Európa békéjét.

Senki, sem Anglia, sem Franciaország, sem Oroszország nem menthette volna meg Cseh-Szlovákiát az inváziótól és elpusztulástól, még ha utólag háborut inditottunk volna is, hogy megbüntessük Németországot cselekedeteiért és még ha a háboru borzalmas veszteségei után mienk is lett volna a végső győzelem, *sohasem tudtuk volna Cseh-Szlovákiát abban az alakban életrekelteni, amelyben a versaillesi szerződés épitette fel.*

— *Müncheni utam másik célja az volt, hogy előmozditsam politikámat, amelyet állhatatosan követtem, amióta miniszterelnök lettem és amelyet az európai megbékités politikájának neveznek.* E politika sikerének az a lényeges előfeltétele, hogy egyetlen hatalom se törekedjék általános uralomra Európa fölött, hanem mindegyik elégedjék meg azzal, hogy észszerü lehetőségeket kap saját erőforrásainak fejlesztésére, biztosithatja a neki kijutó részt a nemzetközi kereskedelemben és javithatja saját népének életfeltételeit.

Hitler berchtesgadeni beszéde

— Ugy éreztem, hogy ha ellentétbe kerülhetnek is a különböző országok érdekei, kölcsönös jóindulattal és megértéssel és mások helyzetének és kivánságainak elismerésével tárgyalás utján lehet megoldani mindezeket az ellentéteket, — fegyveres összeütközés nélkül. Azzal a reménnyel mentem Münchenbe, hogy személyes érintkezés utján megtudjam, mi lakozik Hitler elméjében és hajlandó-e az ilyen tervek körül együttműködni. A légkör, amelyben tanácskozásunk folyt, nem volt nagyon kedvező, mert széles válság kellős közepén voltunk.

— Mindazonáltal alkalmam volt a hivatalosabb tanácskozások között beszélgetni Hitlerrel és megtudni nézeteit, s azt hiszem, hogy az eredmény kielégitő. Második látogatásomról visszatérve közöltem a Házzal, hogy beszélgetésem során

Hitler nagy komolysággal és őszinteséggel ismételte meg, amit már Berchtesgadenben mondott, hogy tudniillik ez az utolsó területi törekvése Európában és hogy nem szándékozik a német birodalomba nem németfaju népeket bekebelezni.

Hitler ezt a berlini sportpalotában mondott beszédében megerősitette.

Chamberlain itt szóról-szóra idézte Hitler kancellár erre vonatkozó kijelentéseit és igy folytatta:

„Gyorsitottam München után fegyverkezésünket"

— Maga a müncheni egyezmény, amelyet Hitler is aláirt, ezt a szakaszt tartalmazza: „A határ végső megvonását nemzetközi bizottság fogja keresztülvinni." Végül az utolsó nyilatkozatban, amelyet ő és én együtt irtunk alá Münchenben, kijelentettük, hogy minden más kérdést, amely Angliát és Németországot érdekelheti, a tanácskozás módszerével kell elintézni. Tekintettel ezekre az ismételt és önként adott biztositékokra,

indokoltnak éreztem azt a reményt, hogy a cseh-szlovák probléma elintézése után egy lépéssel előbbre lehet vinni a békités politikáját.

— Mindazonáltal nem akartam csökkenteni óvatosságunkat, amig be nem bizonyul, hogy a békités politikáját mások is elfogadják és ennélfogva *gyorsitottam München után fegyverkezésünket, hogy a válság alatt napvilágra került hiányokat orvosoljuk.* Meg vagyok győződve, hogy München után az angol nép tulnyomó többsége osztotta reményeimet és kivánta ennek a politikának előrehaladását.

— Most én osztom a csalódásokat és felháborodásukat, hogy ezek a remények megsemmisültek. Hogyan egyeztethetők össze a hét folyamán történt események az idézett biztositékokkal?

Ha Hitler kancellár ugy találta, hogy a müncheni egyezményt meg kell szüntetni, jogom volt mint egyik aláirónak elvárni, hogy módom lesz az egyezményben előirt előzetes tanácskozáshoz, ahelyett, hogy Hitler kancellár az önbiráskodás terére lépne.

Mielőtt még a cseh elnök megkapta volna a követeléseket, amelyeknek még ellen sem tudott volna állni, a német csapatok már elindultak és néhány óra mulva a cseh fővárosban voltak.

Cseh- és Morvaország bekebelezése

— A tegnap kihirdetett proklamáció szerint *Csehországot és Morvaországot a német birodalomba kebelezték be, a nem német lakosok német védnökség alá kerülnek.* Autonom államnak nevezik ugyan őket, de a német birodalom irányitja külpolitikájukat, vám- és pénzügyi politikájukat, stb. Talán a legbaljóslatubb hir az lesz, hogy ismét hallunk a német titkos rendőrség munkájáról.

— Ki tagadhatja meg részvétét egy büszke és bátor néptől, amelyre ilyen váratlanul mérték ezeket a sulyos csapásokat és amely elvesztette nemzeti függetlenségét? *Mi lett azokból az állitásokból, hogy Németországnak nincsenek többé területi törekvései, hogy nem akar cseheket a birodalomban?*

Mit törődtek az önrendelkezési joggal, amelyet Hitler oly hévvel védett előttem Berchtesgadenben, midőn követelte, hogy a Szudétaföldet a német birodalomba kebelezzék?

— Azt állitják, hogy mindezt a cseh-szlovákiai zavargások tették szükségessé, amelyek a hatalmas szomszéd békéjét és biztonságát fenyegették. *De vajjon nem kivülről szitották-e ezeket a zavargásokat?* Komolyan veheti-e bárki, aki Németországon kivül lakik, azt az állitást, hogy mindez veszélyeztethetné azt a nagy országot és indokolhatná a történteket? Vajjon nem kell-e arra gondolnunk, hogy ha ilyen könnyen lehet okokat találni az ünnepélyesen és ismételten adott biztositékok semmibevételéhez, mit bizhatunk bármely más biztositékban, amelyet ugyanezen a helyen kapunk.

Nem vagyunk érdektelenek aziránt, ami Délkelet-Európában történik

— Még egy másik szempontot is figyelembe kell vennünk. Németország jelen kormányzati rendszere alatt ismételten kellemetlen meglepetések elé állitotta a világot. A Rajnavidék, Ausztria bekebelezése, a Szudétaföld elszakitása, mindez megdöbbentette a világ közvéleményét. De mindezekben az esetekben még hivatkozni lehetett indokolásul a faji rokonságra, vagy régóta megtagadott jogos követelésekre. De a legutóbbi események semmibe veszik azokat az elveket, amelyeket maga a német kormány fektetett le és ennélfogva kérdeznünk kell, vajjon ez egy régi kaland befejezése vagy uj kaland kezdete? Utolsó támadás-e ez egy kis állam ellen, vagy ujabb támadások fogják ezt követni? Vajjon olyan lépés ez, amely azon cél felé van hivatva vezetni, hogy erőszak utján uralkodjanak a világ felett? *Mindezek sulyos kérdések, amelyek komoly megfontolást kivánnak nemcsak Németország szomszédai, hanem mások részéről, talán még Európa határain tul is.*

A jelek már arra mutatnak, hogy megkezdődött a folyamat és világos, hogy meg is fog gyorsulni.

Mi természetesen elsősorban az angol birodalom többi nemzeteihez és Franciaországhoz fordulunk, amelyhez oly szoros kötelékek füznek és nem kételkedem abban, hogy mások is részt kivánnak tanácskozásainkból és tanácsainkból, abban a tudatban, hogy nem vagyunk érdektelenek aziránt, ami Délkelet-Európában történik.

Nekünk Angliában felül kell vizsgálni a helyzetet, a helyzet sulyossága által követelt felelősségtudással. Figyelembe kell vennünk mindent, ami nemzeti biztonságunkat érintheti. Ebből a szempontból kell nemzeti életünk minden vonatkozását vizsgálnunk. *Alig van olyan áldozat, amelyet nem volnék hajlandó a békéért meghozni, de soha nem mondanánk le szabadságunkról, amelyet évszázadokon át élveztünk.*

Az események megrenditették a sarjadzó bizalmat

— De az a tény, hogy éppen nekem ma igy kell beszélnem — igy fejezte be a miniszterelnök beszédét —, a legjobban mutatja, *milyen sulyosan megrenditették ezek az események a sarjadzó bizalmat,* amely, ha megizmosodni hagyták volna, visszavezethette volna még az idén Európát a józansághoz és szilárdsághoz.

— Csak hat héttel ezelőtt mondottam, hogy el fogjuk seperni a híreszteléseket és bizalmatlanságokat és hogy a demokráciák fegyveres erővel is ellenállnának a világuralmi törekvéseknek, de hozzátettem, hogy nem hihetek ennek lehetőségében, mert nem teheti ki népét a háboru borzalmának egyetlen kormány sem, amely a nép érdekeit viseli szivén. Nem vagyok hajlandó Angliát uj és határozottan körül nem irt kötelezettségekkel terhelni, amelyek előre nem látható feltételek mellett válnának esedékesekké.

Azonban a legsulyosabb tévedés volna feltenni, hogy azért, mert a háborut esztelen és kegyetlen dolognak tartjuk, Anglia olyan gerinctelenné vált volna, hogy nem szállna szembe ereje végső megfeszitésével az ilyen kihivásoknak.

Meg vagyok győződve, hogy ebben a tekintetben számithatok az egész angol birodalom és minden más nemzet helyeslésére, amely becsüli ugyan a békét, de még többre becsüli a szabadságot.

A nagygyülés ezután viharosan éltette a miniszterelnököt és köszönetet szavazott neki.

Az angol esti lapok Chamberlain közeli bukását jósolják

Az esti lapok nagyobb része jelenti, hogy a kormánypárt zöme kezdi elveszíteni bizalmát *Chamberlain* békitési politikája iránt. Az Evening Standard szerint kormánypárti képviselők hangoztatják, hogy Chamberlainnek, miután politikája kudarcot szenvedett, meg kellene fontolnia saját helyzetét. *A munkáspárt nem hajlandó Chamberlain miniszterelnöksége alatt nemzeti koncentrációs kormányba belépni.*

A *Star* megerősiti a kormány közeli átalakitásáról szóló híreszteléseket. *Szó van arról, hogy az uj miniszterelnök Halifax lord lesz és Eden s az ellenzéki pártok több képviselője belép az uj nemzeti kormányba.*

Az *Evening News* politikai levelezője lehetségesnek tartja, hogy *Anglia, Franciaország, Oroszország* és az *Egyesült Államok* együttes tanácskozást fognak tartani.

A berlini angol nagykövetet visszarendelték Londonba

Sir Nevile Henderson berlini angol nagykövetet visszarendelték Londonba. A visszarendelés jelentéstétel célját szolgálja. Nagy feltünést kelt angol politikai körökben, hogy *Majszky szovjetorosz nagykövet pénteken délben megjelent a Foreign Officeban és hosszabb megbeszélést folytatott az angol külügyminisztérium több magasrangu főtisztviselőjével.*

Róma cáfolja az albániai akcióról szóló híreket

Róma, márc. 17. (Stefani.) Azok a külföldön forgalomban lévő hirek, amelyek albániai olasz akcióról szólnak, teljesen alaptalanok. Ezeket a hireket csakis azzal az átlátszó célzattal terjesztik, hogy megzavarják az Adrián uralkodó békét. (MTI.)

Balabán József gyászban megtörten jelenti, hogy forrón szeretett hitvese, gyermek, testvér, sógornő és rokon

BALABÁN JÓZSEFNÉ

szül. KARDOS MÁRIA

folyó hó 17-én, emberfeletti türelemmel viselt hosszu szenvedés után a halotti szentségek ájtatos felvételével elhunyt. Temetése folyó hó 19-én délelőtt 11 órakor lesz a farkasréti róm. katolikus temetőben. Az engesztelő szentmise folyó hó 20-án reggel 8 órakor a krisztinatéri plébániatemplomban fog megtartatni.

Özv. Kardos Józsefné édesanyja, **Kardos Gizella, Huszár Jenőné, Kardos Irén, Kardos József, Kardos Ferenc, Kardos Sándor** testvérei.

Áldott emlékét örökké megőrizzük!

Lelkes tüntetés
a Ruténföld birtokbavétele alkalmából az olasz, német és lengyel követségek előtt

A hazafias egyesületek és az ifjuság képviselői tolmácsolták a baráti hatalmak budapesti követei előtt a magyarság háláját

A magyar honvédség csapatai leküzdve minden akadályt, megszállják a Ruszinföldet, amely ezer évig a magyar nemzettesthez tartozott. Csütörtökön délután érkeztek a magyar honvédség elöőrsei Vereckénél a régi Nagy-Magyarország határánál a lengyel határra, ahol a lengyel hadsereg küldöttsége fogadta őket testvéri szeretettel. Ennek viszonzásaképpen megmozdult Budapest is. Már a kora délutáni órákban megkezdődött a társadalmi egyesületek küldöttségjárása az olasz, a német és a lengyel követségeken. *Budapestnek ugyszólván minden egyesülete felkereste a baráti nagyhatalmak követségeit* és a magyar nemzet háláját tolmácsolták.

A hazafias egyesületek és az ifjuság az olasz követség előtt

Este félhét órakor benépesültek Budapest utcái, egyesületek és testületek vonultak fel zeneszóval, hogy spontán örömüknek és hálájuknak adjanak kifejezést a baráti államok követségei előtt. Az olasz követség Esterházy-utcai épülete előtt a főiskolai ifjuság vonult fel, a leventék, cserkészek, a munkás- és iparosifjuság zászlókkal, fáklyákkal és lampionokkal. Ott voltak a Turul, a Hungária Bajtársi Egyesület és az Emericana alakulatai s ütemesen kiáltozták *a Duce, Ciano külügyminiszter, valamint Magyarország kormányzójának nevét.* Az énekkarok a Giovinezzát énekelték és közben *megkondultak a templomok harangjai is, hogy acélnyelvükkel hirdessék Budapest és az ország magyarságának örömét.* Mintegy félóráig tartott az olasz nemzet, valamint annak vezetőinek ünneplése. Aztán dr. *Ruzicska Kálmán* lépett gróf *Da Vinci* olasz követ elé, hogy őt a magyar ifjuság nevében köszöntse.

— Ebben a pillanatban talán nem egyes ifjusági vagy országos alakulatok érzelmeit tolmácsolom — mondotta —, hanem az egész magyar társadalomét amely egységesen kéri annak a hálaérzelmének a kifejezését, amelyet osztatlanul érez Mussolini iránt. A magyar nemzet egy régi vágyának megvalósulásakor — ami *Olaszországnak, a baráti Lengyelországnak és a tengelynek köszönhető* — szükségét érezzük annak, hogy egy pillanatra megálljunk és emlékezzünk. A mi felvilágosító propagandánk a rajtunk elkövetett igazságtalanság leleplezésére nem talált volna visszhangra, hogy ha *Mussolini szava nem támogatta volna. Mussolini szava nyitotta ki a sirboltokat és tépte szét az igazságtalan papirrongyokat. Mussolini* mondta: A határokról nem vitatkozni kell, hanem *meg kell azokat védeni.* Mi, magyarok ehhez hozzátesszük: *és vissza kell azokat foglalni.*

Gróf *Da Vinci* olasz követ meghatott hangon mondott köszönetet az üdvözlésért s igéretet tett arra, hogy *a magyar ifjuság üdvözletét tolmácsolni fogja a Duce előtt.*

Fáklyás tüntetés a lengyel követség előtt

Az olasz követség előtt lefolyt rokonszenvtüntetéssel egyidőben a *lengyel követség előtt is hatalmas arányu baráti tüntetés volt.* Félhét óra tájban a postás zenekar hangjainál bevonult az *Országház-utcán a frontharcoskülönitménnyel az élén a cserkészek, különböző társadalmi egyesületek* és a különböző diákszövetségek fáklyás csoportja. A hatalmas tömeg az egész utcát betöltötte. A követség épülete előtt helyezkedtek el a különböző küldöttségek vezetői, közöttük *Pest vármegye tisztviselői, élükön dr. Endre László alispánnal, továbbá a székesfőváros képviselői, a magyarországi ruszinszkóiak küldöttsége.* A követség épülete a szemközti belügyminisztérium épületére fölszerelt fényszórók *nappali fénybe boritották.*

A lengyel követet, aki a követség teljes tisztikarával megjelent a követség kapujában, nagy éljenzéssel és Éljen Lengyelország! kiáltásokkal fogadták. A zenekar a lengyel és a magyar Himnuszt játszotta.

Gróf *Széchenyi Károly* üdvözölte a követet és elmondotta, hogy a mai ünnepnapon, amikor végre beteljesült a magyarság régi vágya, *a közös magyar-lengyel határ,* a nemes lengyel nemzet képviselője jelenlétében kivánják ezt az ünnepet megülni. *A magyar-lengyel kapcsolatok uj fejezete nyilik meg,* amelyet hős honvédeink kihullott vére pecsételt meg. *Ujabb ezeréves együttműködés kapuja nyilt meg előttünk. Lengyel bajtársainkat és ruszin testvéreinket örömmel öleljük szivünkre. Éljen Lengyelország, éljen Moscicki elnök!* — fejezte be szavait gróf Széchenyi Károly.

Ezután *Fankovits Emil,* a Magyarországi Ruszinszkóiak Szervezetének vezetője köszöntötte a lengyel követet.

A magyar-lengyel határ Európa legbékésebb határa lesz

Gróf *Orlowski Leon* lengyelül mondott köszönetet az üdvözlésekért és beszédében rámutatott arra, hogy *a magyar és a lengyel nép, hála a magyar hadsereg fellépésének ismét kezet nyujthat egymásnak a közös határon és meggyőződése, hogy ez Európa legbékésebb határa lesz.* Beszéde végén Magyarországot és a kormányzót éltette. A zenekar eljátszotta a Szózatot és a közönség hosszasan éltette Moscicki elnököt, Beck külügyminisztert és a testvér lengyel nemzetet.

Tüntetés a német követség előtt

A sokezer főnyi tömeg a lengyel követségtől *a német követség Uri-utcai épülete elé vonult,* hogy a baráti német nemzet iránti háláját tolmácsolja. A reflektorokkal megvilágított követségi épület előtt az egész utcát megtöltötte a tömeg, a zenekarok a magyar és német himnuszt, a Horst Wessel-dalt és a Rákócziindulót játszották, majd dr. *Bendin Kálmán* lépett *Otto von Erdmannsdorf* németbirodalmi követ elé, hogy a megjelentek nevében köszöntse.

— Összegyültünk itt — mondotta —, hogy örömteli szivvel és lélekkel ünnepeljük a mi nagy barátunkat, Németországot és csodálattal hajoljunk meg a német nép vezére, Hitler Adolf előtt. A világháboru vérzivatarában egymás mellett küzdöttünk és véreztünk német és magyar hűséggel. A német nép vezére kimondta, hogy Cseh- és Morvaországot a történelmi jog alapján vezeti vissza a német birodalomba és ugyanezen történelmi jog alapján szállják most meg az Erdős-Kárpátok vidékét a mi hős katonáink. *Azt a földet vesszük vissza, amely ezer évig tartozott Szent István birodalmához.*

A német követ köszönete

A *Magyarországi Ruszinszkóiak Egyesülete* nevében *Davidovics András* mondott meleg üdvözlő szavakat, majd *Otto von Erdmannsdorf* német követ válaszolt, megköszönte az üdvözléseket és szerencsekivánatokat azzal az igérettel, hogy azokat közölni fogja a német birodalom vezérével, Hitlerrel. Örömének adott kifejezést, hogy Csehország megsemmisülésével *a magyar honvédek is megszállhatták azokat a határokat, amelyektől huszonnégy évvel ezelőtt a magyar és német fegyvertársak verték vissza az oroszok betörését.* Annak a reményének adott kifejezést, hogy a két nemzet között barátság a jövőben még fokozottabban megerősödik.

A három nagyhatalom követsége előtt rendezett szimpátia-tüntetés ujabb bizonyitékát szolgáltatta annak, hogy a magyar társadalom együtt van akkor, mikor egységet és erőt kell mutatnia kifelé.

A Revizlós Liga elnöki küldöttsége az olasz, német és lengyel követ előtt

A Magyar Reviziós Liga elnöksége a közös lengyel-magyar határ megvalósulása alkalmából küldöttséggel tisztelgett az olasz, német és lengyel követek előtt, hogy kifejezésre juttassa a magyar nép háláját e baráti államok hathatós támogatásáért. A küldöttséget báró *Forster Pál* meghatalmazott miniszter és *Kenéz Béla* v. miniszter, a Reviziós Liga társelnökei vezették. Előbb az olasz követ fogadta a küldöttséget, akit báró Forster Pál üdvözölt. Gróf *Da Vinci* követ megköszönte a küldöttség tisztelgését és a barátság megnyilatkozását s megigérte, hogy erről *jelentést fog tenni Olaszországnak.* Reméli, hogy *a jelenlegi barátságos, meghitt sorsközösséget jelentő viszony a két ország között a jövőben még melegebb és bensőségesebb lesz.*

Ezután a német követségen jelent meg a küldöttség. *Erdmannsdorf* követ megigérte, hogy a köszönetet a Führernek és a német kormánynak is tolmácsolni fogja. Hivatkozott arra, hogy mivel a bécsi döntőbirósági itélet alapfeltételei az időközben beállott változások következtében tárgytalanok lettek, *természetes következmény volt a Ruténföldnek Magyarországhoz való visszacsatolása.*

Végül a lengyel követségen jelent meg a küldöttség. A lengyel követ megigérte, hogy a Liga megnyilatkozásáról kormányának jelentést fog tenni, kiemelte annak jelentőségét, hogy a közös határ, meggyőződése szerint, *mindkét országnak hasznos kilátásokat nyujt és a két ország közti barátságot a közvetlen érintkezési lehetőség fokozni fogja.*

A gyáriparosok és a lengyel-magyar közös határ

A közös lengyel-magyar határ megvalósulása alkalmával a *Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége* üdvözlő táviratot intézett *Klarner* volt lengyel miniszterhez a lengyelországi kereskedelmi és iparkamarák uniójának elnökéhez, kifejezésre juttatva a két nemzet évszázados történelmi hagyományaiban mélyen gyökeredző barátságot és a nemes lengyel nemzet iránt érzett hálát abban a pillanatban, amidőn a közös határ gazdasági téren is a jövő uj hatalmas lehetőségeit tárja fel. A Szövetség annak a reményének ad kifejezést, hogy a lengyel ipar reprezentánsainak örömmel várt, de a mult év őszén a nemzetközi helyzet alakulása miatt elhalasztott látogatása most már mielőbb meg fog történhetni.

A felszabadult Nagyszöllős üdvözli báró Perényi Zsigmondot

A nagyszöllősi *Magyar Nemzeti Tanács* nevében *Hokky Károly* és dr. *Siménfalvy Árpád* elnökök üdvözölték báró *Perényi Zsigmondot,* a *Magyar Nemzeti Szövetség* elnökét az ősi föld boldog felszabadulása alkalmából és köszönetüket nyilvánitották husz évi nagy munkájáért. Nagyszöllős századokon át a Perényi-család birtoka volt.

Hegyvidéki kirendeltség a Ruténföldön

Bensőségesen emlékezett meg a Hungária MTE a Műegyetemen, az Erdőskárpátok visszacsatolásának jelentőségéről. *Dóry Béla* dominus, s a Magyarországi Ruszinszkóiak Szervezetének titkára lelkes szavakban fejtette ki, hogy a mostani március 15-ike miért mult felül minden eddigi március idusát. A Magyarországi Ruszinszkóiak Szervezete folyamatba tette a *Hegyvidéki Kirendeltség* felállitását, amelynek a ruszin nép fölsegitése mellett feladata lesz a Ruszinföld természeti kincseinek minél gyorsabb kiaknázása.

Felsőházi tagok értekezlete és vacsorája

A felsőház vezető tagjai pénteken délután a felsőház bizottsági termében gróf *Károlyi Gyula* felkérésére tanácskozásra jöttek össze. A megbeszélés bizalmas jellegü volt. Este félkilenc órakor a felsőház tagjai a szokásos társasvacsorán vettek részt.

A vacsorán mintegy nyolcvan felsőházi tag vett részt. Az asztalfőn gróf *Károlyi Gyula* ült, két oldalán *Kánya Kálmán* nyug. külügyminiszter és *Röder Vilmos* volt honvédelmi miniszter. A vacsora folyamán fesztelen eszmecsere folyt a megjelentek között az időszerü kül- és belpolitikai kérdésekről.

A felsőház lelkesen ünnepelte a Ruténföld birtokbavételét

Teleki miniszterelnök a felsőházban is bejelentette a visszacsatolást — A kormányzót és a honvédséget melegen éltették

A képviselőház után pénteken délelőtt az országgyülés másik háza is ünnepi ülést tartott. Gróf *Teleki Pál miniszterelnök bejelentette a felsőházban is a Ruténföld visszacsatolását az anyaországhoz.*

Gróf **Széchenyi Bertalan** elnök féltizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Felolvasta a pápai nuncius levelét, amelyben köszönetét fejezi ki a felsőháznak XII. Pius pápa iránt kifejezett hódolatáért. Bejelentette, hogy *Rakovszky Endre* lemondott háznagyi tisztségéről; kiváló tevékenységét melegen méltatta az elnök. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg ezután *Rott Nándor* veszprémi püspök elhunytáról.

A miniszterelnök beszéde

Gróf **Teleki Pál** miniszterelnök állt fel ezután szólásra, általános figyelem közepette és a következőket jelentette be. A mélyen tisztelt Ház tagjai előtt sokkal jobban ismeretesek a közelmult napok eseményei, semhogy azokra részletesen rá kellene térnem. Ismeretesek azok a körülmények is, amelyek a kormány gyors elhatározását és *Kárpátaljának csapataink által való birtokbavételét szükségessé tették.* (Nagy éljenzés és taps.) Szükségessé vált ez, mert a hosszu elnyomásban sinylődött és anarchikus állapotok által veszélyeztetett, *tőlünk lelkében soha el nem szakadt rutén nép és vezetői, a kárpátorosz központi nemzeti tanács behivtak.* Szükségesé vált ez azért, mert nemcsak a rutén nép szenvedett ezek alatt az anarchikus állapotok alatt, hanem ezen a területen élő magyarság és más nemzetiségek is. Lehetővé tette ezt az elhatározásunkat és cselekvésünket Németország gyors elhatározása is és az a szoros barátság, amellyel Németország és Olaszország, ez a két nagy és régi barátunk viseltettek és viseltetnek irántunk és az a politika, amelyet rájuk támaszkodva folytatunk.

Vereckén tizezernyi kárpátorosz könnyezve énekelte a Himnuszt

— *Hős honvédeink immár birtokba is vették a Ruténföld legnagyobb részét.* (Éljenzés és taps.) Helyenként hatalmas hóval és hóviharral dacolva és *helyenként eléggé határozott ellenállással is küzdve meg,* hősies bátorsággal. A rutén nép mindenütt azzal a lelkesedéssel és testvéri szeretettel fogadja őket, amely testvéri szeretetet mi magunk viszünk oda, közéjük. *Vereckén tizezernyi kárpátorosz tömeg könnyezve énekelte a magyar Himnuszt.* (Lelkes taps.) És Vereckén, valamint most már a határ más pontjain *kezet szorithattunk lengyel testvéreinkkel.*

A felsőház tagjai felálltak és *sokáig tartó tapssal és éljenzéssel ünnepelték a bejelentést.*

Gróf **Teleki Pál** miniszterelnök Amint a mélyen tisztelt Ház tudja, nyilatkozatot tettünk közzé és parancsot adtunk a bevonuló honvédségnek abban az irányban, hogy az egykori Ruszinszkóval szomszédos országok területét vagy határmenti érdekeit nem fogjuk veszélyeztetni. Sőt ilyen akciónak még a látszatát is kerülni kivánjuk. (Helyeslés.)

A nemzet üdvözlete száll Kárpátalja népe és a honvédség felé

— Ezzel ezt a földet, amelyhez Magyarországnak életbevágó érdekei füződnek és amely ezer év óta Magyarországhoz tartozott, *birtokba vettük és visszakapcsoljuk az anyaországhoz, önkormányzatot adva az ősi alkotmányos köteléken belül is a testvér rutén népnek.*

— A legközelebbi napokban a külügyminiszter urral együtt a mélyen tisztelt Ház külügyi bizottságának részletesen is beszámolunk akciónkról, mert hiszen *ezekért a hirtelen elhatározásokért felelősek vagyunk az országgyülésnek.* (Helyeslés és taps.)

— Kormányzó urunk szózatával együtt ugy hiszem az országgyülésnek és *az egész nemzetnek testvéri üdvözlete száll e pillanatban mind Kárpátalja népe, mind az ott harcoyó és a Kárpátok ormait elért magyar honvédségünk felé.*

Lelkes taps és éljenzés tört ki a miniszterelnök beszéde után. *A felsőház tagjai percekig ünnepelték a kormányzót és a honvédséget.*

Bródy András a karzaton

Rövid szünet után báró **Radvánszky Albert** nyitotta meg az ülést. Különböző bizottsági jelentéseket tárgyalt a felsőház. A jelentések tárgyalása közben kiáltás hangzott el:

— *Éljen Bródy András!*

Az első emeleti karzaton feltünt *Bródy András. A felsőház lelkes melegséggel tapsolta meg a volt ruszin miniszterelnököt.*

Ezután háznagyul gróf Szapáry Lajost választották meg, majd betöltötték a megüresedett bizottsági tagsági helyeket. A szavazás közben, amikor báró *Szurmay Sándor* nevét olvasták, *Szüllő Géza* ezt kiáltotta:

— *Éljen az uzsoki hős!*

A felsőház tagjai meleg tapssal üdvözölték Szurmayt. Az ülés ezzel háromnegyed tizenkettőkor véget is ért.

Minisztertanács

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A kormány tagjai gróf *Teleki Pál* miniszterelnök elnöklésével pénteken délután öt órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács időszerü kormányzati kérdésekkel és folyó ügyekkel foglalkozott és este kilenc órakor ért véget.

A zsidójavaslathoz benyujtott előadói módositásokat elfogadta az egyesitett bizottság

A képviselőház egyesitett bizottsága pénteken délelőtt tárgyalta a zsidójavaslatnak azokat a szakaszait, amelyeket *Makkai János* előadó nagyszámu módositásai miatt a Ház visszautalt a bizottsághoz. A bizottság élénk vita után, amelyben *Rupert Rezső, Makray Lajos, Némethy Vilmos, Zsitvay Tibor, Nagy Emil, Dulin Jenő, Mikecz Ödön, Kelemen Kornél, Cseh-Szombathy László, Fellner Pál, Kétly Anna, Tahy László, Bródy Ernő, Drózdy Győző, Eckhardt Tibor* és *Knób Sándor* vett részt, *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter felvilágositásai után az előadói módositásokat elfogadta.

Ezeket a módositó és kiegészitő javaslatokat, amelyeket most a bizottság magáévá tett, lapunk legutóbbi számában részletesen ismertettük. A legfőbb módositások, amint arról beszámoltunk, elsősorban arra vonatkoznak, hogy ki tekintendő zsidónak, továbbá a zsidók választójogát érintik, a zsidó tanárok, tanitók, községi jegyzők, itélőtáblai birák, királyi ügyészek nyugdijazását rendelik el, a kamarai tagfelvételeknél a zsidó tüzharcosok előnyben részesitéséről rendlekeznek, az egyedárusitást, közszállitást, gyógyszertári jogot, a zsidók mezőgazdasági ingatlanszerzését, az ügynökök, a közfogyasztási árut forgalomban hozó vállalatok helyzetét szabályozzák.

Az ezeken tulmenően elfogadott módositások szerint nem lehet a törvény rendelkezéseit alkalmazni az olyan *hadirokkantra* sem, aki az ellenség előtt tanusitott vitéz magatartásáért legalább egy izben kitüntetésben részesült, továbbá a *világháboruban hősi halált halt személynek nemcsak özvegyére, hanem gyermekére sem,* nemkülönben a tényleges és nyugdijas nyilv. egyetemi rendes tanárokra, feleségükre és gyermekeikre, valamint arra sem, aki az ellenforradalomban résztvett és ezzel életét kockáztatta, továbbá, aki az olimpiai versenyen bajnokságot szerzett. (A módositás eredeti szövege csak *egyéni* bajnokságról szól.)

Egyik kiegészitő módositás felhatalmazza a kultuszminisztert, hogy rendelettel szabályozza az izraelita iskolák és tanfolyamok számát, szervezetét és a *héber tárgyak oktatását.* Egy másik elfogadott módositás a *nyugdijazott zsidó birák, ügyészek, tanárok, tanitók és jegyzőknek* a magángazdaságban való elhelyezkedését könnyiti meg.

*

Legutóbbi parlamenti tudósitásunkból *Vázsonyi János* neve kimaradt azok közül, akik *a zsidójavaslat ellen szavaztak.*

Kornis és Sztranyavszky tanácskozása Eckhardttal

Sztranyavszky Sándor és *Kornis Gyula,* a Keresztény Nemzeti Függetlenségi Párt vezetői pénteken meglátogatták lakásán *Eckhardt Tibort* s hosszasan tanácskoztak a független kisgazdapárt vezérével. Eckhardt Tibor szombaton délután gróf *Teleki Pál* miniszterelnököt keresi fel hivatalában.

Majd az unokák!

Irta Sásdi Sándor

Fekete, sürü felhők usztak észak felől, messziről dörgés is hallatszott már, de az öreg Vaki Gáspár kezében nem állt meg a fa-vella. Az utolsó boglya szénát akarta még összerakni. Az uton a Csorbáék gyereke trappolt el a két szürkével és odakiáltott neki:

— Gáspár bátyám, jön az eső . . .

— Hadd jöjjön! Kell a kukoricának.

Igen áhitozta a kukorica meg a répa is az esőt, de fertályóráig még várhatott volna. Csakhogy nem emberi szándék igazitja a felhők járását. Nagy, ritka cseppek kezdtek hullani az égből és bizony az utolsó rend felszedetlen maradt, nem került boglyába. Amikor közelebb jött az égzengés és az első száz-görbéjü villám belehasitott a feketeségbe, Vaki Gáspár vállára vette a fa-vellát és futni kezdett a réti-uton, ahogy öreg lábai birták. A Lőcsi partig akart csak eljutni, ott a rengeteg nagy tölgyfa alatt száraz bőrrel uszhatja meg a vihart. Bocskora talpa csattogott, zsiros kalapja peremén hangosan koppant az eső, de idejében elért még a tölgyfáig. Csakhogy . . .

Csakhogy valaki megbujt már a nagy fa sürü sátora alatt. Még pedig Gyopár Pongrác, a régi haragosa. Harmincöt esztendeje elkerülik egymást, kocsmában, templomban, lakodalmasházhoz ugy hivták egyiket, hogy a másik kimaradjon a sorból, mert tudva tudta mindenki, hogy a két haragos nem fér meg egy tető alatt.

Igaz, olyan vastag a dereka ennek a fának, hogy látniok se kell egymást, de amikor megfordul a szél iránya és délről ver az eső, olyan zuhatagban ver, mintha kannából öntenék, kéretlen-kelletlen átkerül az öreg Gyopár a másik oldalra.

Egyik dörgés tulharsogja a másikat, a villámlás egyre hosszabban kigyózik, ember, állat megretten ilyenkor és akinek szája nem igen jár rá az imádkozó szóra, az is kimondja ilyenkor.

— Segits meg . . .

Ennyit mond Gyopár Pongrác. Vaki Gáspár hallgat, de, amikor jég koppan a tölgyfa fénylő levelén, fönnszóval sóhajtja:

— Hej, Mennybéli, kiméld meg a kukoricát . . .

— Ne féltsd, eső között esik, nem tesz kárt.

Harmincöt esztendeje most szólt az öreg Gyopár először régi haragosához.

Vaki Gáspár nekitámaszkodott a fa-vella nyelének és most emelte rá csak szemét a másikra. Nézte, nézte, aztán az esőverte földre irányozta tekintetét, ugy mondta:

— Ünneplő dolmány van rajtad, Pongrác.

— A herédi vásárban voltam. Elvezettem a tinót . . .

Beszélni akarta tovább, hogy mennyiért adta el, de csak nem jött szó a szájára. Lóbálta kezében az eladott tinó kötőfékjét és hirtelen más szóra igazodott a szája.

— Megöregedtél, Gáspár . . .

— Te se vagy már olyan fiatal, mint mikor a májusfa tetejére fölmásztál a literös üvegért.

Ott álltak egymás mellett, elmult belőlük minden harag. Gyopár Pongrác az ünneplős réklije ujjával végigtörölte az arcát. A Jó Mária tudja, mit törölt a borostás képéről, mert szentigaz, hogy idáig nem ver be az eső. Vaki Gáspár köszörülte a torkát, nagyokat nyelt, aztán megfakadt száján a nevetés.

— Vélekszel-e, Pongrác, amikor a zsidó káplárnak paprikát kevertél a cigaretta-dohánya közé?

— Hát amikor jöttünk a vonaton, aztán kieresztetted a planétás-asszony kalickájából a fehér egeret?

Emlékeztek mindenre, hogyne emlékeztek volna! Együtt katonáskodtak három évig Csernovicban, de együtt nőttek fel, Szent János napján koma-fát cseréltek a Busa-hegyen, elválaszthatatlan pajtások voltak, Csernovicban együtt szenvedték a komisz életet, együtt sóhajtoztak a hazai fehér torony felé.

Csakhát a Juli, a pirosszáju, nagykontyu Farkas Juli eltéritette őket egymástól. Most már tudja Vaki Gáspár, hogy nem hibáztathatja a lányt. Szebb legény volt a Pongrác, tudott harmonikázni, a beszédje is könnyebben igazodott a tréfázásra, de akkor, harmincöt évvel ezelőtt, gyilkolni tudott volna bánatában, keserüségében, aminthogy egyszer ki is nyilott a kezében a bicska, de szerencsére félreugrott a Pongrác. Akkor álltak szemben utoljára.

— Harmincöt esztendeje . . . — bukik ki a sóhajtás Vaki Gáspár száján.

— Annyi . . . Annak meg tizenkettő, hogy szegény Julit eltemettük.

— Ott áltam az Istók Vendelék udvarában. Odalapultam a keritéshez. Hallgattam a mester ur bucsuztatóját, a koporsóját is láttam. Isten nyugosztalja.

— Nyugosztalja . . .

Széles áradatban hömpölyög le a parton a viz, de a fekete felhők sürü fátyla szakadozik már. Gyopár Pongrác az eget nézi, mintha a szálló felhőkhöz beszélne:

— Három fiadat megházasitottad.

— Te meg férjhez adtad a lányodat. Már az unokád is legény. Láttam, cigarettázik, maga hajtja a lovakat. Igaz, az én unokám . . .

Gyopár Pongrác hangosan mondja:

— Nagylány a te unokád is. Uras a neve. Irénke. Télen hosszu kabátban parádézik, vasárnap meg — láttam misére menet — kesztyüt hord . . . Hej, Gáspár, más világ volt az a régi!

Az erdő felett kivilágosodott az ék kékje, a májusvégi napfény aranya szikrázva hullt a tisztuló tócsákba. Finom szálakkal szemezett már csak az eső.

— Mehetünk, Gáspár . . .

Bakancsos lábuk bele-beleragadt a sárba, hatvan esztendő nyomta vállukat, de nem érezték most tehernek, mentek egymás mellett, az öreg Gyopár lóbálta kezében az eladott tinó kötőfékjét és régi bakanótát fütyörészett, csernovici nótát.

Az uj ház pirosra festett vaskapujánál megszólalt Vaki Gáspár:

— Mondd meg az unokádnak, ha uras neve is van az Irénkének, azért nem restelli megfogni a kapa fáját, azt is megmondhatod neki, hogy nem epés, nem olyan hirtelenharagu, mint az öregapja.

— Megmondom, ne félj, mondok én neki többet is . . .

Lenyomta az uj kapu vaskilincsét, Vaki Gáspár pedig lépegetett odább, a sáros utcán.

Az akácfák virágba borultan bólogattak feléje.

MIT AKAR A GRENZBOTE?

A világsajtó szemléjéből és az államférfiak nyilatkozataiból kiderül, hogy azt a gyors cselekvést, amellyel Magyarország rendet csinál a cseh csapatok és ukrán bandák garázdálkodása alatt gyötrődő rutén földön s egyben megvalósitja a magyar-lengyel közös határt, egész Európa rokonszenvvel és megnyugvással fogadja. Egy ujabb Göring-nyilatkozat megerősiti azt, amit a német hivatalos nyilatkozatokból eddig is tudtunk, hogy a harmadik birodalom nem ellenzi Kárpátalja visszacsatolását. Rokonszenvesen ir a magyar akcióról az egész német sajtó. Az olaszok, a lengyelek jó barátokhoz illő örömmel helyeslik Magyarország föllépését. Még azokban az országokban is, amelyek ellenséges érzéssel fogadják Németország legujabb terjeszkedését, megértés mutatkozik irántunk; senkinek esze ágában sincsen, hogy támadja Magyarország jogát és rossz néven vegye tőlünk azt a gesztust, amely Cseh-Szlovákia végleges összeomlása után az ezeréves haza kebelére ölelte vissza a rutén testvéreket. Egyetlen egy ünneprontó hang hallatszik, Pozsonyból. A Grenzbote már napok óta uj és uj ellenséges indulatu, modortalan és rágalmazó kirohanásokat intéz Magyarország ellen. Ezek a kirohanások még a lap hitele szempontjából is meglehetősen szerencsétlenek. Március 15-iki kelettel például a Grenzbote kemény szavakkal cáfolta azokat a magyar és lengyel hiradásokat, amelyek szerint Huszton harcok voltak a cseh katonaság és a szics-gárdisták ellen. Március 16-iki számában azután a Grenzbote, miközben ujabb éles kirohanást intéz ellenünk s mindenféle hamis hirrel igyekszik befeketiteni a magyar akciót, ezt irja: „Megismétlődtek Huszton az összeütközések a szics-gárda és a cseh csendőrség között. A halottak száma ötvenre emelkedett", — „Megismétlődtek" — irja a Grenzbote. Vagyis: ilyen összeütközések már előzőleg is voltak. Ebből nyilvánvaló, hogy az előző napokon nem a pozsonyi ujság, hanem a magyar és a lengyel lapok irták meg az igazat. Felesleges hozzátenni, hogy a Grenzbote többi ruszinszkói hire is éppen csak ennyi hitelt érdemel. Mindenesetre érthetetlen, hogy miért terjeszti ezeket a hamis hireket és miért használ közben olyan szavakat, amelyek nem szokásosak civilizált nemzetek között. Nem értjük, mit akar tulajdonképen tőlünk a Grenzbote, amelynek a támadásait a legerélyesebben visszautasitjuk.

Kétszáztizennégyezren foglalkoznak Magyarországon női divatcikkek előállitásával

Mennyire változtatták meg a nők hivatásbeli és életkörülményei a divatot? — A női öltözködés a statisztika tükrében

Három nap óta a muzeumutcai Baross-palota dísztermét előkelő hölgyközönség tölti meg. *Tizennégy* női szervezet közös előadássorozatot rendez a női divat időszerü kérdéseiről. Az előadásokat hölgytársadalmunk előkelő tagjai tartják. A cél: *a divat irányát összhangba hozni a nemzetgazdasági érdekekkel, hasznos propagandát kifejteni abból a célból, hogy a magyar nő öltözködése — anyagában, szinében, diszitésében, külsőségeiben és szellemében is magyar legyen!*

A női divat hullámairól, kialakulásának különböző megnyilvánulásáról dr. *Molnár Olga Alice* tartott rendkivül érdekes előadást. Vázolta, hogy *az utolsó évtizedek alatt milyen változásokon ment át a magyar nők divatja!* A sok anyagot pazarló, diszes és sok körülményességgel járó ruházkodás az idők folyamán rövid, szük, sima, fiús női ruhákká alakult át. A tizes évek pompás, sokrészü, bő, gazdag fodrokkal bélelt, földetseprő szoknyája is sima, szük „bokaszoknyává" egyszerüsödött. A „bokaszoknyákat" később a hasitott szoknyadivat váltotta fel, amikor a szoknyák olyan szükek voltak, hogy a hasiték nélkül egyenesen gátolták volna a nőket a szabad mozgásban. A háboru utáni szövethiány következményeképpen a női szoknya mind rövidebbé és rövidebbé lett. Nagy átalakuláson ment át a nők bluz- és kalapdivatja is. Anyáink ezer kapocsra járó halcsontos bluzai, amelyek még a nyakat is halcsontok közé préselték — lassanként alaposan leegyszerüsödtek. A japánok gomb, kapocs nélküli, kimonó szabása szerint készült bluzai lettek divatosak. Hölgyeink ezeket egyetlen mozdulattal ölthették magukra. A malomkerék nagyságu kalapok, amelyeken a virágfüzérek és szalagcsokrok tömege mellett legalább egy kitömött madár talált még kényelmesen helyet, lassu, de szemmellátható fejlődéssel jutottak el a fejre egyetlen mozdulattal ráhuzható kis nemez- vagy szalmakosarakig és végül a kedves és egészséges svájci sapkákig.

Rendkivül érdekes előadásban vázolta előkelő közönsége előtt dr. *Molnár Olga Alice* azt is, hogy *a régi, gyönyörü, finom, elkényeztetett dámából hogyan lett az idők folyamán fiusitott női leányalak*, vagy, hogyan követte a férfiszmokingban, etonfrizurával, monoklival sétáló hölgyeket a földigérő, sőt uszályos ruhákban megjelenő mai modern asszony. Milyen nagy átalakuláson esett át a magyar női divat is, mig a hölgyek ruháit ujból a fodrok, csipkék, a kalapokat a fátyol és virág diszitette. *Általában a nők hivatásbeli és életkörülményei lassanként mennyire megváltoztatták a divatot.*

De nem érdektelen, ha egy pillantást vetünk *a női öltözködés statisztikai adataira* is!

Magyarországon 214.000 kereső egyén él a női divatcikkek előállitása révén elért keresetéből. Az emlitettek közül 73.000 a *nő*, 141.000 a *férfi*. Budapesten 2200 *önálló* fodrász, 3000 cipész, közel 700 kalapos, majdnem 100 harisnyakötő és kötszövő, 400 szücs, csaknem 3300 szabó és varrónő mint *önálló* iparos szolgálja a női divatot. A felsorolt iparágak közül a fodrász és cipész szakmában 7—7000, a szövőiparban 1100, a kalapos iparban 2500, a kötőszövő iparban 5400, a szücsiparban 1200 *segéderő* dolgozik, 1000 varrónő piperecikkek elkészitésével foglalkozik. *Általában a munkáskezek egész tömege keresi meg a kenyerét azáltal, hogy a női divat iránya sokszor változik!* Jelentékeny az a tisztviselő- és müszaki gárda is, amelynek tagjai a nagy gyárak adminisztrativ munkáit, a tervezés, rajzolás, kikészités egyéb feladatait végzik el.

Érdekes, hogy a fővárosban 1937 októberében 179 fonó- és szövőipari — és 160 ruházati ipari nagyüzem (egyenkint legalább husz vagy ennél több munkással!) működött. *Ebben a két iparágban 34.963 munkás talált alkalmazást,* akik közül 21.656 volt a nő. *A férfi és női munkások egy napi keresete 127.522 pengőt tett ki!* E két iparág üzemi kiadása *egy esztendő* alatt csaknem 215 millió pengőt emésztett fel, mig az általuk termelt fonó-szövőipari és ruházati cikkek értéke 270 millió pengőre értékelhető. Sajnos, a női divat különböző cikkeit a külföldről hozatjuk, miután azoknak az előállitásához szükséges nyersanyagokkal és félgyártmányokkal még nem rendelkezünk. A Magyarország külkereskedelmi forgalmát összefoglaló adatokból kitünik, hogy *ötszázféle női divat- és piperecikk jön be az országba külföldről.* A legutolsó évben is például 3,300.000 pengőt fizettünk külföldi csipkéért és tüllért, 53.000 pengőt nyolc métermázsa kész női felsőruháért, 308.000 pengőt 113 métermázsa kalaptombért, 111.000 pengőt 92 ezer darab szalmakalapért, 4,900.000 pengőt 491 métermázsa finom prémért, 131.000 pengőt 73 métermázsa különböző szalagért! Érdekes adat még: *A bridzs, illetve a kártyaszenvedély az utolsó esztendőben 27.000 pengőjébe került a magyar közgazdasági életnek. Ennyit fizettünk ugyanis nemzetközi valutában a Magyarországba behozott 46 métermázsa játékkártyáért.*

Kelemen Ernő.

A jugoszláv kormány rendezi a horvát kérdést

Belgrád, márc. 17. (Inf.) *Cvetkovics* miniszterelnök pénteken este hosszabb beszédet tartott a kormánypárti képviselők klubjában és ujból leszögezte, hogy a kormány mindent megtesz a horvát kérdés gyors és mindkét érdekelt felet kielégitő megoldása érdekében. Külpolitikai kérdésekről a miniszterelnök nem beszélt. *Beavatott politikai körökben ugy tudják, hogy ugy Zágrábban, mint Belgrádban sorozatos megbeszélések folynak a szerb-horvát kiegyezés haladéktalan megvalósitásáról.*

És mégis borvöröset vettem!

Egy szellemes és jól öltözködő asszony mondta egyszer: „Idén nagyon divatos a barna, tehát — nem veszek barnát!“ Igaza van — gondoltam akkor magamban —, ha valaki egyéni akar öltözködésében is lenni, akkor ne azt viselje, ami a legáltalánosabb s amit mindenki visel. Most is, a borvörös konjunktura idején, ezzel az elhatározással vágtam neki budapesti vásárlásaimnak. Akármi mást, csak borvöröset nem fogok venni! Cikkem cime után következtetve azonban azt hiszem, hogy senki sem csodálkozik, ha elmondom, hogy a kalapüzletből, ahova fekete kabátommal s azzal az elhatározással állitottam be, hogy fekete kalapot fogok a fekete kabáthoz venni — borvörös kalappal jöttem ki.

A dolog ugy történt, hogy ott még nem is vérteztem körül magamat védekezéssel, mert nem is képzeltem, hogy a fekete kabáthoz akár kisértésbe is hozhasson a borvörös. Megálltam hát kedves és bizakodó arccal a kiszolgáló kisasszony előtt és csak ennyit mondtam: „Ehhez a kabáthoz egy jól álló, sikkes kalapot szeretnék venni!“ Megfordult és ő is kedves arccal, mosolyogva jött vissza a bűvös, szépitő kalapszekrény mellől — egy borvörössel!

— Nem, ezt nem — tiltakoztam —, inkább feketét. — Majd hozok azt is — nyugtatott meg — de tessék ezt is felpróbálni! — Szakértő mozdulattal tette a fejemre, én pedig szakértő szemmel néztem a tükörbe. Legalább is a saját ábrázatommal szemben szakértővel. S mit tagadjam — tetszettem magamnak a borvörössel. Hoztak azután feketét is, zöldet is és minden mást még, amit feketéhez viselni lehet. De hiába volt minden — a borvörös győzött! Nemcsak, mert a kalap-speaker hölgy behizelgő módon bizonyitgatta, hogy ő még ilyen jól állni kalapot nem látott. Hogy egyáltalában ilyen kalapszépséggel, hogy ne mondjam, borvörös kalapszépséggel nem találkozott. Hogy a borvörös kalap a kabáthoz illő fekete fátyollal egyenesen szédítő rajtam!

Hazugság volna egészen reá háritani az ódiumot. Nem, én magam is vissza-vissza raktam minden más kalapkisérlet után a borvöröset s ugy láttam, hogy fiatalabb, üdébb, vonzóbb vagyok vele, mint a többiekkel. Igy láttam akkor! Az igazsághoz hiven be kell azonban vallanom, hogy későbbi időkben, amikor már rendszeresen ült fejemen a borvörös, semmi különbség nem volt hóditási szempontból a régiek s a borvörös között. No de mindegy, én akkor ugy láttam s megelégedetten jöttem ki a kalapüzletből borvörössel a fejemen.

Igy jártam aztán további vásárlásaim közben is. Mint az a bizonyos aranykeverő, akinek nem ment ki a fejéből a rinocerosz, amire nem lett volna szabad gondolnia. Én se akartam borvörösre gondolni divatkeverés közben. De muszáj volt s igy történt, hogy teljes borvörös felszereléssel jöttem haza. Ha már olyan volt a kalap, ha az lett a ruha — a hozzávaló táska se lehetett más.

Azért-e, mert a divatos szinü anyag inspirálja jobban az alkotókat is; mert abból készitik a legcsinosabb, legelőnyösebb holmit? Vagy szuggesztió hatása alatt áll az ember? — nem tudom! Csak azt, hogy semmi sem állt jól, semmiben sem tetszettem magamnak, csak éppen abban, amit nem akartam megvenni. Bizonyára a divatnak olyan parancsolóan szuggesztiv a hatása, hogy ami eleinte nem is tetszik az embernek, azt is hordja és később azután meg is tetszik. Hiába mondtam például magamnak annakidején, hogy nem fogom azt az általánossá vált testszinü harisnyát hordani. Hisz azelőtt borzalmas volt fekete ruhához a sárgásszinü harisnya. Hiába, amióta ez a divat, másféle szinü harisnya nem szép a lábon.

Mennyi hamleti töprengést is okoznak ezek a gondok a szegény nőknek — hordjam-e ezt, vegyem-e ezt! Ki ne ismerné a megbánásokat, visszarohanásokat, kicseréléseket! Vannak pesti barátnőim, akik még sohase tartották meg azt, amit először vettek és egész nyugodtan küldetnek haza kalapot, ruhát azzal a mellékgondolattal, hogy majd kicserélem holnap vagy holnapután, ha majd nem tetszik akkor ugy, mint ma. Én magam pedig, aki nem vagyok ilyen edzett fővárosi és restelem az ilyen visszacserélést, — voltam már ugy megvett és megbánt ruhagondban, hogy azzal vigasztaltam magamat: majd átalakitja az én kedves, olcsó kis vidéki varrónőm, a drága, megbánt pesti ruhát.

Ezzel kapcsolatos egész eredeti megbánási esetet is tudok. El is mondom végezetül ezt a kis históriát, ami becsületszóra igy történt meg egy kedves kis barátnőmmel. Van nekünk itt vidéken egy csodálatosan ügyes kis varrónőnk. Különösen, ha megihleti valami nagyon szép anyag vagy jóalaku szépasszony, akkor művészi fantázia csapja meg és néha csodálatosan szép dolgokat csinál. Ez az én barátnőm maga is nagyon ért a jó öltözködéshez s egyszer egy falusi parasztüzletben vásárolt egész eredeti selyemanyagot. Abból aztán közösen a kis varrónővel csodásan szép ruhát komponáltak. Ezt a ruháját Pesten egy operai diszelőadásra vette fel s egyik szünetben kint cigarettázott a foyerban. Ekkor hozzálépett két elegánsan öltözött külföldi hölgy és bocsánatot kérve az alkalmatlankodásért, megkérdezték tőle, hol csináltatta, melyik pesti cégnél a ruháját. Arra a válaszára pedig, hogy nem lakik Pesten s nem itt varratta a ruhát — megkérték, hogy adja el nekik jó pénzért azt a ruhát, amitől egészen el vannak ragadtatva. Barátnőmet persze annyira meglepte ez a váratlan és szokatlan ajánlat, hogy egész érthetően azonnal visszautasitotta azt azzal, hogy nem szokta a ruháit eladni.

Később azonban már itthon azt mondta, hogy még soha ugy meg nem bánt valamit, mint hogy akkor nem kötött az idegenekkel jó üzletet. Vidéken azt a nagy estélyi ruhát nem volt alkalma felvenni, Pesten is csak még egyszer vette fel, ugyhogy legközelebbi reinkarnációja egy paplan lesz annak a bő, rengeteg anyagból készült ruhának. Egy régi huzat már ugyis jóideje kiván ujat maga helyett. Ő pedig három ruhát is vehetett volna talán azon az áron, amit büszke spanyol módjára visszautasitott.

Kicsit eltértem ennek a furcsa kis esetnek az elbeszélésével a borvöröstől, pedig ugy bele vagyok mártva, hogy ezt a cikket is tetőtől-talpig borvörösben irtam.

Mouche.

A bolgár miniszterelnök Ankarában

Ankara, márc. 17. *Kiosszeivanov* bolgár miniszterelnök pénteken délben hivatalos látogatásra megérkezett Ankarába. Üdvözlésére megjelent a kormány minden tagja, valamint a katonai és polgári hatóságok képviselői.

De Valera látogatása Mussolininál

Róma, márc. 17. (Stefani.) A Duce ma gróf Ciano külügyminiszter társaságában fogadta De Valera ir miniszterelnököt és szivélyes beszélgetést folytatott vele.

NAPI HIREK

Az ismeretlen jótevő

Vannak az emberiségnek olyan csöndes, névtelen jótevői, akikről azt sem tudjuk, hogy élnek vagy éltek, amig valami véletlen egy pillanatra fel nem veti nevüket, hogy egy pillanat mulva megint elmerüljenek az ismeretlenségben és névtelenségben. Pedig van ugy, hogy igen sokat köszönhetünk nekik, — egy ötlettel, egy tervvel, amely a maga idején kivihetetlennek látszott, de idővel megvalósult és áldásosnak bizonyult, igen sok ilyen „ismeretlen jótevő“ ajándékozta már meg az emberiséget.

Ezek közé soroznám azt az angol törvényszéki gyorsirót is, akit Ebeneser Howardnak hivtak és akiről most azt olvasom valahol, hogy ő találta ki és valósitotta meg az első kertvárost Angliában, ahonnan azután elterjedt az egész világon, ha egyelőre még nem is a kertvárosok épitése és fejlesztése, hát legalább a vágy és törekvés, hogy minden világváros körül épitsenek és fejleszenek ki kertvárosokat.

Ime: az igazi „ismeretlen jótevő“. Az ötlet nem valami óriási, igazán nem kellett hozzá különösebb lángelme, hogy kitalálja valaki, de ahhoz a problémához, hogy a tojást hogyan lehet az asztalra állitani, mégis egy Columbus kellett. Ez a derék néhai gyorsiró, aki bizonyára kitünő hivatalnokember volt és semmi más, nyilván nem töltött azzal álmatlan éjszakákat, hogy megfejtse: hogyan lehetne a nagyvárosi civilizáció előnyeit egyesiteni a szabad természet áldásaival. Valószinüleg csak rájött, egész egyszerüen, mondjuk egy ihletett pillanatban, hogy amikor város is van, természet is van, miért ne lehetne ugy épitkezni, hogy város is szülessék, de a természetnek sem kelljen emiatt kipusztulnia. A többi már nem lehetett nehéz, — kertes kis házak és villák a rideg és sivár bérházak helyén, szabad parkok a város belső területén, erdők és veteményesek öve a város körül, mindez már magától jöhetett az alapvető gondolatból: kertváros.

Ilyeneket kitalálni, ilyen apró dolgokat, amelyek végső hatásaikban mégis nagyok és jelentékenyek, mondom, nem kell lángelme. Talán csak szeretet kell hozzá és ez néha több a lángelménél. Bizonyos vagyok benne, hogy ez a Howard jó ember volt, — szerette az embereket és szerette a természetet, hiszen ötlete egyformán szolgálja mindkettőt. A kertváros, ha neki nem jut eszébe, hát eszébejut másnak, hiszen nem nagy dolog. És mégis neki kellett eszébe jutnia, mert talán jobban szerette az embereket és a fákat, virágokat, mint más; és mégis nagy, jelentékeny dolog, ami eszébe jutott, hiszen végső célja: szebbé tenni az emberek életét a földön.

(—óth—)

— XII. Pius pápa — a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem diszdoktora. Példátlanul álló eset a világon, hogy a pápa valamely egyetem diszdoktora legyen. Egyedül a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemnek jutott az a felbecsülhetetlen kiváltság, hogy *XII. Piust* pápává való megválasztása előtt négy hónappal diszdoktorává avassa. Őszentsége — amint már a diszoklevél átadása alkalmával is többször kijelentette — *nagy megtiszteltetésnek veszi a budapesti egyetemnek ezt a kitüntetését.* Most, a koronázás után, bár a pápa fölötte áll minden kitüntetésnek, a nála kihallgatáson megjelenő *Serédi Jusztinián* hercegprimás előtt önként megemlitette a Pázmány-egyetemet is és kijelentette, hogy *az egész magyarsággal együtt szivébe fogadta ezt az egyetemet is, a legnagyobb szeretettel és jóindulattal gondol reá és különleges áldását küldi neki.* — A koronázásra kiküldött külön bizottságnak: dr. *Kenéz Béla* prorektornak és dr. *Iványi János* prodékánnak egyébként a szuverén hatalmak képviselői mellett biztositottak helyet a koronázási ünnepségeken.

— **Kassán már megkezdődtek a felajánlások a magyar honvédségnek.** Kassáról jelentik: A kormányzóné felhivása, hogy a társadalom is legyen segitségére a *Kárpátalján* küzdő magyar honvédségnek, a városban nagy megértésre talált. A közhivatali intézményeknél már pénteken reggel *megkezdődtek az önkéntes felajánlások.* A legtöbb helyen *egyhavi fizetésük egy százalékát ajánlják fel a tisztviselők és alkalmazottak.* Elöljárt a felajánlásban a városi közművek személyzete. *Tost László* polgármester elnöklésével az azonnali gyüjtés lebonyolitása érdekében értekezlet volt a városházán *Borbiró Ferenc* főispán részvételével. Szombaton az első pénzküldeményt már elküldik Budapestre.

— **Vasárnap temetik Pestszentlőrincen a januári cseh támadáskor hősi halált halt őrmestert.** Kispestről jelentik: A január 6-iki munkácsi cseh támadás alkalmával hősi halált halt *Szarka István* karpaszományos őrmester holttestét szülővárosának, *Pestszentlőrincnek* társadalma hazahozatta. Holttestét vasárnap helyezik örök nyugalomra a város által adományozott diszsirhelyen. Az ünnepies gyászszertartás délelőtt tizenegy órakor a hősi emlékműnél zajlik le. A temetésről a város gondoskodik.

— **Léggömbön jutott el egy bécsi nő levelezőlapja egy somogymegyei községbe.** *Bécsből* jelentik: Érdekes uton jutott el egy bécsi asszony levele Magyarországra. A bécsi nő egy téli segélyakció javára árusitott levelezőlapot a Mariahilferstrassén, Bécs egyik forgalmas utvonalán. Az egyik *levelezőlapot egy játékléggömbre akasztotta és elengedte.* A postaléggömb *négyszáz kilométert tett meg és a somogymegyei Vizvár község határában ért földet.* A levelezőlapot megtalálták és a magyar posta kézbesitette is, noha német bélyeg volt rajta.

— **Emlékezzünk...**

Március 18.

1915 *A 39. honvédhadosztály északi szárnyán a kassai 9., a munkácsi 11. és a besztercebányai 16. honvédgyalogezredek részeiből alakitott támadó csoport sikerült vállalkozással elfoglalta a Gorlice-környéki Sztaszkuvkánál levő uralgó magaslatot, ahol az oroszokat erősen kiépitett támpontjukból kivetette és eközben 150 foglyot ejtett és 2 géppuskát zsákmányolt.*

*

A 39. honvédhadosztálynak a Biala folyó környéki Sztaszkuvka ellen 1915 március 18-án végrehajtott támadása alatt Kopper István volt kassai 9. honvédgyalogezredbeli őrmester észrevette, hogy az egyik támadó szakasz parancsnoka hősi halált halt és a vezetőjüket vesztett emberek megtorpantak. Ekkor Kopper őrmester, tekintettel arra, hogy saját szakasza még tartalékban volt, nyomban felugrott és a vezetőjétől megfosztott szakaszhoz sietett és annak az élére állt, majd lelkesen bátoritó és kiválóan vitéz személyes példával előrevitte az illető szakasz embereit. Kezdeményező, bátor magatartását, amellyel a legválságosabb pillanatban más kötelék már-már csüggedő embereibe erőt öntött, a 2. osztályu ezüst vitézségi éremmel jutalmazták.

*

1916 *A volt monarchia haditengerészetéhez tartozó „U. 6" jelzésü tengeralattjáró az albániai Durazzó táján sikerült torpedólövéssel elsüllyesztette a „Renaudin" nevü francia torpedórombolót.*

— **Benda Jenő előadása.** Benda Jenő, a kiváló iró, vasárnap, március 19-én, délelőtt 11 órakor: *„A fölszabadult Ruténföld"* cimen előadást tart az Uránia Szinházban.

— **Egy feltünően öltözködő előkelő amerikai lány öltözködési botrányai.** New Yorkból jelentik: A rendőrség a város és New York állam területéről kiutasitotta *Ellen Tilton Holmson* kisasszonyt, aki sorozatos öltözködési botrányairól vált hiressé. Az előkelő amerikai leány, akit az angol királyi udvarnál is bemutattak, különös előszeretettel jelent meg tulságosan lenge öltözetben a nyilvánosság előtt és valósággal sportot üzött abból, hogy öltözékével az embereket megbotránkoztassa. Nemrégen azzal okozott feltünést, hogy egy *birósági tárgyaláson fürdőruhában jelent meg,* most pedig azért vonták a hatóságok felelősségre, mert *hálópizsamában sétált végig New York utcáin.*

— **Hármas ikrek.** Kispestről jelentik: Pénteken a *Monor* melletti *Szárazmajorban Tóth Bertalan* gazdasági cseléd felesége hármas ikreknek adott életet. Az ikrek közül *egy a születés után azonnal meghalt.* Kettő életben van és az anyával együtt a Szent István-kórházban ápolják.

— **Megjelent a Magyar Szárnyak uj száma.** A m. kir. Légügyi Hivatal irányitásával és a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával megjelenő Magyar Szárnyak aviatikai folyóirat márciusi számában a magyar cserkészrepülők lengyelországi látogatásáról *Kálmán Tibor* számol be és érdekes képeket közöl az ottani repülőelőképzésről. *Bocsor Elemér* repülő-főhadnagy a „Magyar repülőhősök a világháboruban" cimü sorozatát folytatja. A repülés irányitásáról vitéz *Pottyondy Gusztáv* repülő-főhadnagy ir, mig a lap katonai rovatában *Pongrácz László* repülő-főhadnagy a vadászrepülőgépek fegyverzetének fejlődéséről tájékoztatja az olvasót. Ezenkivül számos cikk teszi változatossá a kiválóan szerkesztett és illusztrált folyóiratot. Ára 50 fillér. Mindenütt kapható. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, VI., Eötvös-utca 8.) ingyen küld.

— **Hirtelen halál.** Szecsődi Ádám 69 éves kegydijas Pestszentlőrincen a Toldi-utca 24. számu házban levő lakásán összeesett és mire a mentők megérkeztek, már meghalt. Valószinüleg szivszélhüdés okozta halálát. — *Urbán Károly* 39 éves zenetanár Ujpesten, a Virág-utca 70. számu házban hirtelen rosszul lett és meghalt.

VERECKÉNÉL

(Gáspár Antal rajza.)

— **Tavaszi szinek.** A naptár szerint csak néhány nap választ el bennünket a tavasz kezdetének hivatalos időpontjától. Tudjuk, hogy minden évszaknak megvan a maga sajátos egyéni szine. A tél szine a fehér. A tavaszé a zöld. A nyár szine a piros. És az őszé a sárga. Hogy aztán ennek az idei tavasznak melyik a maga egyéni szine, azt nehéz volna meghatározni. Mert hogy a zöld nem az ő szine, az bizonyos.

— Kérlek — mondta a piktor a köruton a barátjának — az én képemen most egyesitve vannak a tavasz szinei.

— És melyek azok a szinek?

— A lila és a kék.

— Ugyan ne bolondozz!

— Hát nézd meg a „képemet". A hidegtől lila és kék.

(*)

— **Megtalálták egy eltünt személyszállitó hajó mentőcsónakjának ronosait.** Párisból jelentik: Algir közelében megtalálták a *St. Prosper* személyszállitóhajó *mentőcsónakjának roncsait.* A hajó március 6-án futott ki *Algirből* és 8-ára várták *Marseillebe,* de oda nem futott be és semmi hir sem érkezett felőle. Azt hiszik, hogy a 4330 tonnás hajó *harminc főnyi legénységével együtt elpusztult.*

Bizonytalan idő...

Európa időjárása ismét aggasztó képet mutat. Oroszország belsejéből ujra nagy erővel kezd áramlani a hideg levegő nyugat felé. Jelenleg Oroszországban, a balti államokban és Németországban havazik. A hideg levegő egy-két nap mulva Franciaországba is elér, ahol komoly hideget fog okozni havazással. Hogy hazánkat mennyiben fogja befolyásolni az Oroszországból kiáramló hideg, azt még ma nem lehet megállapitani, de nem lehetetlen, hogy a most megindult javulás csak egészen rövid ideig tart és utána ismét hideg időt kapunk, havazással.

Hazánkban pénteken hajnalra az erős fagyok megismétlődtek, Szombathelyen —14, Salgótarjánban —12, Turkevén —10 fok volt a talaj közelében. Napközben a hideg, csipős északi szél elcsendesült és a többórás napsütés barátságosabbá tette időjárásunkat. A Kárpátalján folyó hadműveletek szempontjából rendkivül kedvező ez a fordulat. A hőmérséklet napközben 3 fokig, keleten 5 fokig emelkedett. A hó a sikságon erősen olvadásnak indult, a magas hegyeken azonban vasárnapra is biztositva van a hó a téli sport szempontjából, hiszen a Kékestetőn olvadáspont fölé is emelkedett a hőmérő higanyszála.

Időjárásunk további alakulása igen bizonytalan a már fent emlitett okok következtében. Budapesten 17-én reggel a legalacsonyabb hőmérséklet —3 fok (normális 1 fok), nappal a legmelegebb 5 fok (normális 9 fok) volt. (Előző nap —2 4 fok volt.) *(Z. A.)*

*

A *Meteorológiai Intézet* jelenti: Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt szél. Erős éjszakai fagy. Felhősödés. Néhány helyen havaseső, havazás. A nappali hőmérséklet alig változik.

*

Vizállás. *Duna:* Mohácsig apad, lejebb árad; Esztergomig alacsony, lejebb közepes vizállásu. Bécs —16, Pozsony 173, Komárom 311, Budapest 285, Paks 205, Baja 328, Mohács 357. *Rába:* Szentgotthárd —48. *Dráva:* Barcs —134, Drávaszabolcs —22, Eszék 84. *Száva:* Brod 226. *Tisza:* Szegedig apad, lejebb árad; alacsony vizállásu. Tiszaujlak —92, Vásárosnamény —85, Tokaj 31, Tiszafüred 44, Szolnok 62, Csongrád 14, Szeged 69. *Szamos:* Csenger 4. *Körös:* Körösszakáll —10, Békés 18, Gyoma 10. *Maros:* Makó 1. *Balaton:* Siófok 80. *Velencei tó:* Agárd 40.

— **A skót reformátusok elnöke a kormányzónál.** A skóciai református egyház elnöke, dr. *Black James* moderátor, leánya társaságában Budapestre érkezett. A határig elébe utazott Rev. *Knight György,* a budapesti Skót Misszió vezetőlelkésze, feleségével. A Déli pályaudvaron, Ravasz László püspök megbizásából, *Nagy Sándor* püspöki titkár üdvözölte. Dr. *Black* és leánya délben kihallgatáson jelent meg *Horthy Miklós* kormányzónál. A Gellért-szállóban a Református Konvent ebédet adott Black és leánya tiszteletére. Vasárnap délelőtt tiz órakor a Calvin-téri templomban prédikációt mond dr. Black, szavait *Ravasz László* tolmácsolja. Délután félhat órakor a Skót Misszió Webster-termében lesz ünnep.

— **Májusban veszi át a pápa a laterani Bazilikát?** Rómából jelentik: Még nem történt végleges döntés arról, hogy *XII. Pius* pápa, mint *Róma* püspöke és *Olaszország* hercegérseke, mikor veszi át a laterani Bazilikát. Az ünnepség minden valószinüség szerint május 18-ikán lesz.

— **Uj angol repülőjárat Budapestre.** *Londonból* jelentik: A Brit Légiforgalmi Vállalat az Angol Birodalmi Légiforgalmi Vállalattal karöltve a következő uj repülővonalakat nyitja meg április 16-án: 1. Heston—Frankfurt—Budapest, 2. Heston—Brüsszel, 3. Heston—Berlin—Varsó. A repülőgépek minden hétköznap mindkét irányba indulnak és utasokat, postát és árut szállitanak. A heston—budapesti vonal megnyilása után a Birodalmi Légiforgalmi Vállalat beszünteti a London—Brüsszel—Köln—Frankfurt vonalat, mely az uj budapesti vonalba fog beolvadni.

— **Erzsébet angol trónörökösnő első nyilvános szereplése egyedül.** Londonból jelentik: Erzsébet királyi hercegnő, az angol trón tizenkétesztendős várományosa, most szerepelt először a nyilvánosság előtt — *egyedül.* Ezelőtt mindig a király és a királyné kiséretében jelent meg nyilvános ünnepségeken, most pedig minden kiséret nélkül vett részt egy kiállitáson, amelyen sok-sokezerfőnyi közönség kisérte rokonszenves érdeklődéssel első önálló szereplését. Az angol királyi mezőgazdasági intézet kiállitást rendezett, amelyen kis hátaslovakat, ponnikat mutattak be. Bájos apróságok, fiuk és leányok, lovagoltak a kitünő paripákon és a legjobb lovasok pompás dijakat kaptak ajándékul. Rozsdavörös szinü bársonyruhában, kalap nélkül jelent meg Erzsébet trónörökösnő kis hugával és a közönség lelkes tapsvihara fogadta. Nehogy az állandó ováció feszélyezze első önálló szereplésében, Philips őrnagy külön megkérte a közönséget, hogy az ünneplést lehetőleg kerüljék. Nem is volt egy csepp lámpaláza sem a kis Erzsébet hercegnőnek és a versenyek végén maga osztotta ki a nyertesek közt a tiszteletdijakat. Amikor valamennyi dijat átadta, sajnálkozva nézett hátra, hogy több már nincs és nem juttathat azoknak, akik még szintén megérdemelték volna a kitüntetést. A királyi páholyból Lady *Graham*, a királyné udvarhölgye és két udvari nevelőnő figyelték izgalommal, hogyan állja meg helyét fenséges növendékük. Erzsébet és Margaret hercegnő annyira el voltak ragadtatva a látottaktól, hogy végül a tarsolyukban levő csokoládébonbonokat is kiosztották a kis urlovasok között. Az izgalomtól kipirultan szálltak az udvari kocsiba, amely első diadalmas nyilvános szereplésük után visszavitte őket a Buckingham-palotába, ahol részletesen beszámoltak szüleiknek a nagysikerü premierről.

— **Gömbös Gyula-emlékünnep Abádszalókon.** Abádszalókon kegyeletes emlékünnepet rendeztek *Gömbös Gyula* emlékezetére. Az emlékünnepen a Gömbös-serleggel az avató ünnepi beszédet vitéz *Rátz Jenő* ny. honvédelmi miniszter mondotta. Beszéde során, amelyben meleg szavakkal rajzolta meg néhai barátjának egyéniségét, utalt arra, hogy Gömbös hangoztatta a leghatározottabban, hogy a Kárpátok medencéjében a magyarság nélkül nem lehet rendet teremteni s hogy itt csak a magyarok lehetnek az urak, még pedig a maguk független urai. Gömbös Gyula kereste azokat az erőket, amelyekkel a magyar nemzetnek együtt kell dolgoznia s igy jutott el a németbarátsághoz, az olaszok és a lengyelek barátságához. Ő mondotta ki először a Berlin—Róma-tengely elnevezést.

— **A rigai sakkverseny.** Rigából jelentik: A rigai sakkversenyen csütörtökön délelőtt először a függő játszmákat folytatták. Mikenas győzött Bogoljubov ellen. Melngailis és Bogoljubov, továbbá Melngailis és Boeoek játszmája most is befejezetlen maradt. A *tizenkettedik* fordulóban Mikenas győzött Feigins ellen, Hazenfuss Apsenieks ellen, Bezrucko Solmanis ellen, Stahlberg Dreiberg ellen, Flohr Melngailis ellen, Koblenc és Ozols, Bogoljubov és Boeoek játszmája döntetlenül végződött. *Szabó és Petrov játszmája függőben maradt.* A verseny állása a 12. forduló után a következő: Mikenas és Flohr 9½, Stahlberg 9, Szabó 8 (1), Feigins 7, Boeoek 6½ (1), Petrov 6 (1), Dreiberg 6.

— **Aranylakodalom.** *Budai Dániel* és neje szül. *Krausz Gizella* f. hó 18-án tartják aranylakodalmukat Ujpesten.

— **A Kuria elitélte Erdélyi József költőt izgatásért.** Az ügyészség osztályelleni izgatás cimén vádat emelt *Erdélyi József* költő ellen, „A fehér torony" cimü verskötet öt verse miatt. Az alsóbiróságok felmentő itéletet hoztak, mert szerintük a versekben megcsendülő kifakadások a költői szabadság határait nem lépik tul. A Kuria *Kvassay-tanácsa bünösnek mondta ki Erdélyi Józsefet egyrendbeli sajtó utján elkövetett izgatás vétségében és ezért kéthónapi fogházra itélte, a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztette.*

irka-firka

Most, hogy az angol királyi pár kanadai és amerikai utjának részletes programját kidolgozták, tünt ki, hogy a negyvenhatnapos ut során a királyi párnak tizenhatszor kell óráját előre vagy hátra igazitania. Azokban az országrészekben ugyanis, amelyeken a hosszu ut során áthaladnak, a földrajzi fekvésnek megfelelően más és más az időszámitás. Maga Kanada öt zónára oszlik és az atlantitengeri, keleti, közép-, hegyvidéki és csendestengeri zónában más és más időben kel fel a nap. Az Atlanti-tengeren áthaladva, négy órával kell az óramutatót visszaigazitani, mert Quebecben ennyivel korábban van napfelkelte, keleti és közép Kanada között egy óra a különbség. Ugyanennyi eltérés van utjuk következő két állomása, Winnipeg és Regina között. Hasonló az eltérés Bannf és Vancouver közt, viszont Vancouver és Quebec időszámitása már három órányira tér el egymástól, ami viszont a londoni időszámitással összehasonlitva, nyolc óra eltérésnek felel meg. Május 23-ika lesz a királyi pár leghosszabb napja, mivel a kanadai keleti zónából a középzónába való áttérésük délutánra esik. Igy Winnipeg és Regina, Bannf és Vancouver között egy-egy órával tovább pihenhetnek majd. Hazatérőben viszont egy órával megrövidül az éjszakai pihenőjük három napon át, mielőtt áthajóznak az Egyesült Államokba Ezeket az apró kellemetlenségeket természetesen sehogy sem lehetett kiküszöbölni a programból. Ebbe bele kell már törődnie annak, akinek birodalmában sohse nyugszik le a nap...

Chamberlain esernyője még mindig foglalkoztatja az emberek képzelőtehetségét. A miniszterelnök felesége a napokban egy nőkongresszuson vett részt, Peebles-ben, ahol megostromolták mindenféle kérdésekkel. Természetesen a hires békeesernyő sem kerülte el a kongresszusozó hölgyek figyelmét. Milyen is lehet az, hogyan jutott Chamberlain a birtokába? „Oh, nagyon egyszerü a története, — felelte Chamberlainné. — Egészen jól emlékszem, 1899-ben vettem az uramnak, tehát pont negyven esztendeje. Azóta már legalább négyszer uj huzatot kellett rácsináltatni. Régimódi, szolid angol ernyő, de semmi különös tulajdonsága nincs. Az uram nagyon szereti és mindenüvé magával viszi, pedig már ideje volna, hogy nyugalomba tegyük." Igy mondotta Chamberlainné Viscountes Elibanknek a kongresszusi teán... Sokan vannak Angliában, akik azt hiszik, hogy Chamberlain most már engedni fog felesége kérésének és nyugalomba helyezi régi esernyőjét egyéb politikai ereklyéi közé.

A londoni Hyde-parkban gyermekkocsik sorakoztak fel egymás mellett. A kocsikban egy-kétéves bébik, ajkukon gondtalan mosollyal várakoztak életük első — katonai gyakorlatára. Nörszök, fiatal mamák kisérték el az apróságokat erre a hivatalos aktusra, amelyet az angol hadvezetőség igen komolyan vett: most próbálták ki ugyanis az uj gázálarcot, amelyet a kormány a legfiatalabb angol polgárok számára készittetett. Ujszülött csecsemők, gyermekek kétéves korig bezárólag, kapják ezt a miniatür gázálarcot, amely ugyanolyan rendszerü, mint a felnőtteké, de egészen könnyü és finom anyagból készült, hogy az érzékeny apróságok minden kellemetlenség nélkül viselhessék. A próba kitünően sikerült, a legkisebb csecsemő is jól türte a „bébisisakot", amelynek hosszu kacskaringós csövein keresztül akadály nélkül tudtak lélegzeni. Egymillióháromszázezer darab készült a legkisebb méretü gázálarcból és egymilliónégyszázezer valamivel nagyobb a 2—4 évesek részére. Most kezdik meg az apró gázálarcok szétosztását és nemsokára a gyermekkocsikban, a gumiszáju tejesüveg és a pléhcsörgő mellett ott fog heverni a modern gyermek nélkülözhetetlen védőpajzsa, a mérges harcigázak ellen oltalmazó félelmetes gázálarc.

(—mény)

özv. Leopold Gusztávné szül. **Honig Margit,** gyermekei **Ágota Svéd Jenőné** és **Dodi,** valamint veje **Svéd Jenő** és unokája **Svéd Gyurika** nevében is fájdalomtól megtörten jelenti, hogy a legjobb férj, apa, nagyapa, testvér és rokon

LEOPOLD GUSZTÁV

sulyos, rövid betegség után, életének 63. évében, 1939 március hó 14-én visszaadta jóságos lelkét a Teremtőnek.

Drága halottunkat március 17-én kisértük utolsó utjára a rákoskereszturi izr. temetőben.

Minden külön értesités helyett.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

— **Elfogtak egy betörő cigánybandát.** Miskolcról jelentik: A *magyarnándori* vasuti állomás forgalmi irodájában még február 22-én betörők jártak, akik a falba erősitett páncélládát kivitték a határba és felfeszitették, de csak iratokat találtak benne. Ugyanakkor betörést kiséreltek meg a postán és egy magánlakásban is, de megzavarták őket. *Magyarnándorról* átmentek *Bér* községbe, ahol *Mihalovics Sándor* evangélikus lelkész lakásába törtek be, de csak a fehérnemüt vitték el. Innen a *Hangyába* vonultak át, ahol szintén betörtek, de közben az éjjeliőr rajtuk ütött. A betörők ártalmatlanná tették és közben kirabolták az üzletet. A csendőrség most elfogta *Kolompár Sándor Vesó, Jakab Sándor* és *Lakatos György Guszti* cigányt, valamint *Lakatos Virág Terézt,* akiket a bünjelek alapján átadtak a balassagyarmati királyi ügyészségnek. *Kolompár Ferenc* tápiósülyi cigánylegény, aki társuk volt a sorozatos betörésekben, ismeretlen helyen tartózkodik. A csendőrség körözi.

— **A rendkivüli fegyvergyakorlaton eltöltött időt beszámitják a joggyakorlat idejébe.** Az igazságügyminiszter rendelete szerint az egységes birói és ügyvédi vizsgára bocsátáshoz szükséges joggyakorlat idejébe beszámitják azt az időt, amelyet a jogászifju rendkivüli fegyvergyakorlaton töltött el. Az 1938 szeptember 1. napjától 1939 január 31-ig terjedő időben katonai szolgálatban töltött időt, illetve ebből legfeljebb három hónapot lehet a joggyakorlat idejébe beszámitani.

— **Megmérgezte magát az Almásy-téren.** Pénteken hajnalban eszméletlen állapotban levő férfit találtak az Almásy-tér egyik padján. A mentők a Rókus-kórházba vitték. Megállapitották, hogy az illető *Weisz Miklós* 50 éves kereskedő, aki ismeretlen mérget vett be. Állapota életveszélyes és emiatt kihallgatni még nem lehetett.

— **Halálozás.** *Torkos Lászlót,* a magyar irodalmi élet pátriárkáját, a *Petőfi Társaság* és a *Luther Társaság* tiszteletbeli tagját szombaton délután félnégy órakor temetik a farkasréti temetőben. Az egyházi szertartást dr. *Varsányi Mátyás* budavári evangélikus lelkész végzi, majd a *Petőfi Társaság* nevében *Havas István* alelnök, a *Luther Társaság* részéről dr. *Kovács Sándor* püspök-elnök mond bucsuztatót.

Dr. *Szegedi József* ügyvéd, vármegyei tb. főügyész, emléklapos tartalékos hadnagy, több hadikitüntetés tulajdonosa, 61 éves korában *Esztergomban* meghalt.

Müller Friderika székesfővárosi zenetanárnőt nagy részvét mellett temették el az uj köztemetőben. A temetésen megjelent a társadalmi, politikai és müvészeti élet számos kiválósága. Részvétüket fejezték ki *Albrecht* kir. herceg, dr. *Felkay Ferenc* tanügyi tanácsnok és sokan mások. Az elhunyt régi, kitünő müvészcsaládból származott. Nagyapja, *Müller Frigyes,* a berlini opera karnagya volt, közel negyven operát, miséket és dalokat irt. Egyik nagynénje a bécsi operának volt tagja. Müller Friderika érdemes müvésze volt a zongorának. Nemcsak itthon, hanem külföldön is számos nagysikerü hangversenyt rendezett.

Szilágyi Béla református lelkész, a tolnamegyei *Öcsény* község lelkipásztora, az *Országos Református Lelkészegyesület* egyik vezető tagja, 54 éves korában *Szekszárdon* meghalt.

Dr. *Boros Bélát,* a tragikus véget ért detektivfelügyelőt szombaton délután négy órakor temetik a kerepesi temetőben.

Rose Edwin B. ny. cégvezető f. hó 16-án, életének 77-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 19-én d. u. 3-kor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál 140—240, leveshusok (tarja, csontos oldalas, szegye) 100—200 fillér kg.-ként. Borjuhus: comb (szeletelve) 260—320, vesés 160—260 fillér kg-ként. Juhhus: hátulja 120—160, eleje 100—140 fillér kg. Sertéshus: karaj, hosszu, rövid 190—240, tarja, comb, lapocka 148—196, oldalas 120—164, szalonna, zsirnak való 132—148, háj 150—160, zsir 144—164 fillér kg-ként. Élő baromfi: tyuk drb. 250—450, csirke 200—320. Tisztitott baromfi: tyuk kg. 160—210, csirke 200—360, hizott lud 160—220 hizott ruca 180—230. Tojás: tea 10 drb-ig 7—9, tea 11 drb-tól kg. 135—145, főző és apró 10 drb-ig 6—7, 11 drb-tól kg. 120—130, Halak: ponty élő nagyság szerint 120—200, jegelt és nem élő 100—140 fillér kg.-ként. Tej és tejtermékek: teljes tej (kannatej) liter 30, tejföl 110—120, teavaj édes tejszinből (tömb) 340—350, teavaj pasztőrözött tejszinből (tömb) 360—370, tehénturó sovány 68—80. Kenyér: fehér kg. 42—46, félfehér 34—38, félbarna 32—36, barna 20—22 fillér kg-ként. Szárazfőzelék: lencse kg. 44—96, borsó 40—56, bab fehér aprószemü 38—52. Zöldségfélék: burgonya Gülbaba kg. 12—14, nyári rózsa 14—16, őszi rózsa 12, Ella 8—11, fojtott burgonya 18—28, vöröshagyma makói 14—20, fokhagyma 20—40, fejeskáposzta hazai 18—32, kelkáposzta 10—18, savanyukáposzta 18—20, petrezselyem és sárgarépa vegyesen 14—20, kalarábé 12—20, sóska melegágyi 200—280, paraj 36—60, karfiol tisztitott külföldi 84—110, hónapos retek melegágyi cs. 20—60. Gyümölcs: fajalma kg. 76—176, közönséges alma válogatott 60—120, narancs vörösbélü 80—120, sárgabélü 64—88, mandarin 90—120 fillér kg-ként.

SZINHÁZ ÉS ZENE

Bánk bán-ünnepség a Nemzeti Szinházban

Jövő csütörtökön nagy ünnepség szinhelye lesz a *Nemzeti Szinház.* E napon lesz száz éve, hogy 1839 március 24-én a *Bánk bán* a *Nemzeti Szinházban* először szinre került. Megjegyzendő, hogy Budapestet a Bánk bán szinrehozatalában megelőzte — *Kassa.* Épp ezért külön meghivót kap Kassa városa a jövő heti, csütörtöki ünnepsége. A szereposztás ugyanaz, mint volt most március 15-én.

Mierziewsky Micislaw, a Filharmónia lengyel estjének karmestere Budapesten

A lengyel-magyar testvériség ténnyé válásának örömnapjaiban *a budapesti Filharmóniai Társaság történetesen lengyel hangversenyre készül.* Meghivta vendégül a varsói filharmonikusok vezetőjét, *Mierziewsky Micislaw* karnagyot. Ő fogja dirigálni a *hétfői est müsorát, amelyet a lengyel zene jelentős alkotásaiból állitott össze.*

Mierziewsky már meg is érkezett Budapestre és pénteken délelőtt próbát tartott a zenekarral. Délután pedig a tiszteletére rendezett teán összeismerkedett a zenei sajtó képviselőivel. A fiatalabb korosztályhoz tartozó, nagyon rokonszenves muzsikus már szép karmesteri multra tekinthet vissza. Müködött egy ideig a varsói filharmóniánál, később ugyanott a rádiózenekart vezette. Két évvel ezelőtt *Fitelberg* összekülönbözött a filharmonikusokkal, átadta helyét Mierziewskynek és ő ment a rádióhoz, ugyhogy a két kollégа közt álláscsere történt.

Mierziewsky sokat járt külföldön, vagy harminc német városban müködött eddig s vezényelte már a londoni filharmoniát is. Hazája zeneművészetének ismeretlen jelesei közül *Noszkovszky, Karlovitz, Szalonsky* és *Szalowsky* egy-egy alkotásával fogja megismertetni a budapesti közönséget és fellépteti Chopin f-moll koncertjével *Witold Maleuz* zongoraművészt, a legutóbbi nemzetközi *Chopin-verseny ifju győztesét.*

• **Felvételek a szinészkamarába.** Ma, szombaton jelenik meg a szinészkamara hivatalos lapja, a *Magyar szinészet, Cseke Lajos* főtitkár szerkesztésében. Az első szám közli azoknak névsorát, akiket ujabban felvettek a szinészkamarába. A legközelebbi számban folytatják a második turnusban felvettek névsorának közlését. A kiválogatás kétezer ujabban jelentkezett szinész, illetve szinésznő közül folyik.

• **A Szellemi Együttműködés Szövetségének Magyar Egyesülete** tudatja, hogy gróf Jachimecki professzornak március 22-re, szerdán délután 6 órára hirdetett előadása a „Modern lengyel zenéről" technikai okokból elmarad.

• **Duke Ellington Európában.** Duke Ellington, a hires néger jazzmuzsikus zenekarával áprilisban Európába érkezik és több középeurópai városban, igy Budapesten is fellép.

• **A király szindarabot rendel.** Az angol király *Lebrun* francia köztársasági elnök és felesége londoni látogatása alkalmából *Sacha Guitrynél* tizenkétperces alkalmi szindarabot rendelt, amelyet a francia államfő tiszteletére elő fognak adni. *Sir Seymour Hicks, Geneviéve de Saint-Jean,* aki francia létére kitünően beszél angolul és maga a szerző fogják játszani.

• **A Magyar Melody ujabb sikere.** Emlitettük, hogy a Magyar Melody cimü operett részleteit televiziós uton közvetitették a londoni Alexandra-palotában levő központból. Most azt jelentik, hogy a His Majesty szinház teljes előadását fogja közvetiteni a televizió, mégpedig magából a szinházból. A bérlők tehát otthon nemcsak hallani, hanem látni is fogják az egész előadást.

Beküldött hirek

• **Gina Cigna az Operaházban.** Vasárnap, március 19-én és szerdán, március 22-én a rendkivüli vendégciklus keretében ujra vendége lesz a m. kir. Operaháznak *Gina Cigna,* a milánói Scala müvésznője. Az első estén *A végzet hatalma* női főszerepét énekli, a tenor főszerepet ugyanekkor *Belussi Oliviero* alakitja. Másodszor a *Turandot* cimszerepében lép fel, vele együtt vendégszerepel mint *Liu Alba de Monte* és mint *Kalaf Costa Lo Giudice.*

Gellért Heinét, Villont szaval ma (szcenirozva). Jegyek Koncertnél, Zeneakadémián. (½9.)

MOZI

• **Béla Miklós filmje.** Zsur Headleyéknél cimmel mulatságos filmet mutattak be a *newyorki Arénamoziban.* A Standard-gyár számára a szcenáriót *Nicholas Bela* irta, vagyis *Béla Miklós,* a jeles magyar szinész, aki néhány év óta Hollywoodban működik. A film egy kisvárosban játszik, ahol Headleyné zsurt ad és ennek diszvendégeiről kiderül, hogy bankrablók. Közben azonban a házikisasszony megszerzi a vőlegényt, akire áhitozott.

• **Gyermekszív.** Ezzel a cimmel kerül zártkörü filmbemutató keretében szinre az *Omnia* filmszinházban pénteken délután három órakor a *Kárpát-film* legujabb müvészi szinvonalu francia vallásos tárgyu filmje. A film a vallásos nevelés fontosságát és a hit csodálatos erejét mutatja be. A főszerepben a kis *Gabriel Farzutte* lép fel több kiváló francia szinész társaságában.

SPORT

A csehek helyébe a lengyeleket kell meghivni a középeurópai kupatornába

Csehország beolvadása a német birodalomba, a labdarugás középeurópai kupatornájára körülbelül ugyanolyan kihatással van, mint egy év előtt Ausztria csatlakozása a német birodalomhoz.

Német részről a csehek külön nemzetközi szereplését előreláthatóan nem nézik jó szemmel és akárcsak a volt osztrákokkal tették, meggátolják külön nemzetközi sporttevékenységüket.

A magyar sport köreiben már foglalkoznak ezzel a kérdéssel és szinte egyértelmü az az elhatározás, hogy a valószinüleg kiváló csehek helyére a lengyelek legjobbjait hivják meg a kupatornába.

A baráti lengyel nemzet legjobb sportolóinak közreműködése nemcsak magyar szempontból, de Olaszország szempontjából is igen nagyjelentőségü és rendkivül kivánatos.

Annál nagyobb feltünést kelt most az a hir, hogy magyar részről kisérletet tesznek abban az irányban, hogy interveniáljanak a németeknél, hogy a csehek további szereplését a középeurópai kupában tegyék lehetővé.

Lehet, hogy egyelőre talán jobb üzletnek bizonyul a cseh csapat elleni szereplés, bár ismerve a magyar sportközönség kitünő szellemét, ezt nem igen hisszük el, mégis szükségesnek tartjuk annak megállapitását, hogy a magyar sport százezernyi hive lényegesen nagyobb sulyt helyez a lengyel sporttal való szorosabb kapcsolatokra.

Sporthirek

A Budapest Sport Egyesület szombati torna- és vivóbemutatója iránt igen nagy az érdeklődés. A verseny este 7 órakor kezdődik a Vas-utcai kereskedelmi iskola tornatermében.

Henry Armstrong váltósulyu ökölvivóbajnok New Yorkban megvédte világbajnoki cimét, mert St. Louisban az első menet 2 perc és 12. másodpercében kiütötte Feldman bajnokot.

Rava, a Juventus felfüggesztett hátvédje ujból játszhatik. A szövetség jóváhagyta az egylet által kimondott egyhónapos játékeltiltást, amely közben le is telt, ezenkivül azonban még ezer lira pénzbirsággal is sujtotta Ravát.

A Ferencváros Bécsben játszik junius 11-én a jubiláló Rapid vendégeként.

Az Ujpest nagypénteken játszik Hamburgban a HSV ellen.

A Detektiv Atlétikai Club vasárnap kardversenyt rendez Andrássy-uti helyiségében. A viadalra huszonkilencen jelentkeztek.

A Postás SE vasárnap rendezi meg a Sí Szövetség megbizásából az 50 kilométeres sífutóbajnokságot.

Az MTK vasárnapi mezei futóversenyére nyolcvanheten jelentkeztek. A versenyt délelőtt fél 11 órától tartják meg a népligeti pályán.

A magyar válogatott tornászcsapat pénteken reggel Passauba utazott, ahol összeméri tudását Németország legjobbjaival. A magyar csapat tagjai: *Kecskeméti, Gaál, Pataki, Mogyoróssy, Hajdu, Hegedüs, Sántha* és *Várkői. Tóth Lajos* tehát nem utazott el. A csapatot dr. *Szukováthy Imre* és *Krizmanich János* kiséri. Elutazott a csapattal dr. *Prém Loránd* is. A viadal után a magyar csapat Regensburgba utazik, onnan pedig Nürnbergbe és Mainzba megy. A két utolsó városban bemutatót tart. A csapat egy rajnai ut után 24-én indul haza és 25-én érkezik vissza Budapestre.

Pontot vesztett a Fradi

A Ferencváros—Nemzeti-mérkőzésen
Sóhajt a Fradi egyik drukkere:
„Olyan ez a meccs, akár egy kivándorló,
Bizonytalan a — kimenetele".

(sima)

5001 kilométer távon futják a világ leghosszabb kerékpár versenyét. Berlinből indul ki a világ leghosszabb kerékpárversenye, mely huszonnégy napon keresztül tart. Az utirány a német fővárosból Stettinbe, onnan Frankfurt, Breslau, Reichenberg, Chemnitz, Nürnberg, Passau, Bécs, Graz, Salzburg, Augsburg, Stuttgart, a Majna menti Frankfurt, Köln, Hannover, Leipzig érintésével vezet vissza Berlinbe. Érdekes ujitása a versenynek, hogy azon a külföldi versenyzők száma országonként hat résztvevőben van megállapitva, és pedig vagy egyénenként tesznek ki összesen hatot, vagy két három emberből álló csapat képviseli az egyes külföldi országok szineit. A nemzetiséget a vezető személye és nem az általa használt kerékpár gyártmánya szerint állapitják meg. Amint értesülünk, Magyarországot két csapat fogja képviselni.

Puricelli és Boffi, az olasz labdarugás két válogatott középcsatárjelöltje. Pozzo szövetségi kapitány szerint azonban az is lehetséges, hogy mindketten szerephez jutnak a közeli válogatott mérkőzéseken.

Autógyár Svédországban. Svédországban most vetik meg az automobilipar alapját. A *Thule* nevü uj autógyár épitkezései befejezéshez közelednek. Az uj üzem évi 1800 kocsit fog gyártani.

Pénteken este a magyar labdarugóválogatott Dublinbe érkezett, ahonnan szombaton reggel utazik Corkba, a vasárnapi válogatott mérkőzés szinhelyére.

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma hat előadás — Jövő heti sorozatok — Pódium

A *jávai tánccsoport* ma bucsuzik a pesti közönségtől. Vasárnap a pesti szinházak legjava, *tizenhat előadással.* A jövő heti műsor rendkivüli gazdagságát mutatja, hogy

hat szinháztól sorozatosan kaptunk kedvezményes jegyeket.

A jövő héten, mint megirtuk, *szerdán* lesz akciós előadásunk *Az utolsó táncból.* Másnap, csütörtökön *a Terézkörutiba költözött Pódium* kapcsolódik akciónkba.

*

Jövőheti előadások. Vig. Kedd: **Havasi napsütés.** — Szerda, szombat d. u., vas. d. u.: **Francia szobalány.** — Csütörtök: **Grófkisasszony. — Magyar.** Kedd, szerda, csütörtök, péntek, vas. este: **Erzsébet. — Kamara.** Szerda: **Utolsó tánc. — Royal.** Minden este, szombat és vas. délután: **Egy bolond százat csinál. — Andrássy.** Kedd, csütörtök, szombat d. u. és este, vas. este: **Mondj igazat!** — Szerda, péntek, vas. d. u.: **Bubus. — Terézkörúti.** Csütörtök: **A Pódium vendégjátéka. — Komédia.** Hétfő: **Esti átképzés.**

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—123—93—94—95). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1—352—96). — József-körut 30. (Tel.: 1—343—71). — Krisztina-körut 133. (T. 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (Tel.: 2—695—95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1—520—25).

SZINHÁZAK		OPERAHÁZ (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	KAMARA (4, 8)	ROYAL (4, ½9)	ANDRÁSSY (½4, 8)	PESTI (4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	VÁROSI (4, 8)
Szombat		Parsifal D 19 (½7	Makrancos I. 14.	**Havasi naps.**	Erzsébet	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	Az Angol Bank	Földindulás	**Java-Bali**
Vas.	d. u.	**Pesti. Poloveci**	Amphitryon	**Francia szobal.**	Erzsébet	**Hajnalb. délben**	**Egy bolond**	**Bubus**	—	Földindulás	**Katinka**
Vas.	este	A végzet hat. B 3	**Makr. VIII. 14**	**Grófkisasszony**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	Az Angol Bank	**Földindulás**	**Katinka**
Hétfő		Filh. hangv. (8)	Makr. II. 14.	**Grófkisassz. A.**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	Az Angol Bank	Földindulás	—

Terézkörúti (½5, 9). Naponta: Elő az okmányokkal! (A Pódium vendégjátéka.) — **Komédia** (½5, ½9). Naponta: Esti átképzés. — Vasárnap d. u.: **akcióban.**

SZINHÁZAK MŰSORA

SZOMBAT, MÁRCIUS 18.

Operaház. Parsifal. Wagner 3 fv. ünnepi játéka (Némethy E., Farkas, Závodszky, Lendvai, Komáromy, Kálmán) (D. 19. bérl.) (½7). — **Nemzeti.** A makrancos hölgy. Shakespeare 3 fv. vigjátéka (Gál, Tasnády I., Ághy E., Bartos, Kiss, Lehotay, Gózon (I. 14. bérl.) (½8). — **Vig.** Havasi napsütés. Hunyady Sándor 5 képes szinjátéka (Muráti L., Makay M., Ajtay, Ráday, Tolnay K., Vértess, Ladomerszky M.) (8). — **Magyar.** Erzsébet. Szilágyi László, Huszka Jenő 3 fv. daljátéka (Lázár M., Fejes T., Zimonyi M., Földényi, Szilassy, ifj. Latabár Á., Szakáts, Somogyi N.) (8). — **Kamara.** Utolsó tánc. Herczeg Ferenc 4 fv. szinjátéka (Bajor G., Petheő, Szabó M., Rajnai, Ungvári, Tassi, Pethes) (8). — **Royal.** Egy bolond százat csinál. Szüle Mihály, Walter László 3 fv. zenés bolondsága (Kertész D., Latabár K., id. Latabár Á., Lantos I., Libertini E., Berky, Major) (½9). — **Andrássy.** Mondj igazat! Vaszary János 3 fv. komédiája (Törzs, Sennyei V., Kiss M., Bilicsi, Z. Molnár, Hajmássy, Haraszthy M., Földényi, Pártos) (8). — **Pesti.** Az Angol Bank nem fizet. Békeffi István, Stella Adorján, Bródy Tamás 3 fv. zenés komédiája (Turay I., Komár J., Ráday, Dénes, Gárdonyi, Köpeczi-Boocz, Kőváry, Bárdi) (8). — **Belvárosi.** Földindulás. Kodolányi János 3 fv. szinmüve (Páger, Vaszary P., Eszenyi O., Mihályfi, Boray, Szende M., Egyed I., Bacsányi P.) (8). — **Városi.** Java-Bali. Holland-India exotikus szinháza (8). — **Terézkörúti.** Elő az okmányokkal! (A Pódium vendégjátéka) (9). — **Komédia.** Esti átképzés (½9).

MOZIK MŰSORA

Atrium Filmszinház, II., Margit-krt. 55. Tel. 153—034, 154—024). **A kisértés órája** (Metro-Goldwyn világfilmje). Fősz.: Joan Crawford, Margaret Sullavan, R. Young, Melvyn Douglas. — **Éneklő sasok.** Világhiradók. Előadások: ¼4, ¼6, ½10; szomb., vas. ünnepen: ¼4, ¼6, ½8, ½10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. Tel. 111—140. **Éjféli tangó.** Fősz.: Pola Negri. Hiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10. Szomb., vas. és ünnepnap ¾4-kor is.

Corsó, IV., Váci-u. 8. Tel. 18—28—18. Biró Lajos vigjátéka: **A válóperes leány** (Merle Oberon). Hiradók. Előadások szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ½10; a többi napon: ½6, ½8, ½10.

Décsi Filmszinház, VI., Teréz-krt. 28. T. 125—952. **Válóperes lány** (Merle Oberon, Laurence Olivier). Hiradók. Előadások: 6, 8, 10; szomb., vas., ünnep: 4, 6, 8, 10.

Fórum, Kossuth Lajos-utca 18. T. 189—543; 189—707. **Engadini kaland.** Főszereplő: Luis Trenker. Előadások: ¼6, ½8, ¾10; szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6, ¾8, 10.

Kamara mozgó. T. 144—027. **A kisértés órája.** Előadások: 6, 8, 10; szombat, vasárnap: 4, 6, 8, 10.

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **Ködös utak.** Fősz.: Jean Gabin, Michéle Morgan, Michel Simon. Hiradók. Előadások: 4, 6, 8, 10; szomb., vas. és ünnepnap: 2, 4, 6, 8, 10 Az első előadás mérsékelt. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: **Az ember néha téved. Félhelyárakkal.**

Rádius Filmszinház, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098, 129—564. **Egy pesti éjszaka** Danielle Darrieux Budapesten készült világfilmje. Amerikai és magyar hiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünnep: ¾4, ¾6 ¾8, ¾10.

Royal Apolló. Tel. 141—902, 342—946. 3-ik hétre prolongálva! **A nagy keringő** (Luise Rainer, Miliza Korjus, Fernand Graveyl). Előadások ¼6, ½8, ¾10; szom., vas., ü.: 4, 6, 8, 10.

Savoy, Üllői-ut 2. Tel. 146—040. **Csodák csodája** (Sonja Hennie). — **Ismeretlen Katona** (Trükkfilm). Előadások: ½4, ½6, ½8, ½10. Vas. ½2-kor is.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **Szajnaparti szerelem.** Rendező Duvivier. Vivian Ronanc, Jean Galin. Világhiradók. Előadások: ¼6, ½8, ¾10; szomb., v. és ü. 3-kor is.

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—046. Utolsó hétre prolongálva! **Bors István** (Páger Antal, Tolnay Klári). Magyar és Fox világhiradók. Előadások 5, ¼8, ½10; szombat, vasárnap és ünnepnap: ¾3, 5, ¼8, ½10. Vas. d. e. 11-kor: dr. Benda Jenő előadása: **A felszabadult Ruszinszkó.**

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Táncolj és szeress. Kisérő müsor (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. ½10 és ½12: Az örvény. **Alkotás.** Kék róka. Madárszerelem. Hiradó (½4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** Rozmaring (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). V. d. e. 11: A hét pofon. **Belvárosi.** Gyimesi vadvirág (4, 6, 8, 10). — **Budai Apolló.** Gyimesi vadvirág (Tolnay K., Tímár, Mály). Aranyrablók (Bob Baker) (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Szerelmes századok. Végig a Champs Elyséen (Sacha Guitry) (½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** Süt a nap (Nagy Aliz, Mály, Rózsahegyi). Uj Zeeland (4, 6, 8, 10). **Homeros** (Hermina-ut 7. Tel. 296—178). Az aréna hősei (3 Ritz Brothers). Az álarcos grófnő (Hétk.: ¾5, 7, ¼10; v. és ü.: ½2-től folyt). **Józsefvárosi.** Gyimesi vadvirág. A motorsport rabjai (½4 ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Réztábla a kapu alatt (3, ¼6, ½8, ¾10). **Nyugat.** Gyimesi vadvirág. Stan és Pan válik (4, 6, 8, 10). **Odeon.** Gyimesi vadvirág. Kisérő müsor (¼5, ¾7, ¼10). V. d. e. ½11: Koldus és királyfi. **Orient.** Nehéz apának lenni. Charlie Chan Montecarloban (¼5 ¾7, ¼10). **Otthon.** Táncolj és szeress! Hiradó (¼4, ¼6 ¼8, ¼10). **Rialtó.** Táncolj és szeress! Kisérő müsor (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** Süt a nap. A pápa koronázása. Fényes kisérő müsor (½4, ½6, ½8, ½10). **Stúdió.** 7-ik hétre prolongálva Alexander's Ragtime Band (Alice Faye, Tyrone, Power). Hiradó (Naponta 11, 2, 4, 6 8, 10). Hétk. első 3, vas. és ü. első 2 előadás félhelyárakkal. **Tiszti Kaszinó zártkörü filmszinháza.** Március 19-én: Marco Polo kalandjai. 21. és 22-én: Süt a nap (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Gyimesi vadvirág. Kisérő müsor (¾4, ¾6, ¾8 ¾10). V. d. e. 11: Koldus és királyfi. **Turán.** Táncolj és szeress! (Fred Astaire, Ginger Rogers). Kisérő müsor (4, 6, 8, 10). V. d. e. 11: Walewska grófnő (Greta Garbo).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. szombati müsora. **6.45** Torna, hirek, lemezek. **10** Hirek. **10.15** Ifjusági rádió. **10.45** Felolv. **11.10** Vizjelzés. **12** Harangszó, Himnusz, időjárás. **12.10** Postászenekar, közben hirek. **1.20** Időjelzés, időjárás, vizállás. **1.30** Lemezek. **2.35** Hirek. **2.50** Müsorok. **3** Árak. **4.15** Magyaros divatbemutató közvetitése. **4.45** Időjelzés, időjárás, hirek. **5** Hirek szlovák és ruszin nyelven. **5.10** Cigányzene. **6.20** Szalonzene. **7.30** Előadás. **8** Szepesi vidám est Kb. **9.40** Hirek, időjárás. **10** Beszkárt zenekar, közben **10.40** Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. **11.20** Jazz. **12.05** Hirek. — **Budapest II. müsora.** **6** Lemezek. **6.20** Gazdáknak. **7.20** Tánclemezek. **8** Hirek. **8.20** Lemezek.

Meazza is megérezte a szigoru fegyelmezést. Az Ambrosiana kitünő belső csatára hétközben bejelentette, hogy játszik, viszont vasárnap közvetlenül a meccs előtt meggondolta magát és lemondta a játékot. Klubja egy hónapra eltiltotta az első csapatbeli játéktól és fizetése beszüntetésének terhe alatt arra kötelezte, hogy ez alatt az egy hónap alatt a tartalékcsapatban játsszék.

KÖZGAZDASÁG

Fordulat a hagyma és a fokhagyma árképződésében

Hagymatermelők aggodalma a drágán bérelt földek miatt

Az utóbbi évek alatt a spanyol polgárháboru miatt nem volt komoly versenytársa a magyar hagymának az európai piacokon. A mult év tavaszán érte el a hazai áru legmagasabb kiviteli árát: márciusban 22—24, áprilisban 36—40 pengő volt mázsánként nagyban. Tavasszal Makó környékén a zöldség is drága volt, 40—50 pengő. A kistermelők és részes művelésre berendezkedett uradalmak nagyobb bevételekhez jutottak és a hagyma-, zöldségtermesztésre mind jelentősebb területeket használtak fel. E vidéken ősszel 800—1500 pengőt is fizettek a hagymaföldekért, de nagy ára lett a bérföldeknek is. A jobb utak mentén 120—150, a belső földeken 80—100 pengőt állapitottak meg a bérbeadók kis holdanként. A további jó hagymaárak reményében a kisemberek egymásra licitáltak és a buzaföldeket is kibérelték. A tél folyamán Makón alig lehetett dughagymát beszerezni, miután a termelők visszatartották a megnagyobbodott területek beültetésére. A korai hagyma duggatása már februárban megindult és a termelők nagy reménységgel végezték a tavaszi munkálatokat. Az utóbbi hetek alatt azonban kellemetlen meglepetés érte a piacot. Február elején a hagyma ára 17—18 pengő volt nagyban, azóta mind a vöröshagyma, mind a fokhagyma árát mérsékelni kellett, mert a tavaszi kivitel csak részben vált be. A spanyol felszabaditott területekről már jelentkezett a spanyol hagyma és a paprika is az európai piacokon, most pedig az egyiptomi hagymát várják. A hazai vöröshagyma ára 10—14, a fokhagymáé 6—14 pengőig esett az utóbbi héten.

A kistermelők most aggodalommal látják az uj helyzetet és attól félnek, hogy nem tudnak megfelelni nagy bérkötelezettségeiknek. A 80—150 pengős bért a régebbi alacsonyabb árakból alig lehet fedezni. A munkabér és a dughagyma felszámitásával legkevesebb 250—300 pengő bruttó bevétett kellene elérni holdanként, hogy a kiadások fedezve legyenek, vagyis 60—70 mázsás termésre van szükségük, amelyek elérése azonban bizonytalan. Az ottani hatóságok vezetői azzal igyekeznek megnyugtatni a kisembereket, hogy a visszacsatolt terület a fölöslegek egy részét az idén már fel fogja venni. Az érkezett hirek szerint azonban Csallóköz szintén igen jelentős fölöslegekkel fog jelentkezni a piacokon. Mindent el kell követni tehát, hogy a spanyol hagyma jelentkezése mellett is megtarthassuk előbbi külföldi összeköttetéseinket, főképpen pedig az angol piacot, amely az utóbbi évek alatt a legtöbb magyar hagymát vásárolta.

Németország kivitele februárban is esett

Berlinből jelentik: A nagynémet birodalom februári külkereskedelmében a behozatal a januári 472.2 millió márkáról 471.5 millió márkára, a kivitel pedig 441 millió márkáról 411.7 millió márkára csökkent. A külkereskedelmi passzivum ennek megfelelően kereken 60 millió. A behozatal főleg Dél-Amerikából emelkedett, a kivitelben pedig az Amerikába irányuló export esett vissza a legjelentékenyebb mértékben.

Hivatalos terményárfolyamok

Hivatalos buzaárfolyamok. Tiszavidéki és fejérmegyei 77 kilós 20.50—20.80, 78 kilós 20.70—21.00, 79 kilós 20.90—21.20, 80 kilós 21.00—21.30, felsőtiszai és duna-tiszaközi 77 kilós 20.50—20.75, 78 kilós 20.70—20.95, 79 kilós 20.90—21.15 80 kilós 21.00—21.25, dunántuli 77 kilós 20.50—20.80, 78 kilós 20.70—21.00, 79 kilós 20.90—21.20 80 kilós 21.00—21.30.

Egyéb hivatalos árfolyamok. Rozs: pestvidéki 14.00—14.20, más szárm. 14.20—14.40. **Tak.-árpa:** elsőrendű 16.10—16.40, középmin. 15.90—16.10. **Sörárpa:** kiváló 18.75—19.25, prima 18—18.50. **Zab:** elsőrendű 20.15—20.30, középmin. 20—20.15. **Tengeri uj:** tiszántuli 15.25—15.40. **Örlemények:** korpa 13.40—13.55, 8-as liszt 16.10—16.40.

Értékpiac

A mai értéktőzsdén a külföldi kedvezőtlen jelentések mellett is tovább bizakodó volt a hangulat s a részvények egy része kisebb nyereséggel zárult. A Bauxit 5, Nasici 3.75, Polgári Sör 2, Salgó 1 pengővel javult, a Kőszén 2 pengővel gyengült.

A bankpapirok árfolyama változatlan.

A járadékpiacon az 1914. évi fővárosi kötvény 2.50 pengővel, az 1927. évi kibocsátás 1.25 százalékkal emelkedett.

A nem jegyzett kötvények közül ma főként az Aranyjáradék és Kényszerkölcsön iránt volt érdeklődés, mig a Népszövetségi Kölcsön kissé gyengébb.

Részvényárfolyamok

(Zárjelben a zárlat és az áremelkedés [+], vagy esés [—] mértéke a tegnapi zárlathoz képest. A zárlat utáni = jel azt mutatja, hogy tegnap óta az árfolyam nem változott, ha jelzés nincs, ugy nem volt kötés az előző napon.)

Nemzeti Bank 156.50 (156.50, =), Bauxit 162—168 (167, +5), Cementia 102—103 (102.50), Kőszén 267—275 (272, —2), Nagybátonyi 43.50 (43.50, =), Salgó 26.20—27.50 (27.30, +1), Urikányi 32—31.50 (32, =), Fegyver 27.50—27.20 (27.50, —0.50), Ganz 12.80—13 (12.90, —0.30), Rima 61.50—63 (62.70, +0.20), Nasici 77—78 (77.75, +3.75), Nova 10.50 (10.50, =), Tröszt 46—45 (46, =), Délcukor 73—73.25 (73.25, +0.75), Magyar Cukoripar 67.50—66 (66.75, —0.75), Izzó 102—103 (102, —1), Polgári Sör 87—88 (88, +2), Gschwindt 700 (700, =), Krausz Szesz 48 (48, =), Gyapju 3 (3), Szegedi Kender 37.50 (37.50, =), Brassói 24 (24, —0.30), Vasutforgalmi 14.50—14.70 (14.70, +0.60), Telefon 8.10—8 (8, —0.10) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 300—299 (298.50) pengő, 1927. évi 78—79 (78.5) százalék.

Valutazárlat. Font 16.00—16.20, Belga 57.40—58.00, Kanadai dollár 332.00—337.00, Cseh 7.50—11.80, Dán 71.30—72.10, Dinár 6.00—7.50, Dollár 340.85—344.85, Frank 9.00—9.20, Holland 181.15—183.15, Zloty 60.00—61.40, Lei 2.60—3.45, Leva 3.00—3.60, Lira 16.30—17.90, Norvég 80.25—81.15, Svájci fr. 77.25—78.15, Svéd 82.30—83.20 pengő.

Devizazárlat. Amsterdam 181.55—183.15, Athén devizacomp. 3.025—3.055, Belgrád 7.82—7.88, Berlin 135.70—136.70, Brüsszel 57.58—58.02, Bukarest 3.41—3.44, Istanbul 268—271, Kopenhága 71.50—72.10, London 16.01—16.16, Milanó 17.66—17.8864, New York 342.25—344.85, Oslo 80.475—81.175, Páris 9.05—9.15, Prága 11.79—11.93, Szófia 4.11—4.15, Stockholm 82.50—83.20, Varsó 64.25—64.75, Zürich 77.45—78.15 P.

Zürichi devizazárlat. Berlin 177.00, Amsterdam 234.25, New York 441.75, London 20.685, Páris 11.695, Milanó 23.20, Bukarest 3.37, Varsó 83.12, Brüsszel 74.35.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

ARANYKAPU

IRTA KOSÁRYNÉ RÉZ LOLA (44)

István még Bözsi szüleihez is átszaladt s megnyugtatta őket. Azzal jött vissza, hogy csókoltatják és üzenik, hogy feküdjön szépen nyugodtan.

Félóra mulva csengetett valaki. Bözsi apja volt.

— Csak benéztem egy kicsit — mondta a kezét dörzsölgetve. Hoztam egy kis almát, megfőzve jó lesz, hüsit. Vigyázz magadra, kislányom.

Később öt óra tájban, anyu érkezett meg. Négy citrommal meg félkiló kockacukorral. Rendbehozta a konyhát, vacsorát készitett Istvánnak, eltüntette a szobából a rendetlenséget, friss borogatást adott, teát főzött, megcsókolta Bözsit és simogatta a kezét. Aggódtak, mert az orvos azt mondta, Bözsi diftériagyanus. Anyu egy ócska pongyolát hozott magával, abban ült. Mielőtt hazamenne, át akart öltözni, hogy ezt itt hagyja.

— Mikor a házban diftéria volt... te nyolc éves lehettél... én ugy imádkoztam, hogy meg ne kapjátok. Nem lett volna jobb, ha akkor átestek rajta?

— Legalább pihen egy kicsit Bözsi — mondta István és odaült az ágy szélére. — Tessék elhinni, ugysem pihen máskor.

Bözsi láztól és bosszankodástól pirosan nézett rá s megrázta a fejét. Micsoda árulkodás ez? Ha ő kezdene árulkodni...

Anyu aztán elsietett. De este hét felé Karcsi is bekukkantott, megkérdezni, mennyi Bözsi láza. Csak a fejét dugta be az ajtón.

Igy aztán eltelt az idő. István a karosszékben szunyókált kicsit közben, Bözsi mellett, ha nem volt ott senki.

De aztán el kellett indulnia Kőbányára.

— Bözsikém, én inkább nem megyek el. Hogyan hagyjam most itt magát egyesegyedül? Lássa, a felirónő nem megy a kávéházba, mert a kicsi beteg és maga sem mehet át.

— Én nem vagyok kisgyerek, István.

— Hát micsoda, Bözsikém? — kérdezte István és a kezét fogta. — Ha tudná, milyen kisgyerek!

— Nem, István — mondta Bözsi — én öregasszony vagyok.

— Ha olyan nagyon öregasszony, akkor ezért kell vigyáznom magára. A gyárral legyen, ami lesz, nem bánom.

— Lehetetlen, István. Mit gondol? Azonnal kitennék az állásából. Most, mikor ugyszólván semmi más keresetünk nincs! Én nem félek. Tegyen ide, legyen szives, egy pohár citromos vizet meg a kis lámpát és egy órát. Jól van. Csomagolt vacsorát? Istenem, mennyire elkésett máris... Vigyázzon, meg ne fagyjon!

István nagyon nehezen ment el és Bözsi soká feküdt fájó szivvel, gondolatban őt kisérve, az átizzadt párnán.

Hősiesen készült az éjszakára, de nem tudta volna előre elképzelni, hogy ilyen rettenetes lesz. Lázas álmai voltak. Lidércnyomásos rögeszméi. Istvánt látta, amint gyujtogatók jönnek és őt is az égő gyár tüzébe dobják. Amint álmosan botorkál a nagy hóban a gyár véghetetlen fala mellett és egyszerre -térdrebukik, aztán egészen elesik... és a hó betakarja... megfagy.

Néha gondolta, hogy képtelen ostobaság, amit végigél, de néha már nem is tudta gondolni. Ugy érezte, hogy nem birja ki reggelig.

Hanem mikor István hazaért, mosolygott és azt mondta, jól aludt. Minek tegye még nehezebbé szegény fiu sorsát?

Honnan, honnan nem, Lonci is megtudta, hogy Bözsi beteg. Beállitott és ott ült az ágya mellett egy egész délután. István visszavonult a saját szobájába és lefeküdt kicsit, de aludni nehéz lett volna, mert Lonci hol kotkodácsolva nevetett, hol trillázott és közben-közben átkiabált neki:

— Mit szól hozzá, István?

Végül mégis halkabbra forditotta a szót és elmondta Bözsinek, hogy Béla bácsi sokat emlegeti őt és hogy valami meglepetése van a számára. Állást tud neki. Ha férjhez ment is. Mert azt mondta Béla bácsi, hogy Bözsi megérdemli.

— Hol lenne az az állás, Loncikám?

— Majd elmondja ő maga. Mikor jöhet fel?

— Remélem, a jövő hét elején felkelhetek. Akkor, ha egy délelőtt, vagy délután öt óra tájban lenne ideje a kedves nagybátyádnak... Igazán, olyan hála lennék...

— Hogy ideje mikor lesz, azt nem tudom. De megmondom, hogy a jövő hét közepetáján jöhet.

Mikor Lonci végre elment, Bözsi összehuzott szemmel gondolkozott. Nem fog István haragudni, hogy ő idehivta azt az embert? De mikor állásról van szó. Készakarva mondta, hogy délelőtt, vagy öt óra tájban jöjjön, amikor még ő is itthon van. Legalább megismerkednek. Istvánnak sem árt, ha befolyásos emberekkel találkozik. Lonci nagybátyja is lehet egészen kedves uriember amellett, hogy néha izetlenkedik. Lehet, az az egész csak tréfa volt és csak kislányok veszik komolyan.

24.

Több mint egy hétig alig aludt István. Bizonyosan ez gyengitette le annyira, hogy a vasárnapról hétfőre virradó éjszakán nagyon meghült. Már azelőtt sem volt rendben. Kétszer ment el este lázasan, de a világért nem szólt otthon. Hanem mikor hétfőn reggel meglátta Bözsi, észrevette, hogy az arca ég.

— Hajoljon le csak egy kicsit, István.

István azt hitte, a nyakkendőjét akarja megigazitani. Odahajolt. Bözsi a nyakához értette a kezét. Szinte sütött.

— Magának láza van, István.

— Ugyan dehogy. Semmi. Majd elmulik.

Kiment a konyhába, hogy befütsön. Bözsi azonnal kinn termett az ágyból és felöltözött. Kicsit szédült, de mérgesen toppantott egyet a lábával és nem akarta érezni. Szaladt ki. István éppen olyan bágyadtan ült a konyhaszéken, mint egy héttel ezelőtt ő.

— Azonnal feküdjön le, István!

Megvetette az ágyát és kézenfogva vezette be. István alig állt a lábán. Bözsi kifüzte a cipőjét, lehuzta róla a ruhát. Ágyba fektette, betakarta. Aztán kabátot kapott magára és lement az utcára telefonálni az órához.

(Folytatjuk.)

Ujpest vasárnapi hetivására szombaton lesz

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter megengedte, hogy a Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási területéhez tartozó Ujpest megyei város az eddigi kedden (kirakó), pénteken (kirakó) és vasárnap (állat- és kirakó) tartott hetivásárait ezentul kedden (kirakó), csütörtökön (kirakó) és szombaton (állat- és kirakó), ha pedig ezeknek a napoknak valamelyike keresztény vagy nemzeti ünnepre esik, a megelőző hétköznapon tartsa.

Feltünően esett a vidéki árufelhozatal

A burgonya nagy áremelkedése

Pénteken mindössze 15 vagon áru került forgalomba. Szerencse, hogy hajóval és szekérrel több árut hoztak, különben általános nagy drágulás lett volna a piacon. Baromfiban így is áruhiány volt és az árak 5—15 fillérrel emelkedtek kilónként. Az élő piacon a tyukot 140—160, a rántanivaló csirkét 200—280, a sütnivalót 170—240, a hizott rucát 150—160, a hizott ludat 145—160, a pulykát 140—170 fillérért adták. Az idei rántanivaló csirkét 3 pengőért kinálták, vevő alig jelentkezett. A tisztitott tyuk 150—170, a rántanivaló csirke 200—260, a sütnivaló 140—240, a hizott ruca 160—190, a hizott lud 140—200, a hizott pulyka 140—180 fillér volt kilónként. A tojáspiacra valamivel több friss tojás került, az árak mégis szilárdultak. Az eredeti ládatojást 112—114, a kosárárut 115—118, a lámpázott árut 120—125, az apró és főzőt 110—112, a selejtes minőségü tojást 105—109 fillérért kinálták. A burgonyapiacon további drágulás volt. A Gülbabát 9.50—10.20, a nyári rózsát 10.10 10.90, az őszi rózsát 8.50—9.50, az Ellát 7.80—8.20, a kifliburgonyát 16.50—22, az étkezési Krügert 6.10—6.40, a fojtott ujburgonyát 14—18 pengőért árusitották. A zöldáruk piacán az ujdonságokat szállitó kertészek 10—20 százalékkal mérsékelték az árakat, már volt 5 filléres saláta, 10 filléres retek és 2 filléres zöldhagyma is a piacon. A tömegáruk közül a tisztitott paraj 30—50, a gyökeres 26—40 fillérig drágult. A vegyes zöldség 7—10, a tiszta zöldség 8—12, a sárgarépa 3—10, a zeller 12—20, a céklarépa 6—14, a torma 18—58, a kalarábé 4—9.50 pengő. Az olasz tisztitott karfiolt 90—100 fillérért kinálták kilónként, vevő alig akadt. A fejeskáposztát 14—26, a kelkáposztát 6—12, a vöröskáposztát 16—26 fillérért adták. A makói fokhagyma 12—14.50, a vöröshagyma 11—14 pengő. A szárazfőzelékpiacon a kék mák árát 122—128 fillérig mérsékelték.

Élő baromfi: csirke q. 170—280, tyuk 140—160, pulyka 140—170. Tisztitott baromfi: csirke q. 140—260, tyuk 150—170, lud 140—200, ruca 170—190. Tojás: ládaáru (eredeti és kiolvasva) q. 112—125, apró selejtes 105—120. Tej és tejtermék: tejfel lit. 100, teavaj (édes tejszinből (tömb) 300—310, paszt. 330, tehénturó sovány 60. Szárazfőzelék: lencse q. 35, borju 38, bab fehér aprószemü 30. Zöldségfélék: burgonya Gülbaba q. 9.5—10, nyári rózsa 10—11, őszi 8.5—9.5, Ella 7.8—8, kifli 16—22, fojtott 12—18, vöröshagyma makói q. 12—14, fejeskáposzta 14—26, kelkáposzta 6—12, kevert zöldség 7—10, kalarábé 4—10, fejessaláta melegágyi drb. 4—25, karfiol külföldi tisztitott q. 90—100, sóska melegágyi q. 140—220, paraj tisztitott 28—50, zöldpaprika apró, hegyes drb. 30—40, hónapos retek csomó 10—50, fokhagyma q. 8—20, sóska szabadföldi q. 70—100, paraj gyökeres 26—36. Gyümölcs: fajalma q. 70—140, közönséges 45—85, narancs sárgabélü 56—70, vörösbélü 68—100, mandarin 86—110. Egyéb: gomba fömött csiperke q. 150—240, mák 140 pengő q-ként.

VÁSÁRI NAPTÁR MÁRCIUS 19—25-IG

MÁRCIUS 19. (Vasárnap): Makó orsz. kirakodóvásár. Országos állatfelhajtásos vásárok: Bélapátfalva (Borsod m.), Böhönye (Somogy m.), Egervár (Vas m.), Kiskunfélegyháza, Kisujszállás orsz. kirak. és állatvásár. Tiszaföldvár (Szolnok m.), Pellérd (Baranya m.), Babócsa (Somogy m.) állatvásár.

MÁRCIUS 20. (Hétfő): Országos vásárok: Adánd (Somogy m.), Nagyigmánd (Komárom m.), Ősi (Veszprém m.), Sárkeresztur (Fejér m.), Tatabánya (Komárom m.), Mátészalka (Szatmár m.), országos állatvásár, mindennemü felhajtással, minden szerdán állatfelhajtásos vásár. Bácsbokod (Bács m.), Nagyoroszi (Nógrád m.) állatvásár. Mohács orsz. állat- és kirakodóvásár. Salgótarján orsz. állatvásár. Bátaszék (Tolna m.) állat és kirak. vásár. Becsehely (Zala m.) állat és kirak. vásár, muraközi lovak felhajtásával. Dunaföldvár (Tolna m.) orsz. állatvásár. Pereg (Pest m.) orsz. állat és kirak. vásár. Somlóvásárhely (Veszprém m.) orsz. állat és kirak. vásár. Tokaj (Zemplén m.) orsz. állat és kirak. vásár.

MÁRCIUS 21. (Kedd): Martonvásár (Fejér m.) orsz. állatvásár. Dunaföldvár (Tolna m.) állat és kirak. vásár. Állatvásárok: Högyész (Tolna m.), Siklós (Baranya m.), Simontornya (Tolna m.), Nagyoroszi (Nógrád m.). Nemesvid (Somogy m.), Őriszentpéter (Vas m.) orsz. állat- és kirakodóvásár. Rum (Vas m.), Szőllősgyörök (Somogy m.), Zagyvaróna (Nógrád m.) havi vásár. Zalaapáti (Zala m.) állat és kirak. vásár. Jánosháza (Vas m.) orsz. marha és kirak. vásár.

MÁRCIUS 22. (Szerda): Hajdunánás (Hajdu m.), Högyész (Tolna m.), Kálmáncsa (Somogy m.), Kiskunhalas, Mikosszéplak (Vas m.), Nagymaros (Nógrád m.) orsz. kirak. vásár. Siklós (Baranya m.), Somogyszob (Somogy m.), Tiszakarád (Zemplén m.), Ujmalomsok (Győr m.), Jászberény (Szolnok m.) orsz. állat és kirak. vásár. Porcsalma (Szatmár m.) orsz. állat és kirak. vásár.

MÁRCIUS 23. (Csütörtök): Alcsut (Fejér m.) orsz. állat és kirak. vásár. Győrszentmárton (Győr m.), Kiskunhalas, Nagykőrös. Nagypécsely (Zala m.), Ócsa (Pest m.), Patca (Somogy m.) és Püspökladány (Hajdu m.) orsz. állat és kirak. vásár.

MÁRCIUS 24. (Péntek): Kerceliget (Somogy m.), Nagykőrös (Pest m.).

MÁRCIUS 25. (Szombat): Füzesgyarmat (bizonytalan) (Békés m.), Szabadszállás (Pest m.), Szekszárd (Tolna m.).

Győrszemerén ragályos száj- és körömfájás lépett fel. — Medgyesegyháza (Csanád m.) minden szombaton állatfelhajtásos vásár.

A hatóságok váratlanul föllépő ragályos megbetegedések esetén az előre hirdetett állatvásárok megtartását időközben felfüggeszthetik. Változásokért felelősséget nem vállalunk.

A baromfi drágitása husvizsgálati dijjal. A baromfihus árusitásának ellenőrzését szabályozó rendelkezések alapján a székesfőváros szabályrendeletben kivánja lefektetni a közfogyasztásra kerülő levágott baromfi megvizsgálását. A székesfőváros a levágott baromfi megvizsgálásáért husvizsgálati dijakat akar szedni és pedig a tyukféle után 4 fillért, kacsa után 6 fillért és a libа, valamint a pulyka után 12 fillért. Ezeket a költségeket tetemesen fogja emelni a baromfikereskedőnek a husvizsgálattal kapcsolatban felmerülő egyéb költségei, amelyek a vizsgálati dijakkal együtt meg fogják haladni a székesfőváros által eddig is kirótt és a baromfira alkalmazott fogyasztási adókat. Az Országos Mezőgazdasági Kamara ezért a leghatározottabban tiltakozik a főváros tervezett szabályrendelete ellen és azzal a kéréssel fordult a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a rendelet életbeléptetésének határidejét függessze fel bizonytalan időre és adjon módot arra, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletek megtehessék észrevételeiket és kifejthessék a termelők szempontjából felmerülő véleményeiket és javaslataikat.

Meghosszabbitották a tenyészállatvásár utazási és egyéb kedvezményeit. Amint mult számunkban már közöltük, a közbejött körülmények miatt a budapesti országos mezőgazdasági kiállitás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága a március 22—27. napjaira tervezett kiállitást és tenyészállatvásárt egy héttel, vagyis *március 29—április 3. napjaira* halasztotta el. Az elhalasztás miatt a kiállitás alkalmából biztositott *50%-os utazási kedvezmény időtartamát meghosszabbitották, illetve módositották* olyképpen, hogy az 50%-os utazási kedvezmény az esetben vehető igénybe, ha a *Budapestre utazás* március 23-án 0 óra és április 3-án déli 12 óra között, illetve a *visszautazás* március 29-én délután 4 óra és április 10-én 24 óra között történik.

Lukács György a Fövke elnöke. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete elnökké nagy lelkesedéssel dr. *Lukács György* v. b. t. t., volt minisztert választotta. *Dán Leó* ügyvezető elnök, dr. *Mössmer Pál* társelnök lett. Alelnökök: *Dörninger Hugó* ny. ezredes és *Fábián József* lettek.

Termény- és árupiac

A pénteki gabonatőzsde irányzata tartott volt.

A határidős piacon a májusi rozs 5, a májusi tengeri 2, a juliusi tengeri 3 fillérrel olcsóbb.

A készárupiacon buzában a forgalom szük keretek között mozog.

A rozspiac üzlettelen.

A lisztárjegyző bizottság az összes buzaliszt-tipusok árát 25 fillérrel felemelte.

A takarmánypiacon tengeriből erősen megcsappant a kinálat.

A készárupiacon buza, rozs, árpa, zab, tengeri változatlan.

A határidős piac mai árkerete: rozs májusra 14.40—14.50 (zárlat 14.40—14.41), tengeri májusra 16.20—16.28 (16.22—16.23), juliusra 16.40—16.42 (16.42—16.43) pengő.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Tengeri: 150 mm. 15.40 Bp. par. Szolnokon át, 150 mm. 15.50 Bp. par. Debrecenen át, 150 mm. 15.35 Bp. par. Hatvanon át, 150 mm. 15.70 Bp. par. április. **Lucerna:** 3 mm. 295 Budapest fehér bárcás. **Lóhere:** 6 mm. 131.— Budapest fehér bárcás, 15 mm. 132.— Budapest fehér bárcás, 15 mm. 137.— Budapest fehér bárcás, 15 mm. 133.— Karcag fehér bárcás, 7 mm. 133.— Budapest fehér bárcás, 3 mm. 134.— Budapest fehér bárcás.

Magvak és hüvelyesek. Fehér köles 18—22, vörös 17—18, egyéb 16.50—17, káposztarepce 25.50—26 Bp. par., tökmag nagyszemü 27—28, kisszemü 23—24, dohos olaj 20—21, kék mák 120—123, Viktória borsó ster. 18—19, zöld (expresz ster. 18—19.50, lencse nagyszemü ster. 36—43, középszemü ster. 22—27, kisszemü ster. 20—22, fehér szokványbab dunai 24.75—25, dunántuli 24.25—24.75, felsőmagyarországi 23—24, lucernamag nyers arankás 175—215, ólomzárolt 20 q-nál kevesebb 285—295 Budapestről, fehér bárcás 20 q-nál több 280—295 Budapest, lóheremag nyers arankás 80—100 feladóállomásról, ólomzárolt 20 q-nál kevesebb 130—138 Budapestről, fehér bárcás 20 q-nál több 128—132 Budapestről, bükköny tavaszi 17.50—19, szöszös 34—36, csillagfürt fehér, lapos 11.50—12, száritott répaszelet 8.50—10 feladóállomásról.

A budapesti lisztárjegyző-bizottság árjegyzései 1938 március hó 17. Az 1938. évi gabonából készült őrlemények. **Buzaliszt:** Dara 37.25—38.50, 0gg 36.25—37.50, 0g 36.25—37.50, 0f 36.25—37.50, 2gg 35.50—36.50, 2g 35.50—36.50, 2f 35.50—36.50, 4-es 33.75—35, 5-ös 32—33.25, 6-os 28.25—30.25, 7-es 20—22. **Rozsliszt:** 0-ás 28.50—29.25, 0/I. 25.75—26.50, I. 20—21, II. 18—19.50. Az árak aranypengőben 100 kg-ként a szokásos malmi feltételekkel P-től P-ig helyt Budapest legalább 60 zsákra értendők.

Gabonaforgalom márc. 13-tól márc. 15-ig Budapestre vasuton és hajón. Buza érk. 4277, tengeri érk. 1001.

Az árupiac árjegyzései

Budapesti borjuvásár. Felhajtás 567 drb. borju. A forgalom élénkebb volt. Árak élősulyban kg-ként: borju Ia 88—93, IIa 80—87, IIIa 70—78 fillér.

Budapesti sertésvásár. Felhajtás 358, előző vásárról maradt 28, összesen 386, eladás 286, eladatlan 100 drb. Angol hussertés 161 drb. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsirsertés párja 340 kg-on alul 93, szedett sertés Ia 90—93, IIa 86—89, IIIa 70—84, angol tőkesertés 92—94, exportzsir márkázott vágóhidon átvéve csomagolás nélkül 150, félsertés szalonnával Ia 123—126, IIa 120—123, félsertéshus Ia 131—140, IIa 122—131, hátszalonna 3 drb. 134—136, hátszalonna 28 kg-os 147—150, háj 130—134, belföldi zsir 132—134, kicsontozni való sertéshus 104—116, sertés belsőrész 90—100, sertésbél és gyomor 90—100, töpörtyü Ia 140—150, IIa 26—30 fillér kg.

Budapesti husvásár. Készlet: 306 nagymarha (eladás 246), 3 bivaly (2), 827 borju (577), 82 birka (82), 150 bárány (120) drb. A forgalom közepes volt. Árak: ökörhus Ia egészben 142—146, hátulja 150—156, eleje 120—124, szegye 122, tehénhus Ia egészben 120—124, hátulja 130—132, eleje 108—110, szegye 110, ökör- és tehénhus IIa egészben 96—114, hátulja 106—124 eleje 90—[illegible], szegye 102—1[illegible], kicsontozni való 60—76, borju ölött bőrben Ia 140—154, IIa 126—136, borju eleje 116—120, lebőrözött eleje 106—110, lebőrözött hátulja Ia 160—174, IIa 140—158, juh Ia 80—90, zsiger 50—60, faggyu 40—70, csont 30—40, marhafej ½ drb. 90—125, orr és köröm 80, láb 4 drb. 100—200, pacal egészben 170, marhabél 300—350, borjufodor egészben 40, juhbél 60—70, marhavér 1 tál 30, bivaly 60—76, bárány 70—110 fillér kg-ként.

Nyersbőrpiac. Magyar marhabőr 110, tarka marhabőr 120, tarka bikabőr 40 kg-ig 112, 40—50 kg-ig 90, 50 kg-on felül 70—75, borjubőr fejjel, hosszu lábbal 140, rövid lábbal 150, juhbőr 60 nyerssulyban kg-ként, Ia minőségü áruért. Lóbőr drb-ként 11—12 pengő.

Külföldi tőzsdék

Ujvidéki terménytőzsdezárlat. Buza bácskai 152—154, bánáti 152—154, tengeri 96—98, száritott 107—111.

Délamerikai terménytőzsdék zárlata. Buenos Ayres: buza márc. apr. 7.00, máj. 7.02, tengeri márc. 7.12, ápr. 6.38, máj. 5.90, zab márc. 4.55, lenmag márc. 14.00, ápr. 14.10, máj. 14.30 peso. Az irányzat szilárd. — Rosario: buza márc., ápr. 6.90, tengeri márc. 6.55, ápr. 5.80, lenmag márc. 13.85, ápr. 13.95 peso.

Londoni fémtőzsdezárlat. Réz, ón lanyhuló, ólom tartott, horgany alig tartott. Vörösréz standard 42⅝—42½, 2 hónapra 43 11/16—42¾, lesz. árf. 42⅝, elektrolyt 47⅝—48¾, best. sel. 47¼—48½, ón standard 213½—213¾, 3 hónapra 213—213¼, lesz. árf. 213½, straits 218¾, ólom külföldi prompt 14⅝—14 11/16, 3 hónapra 14⅞—14 15/16, lesz. árf. 14⅝, horgany prompt 13 9/16—13⅝, 3 hónapra 13 13/16—13⅞, lesz. árf. 13⅝.

Newyorki gyapottőzsdezárlat. Északamerikai fully midling loko 9.02 (8.98), ápr. 8.27 (8.43), máj. 8.37 (8.23—8.24), jun. 8.16 (8.12), jul. 8.06 (8.02—8.03), aug. 7.83 (7.84), szept. 7.73 (7.74), okt. 7.73 (7.74—7.75) nov. 7.70 (7.71), dec. .67 (7.69), jan. .67 (7.67) cent per libra.

Chicagói sertés- és zsirpiac. Sertészsir irányzata tartott. Márc. 6.42½, máj. 6.52½ jul. 6.67½, szept. 6.85, élő sertés könnyü 7.45—7.75, nehéz 6.80—7.20 cent per libra.

Chicagói terménytőzsdezárlat. (Zárjelben előző zárlat.) Buza máj. 67⅞—68 (67—67⅛), jul. 67⅞—68 (67⅛—67⅛), szept. 68⅞—69 (68—68⅛), tengeri máj. 47⅞ (47⅛), jul. 49¼ (48¾), szept. 50¼ (49¾), zab máj. 26¾ (26½), jul. 27¼ (26⅞), szept. 26⅝ (26½), rozs máj. 42¼ (41), jul. 43¼ (43⅛) szept. 44⅝ (43⅝) cent per bushel.

A népi önellátási munka sikere a tanyákon

Kecskemét, március. Két napig jártuk a kecskeméti homokbuckák közt meghuzódó tanyai iskolákat. A *Magyar Népművelési Bizottság* és *Kecskemét* törvényhatósági város által rendezett ugynevezett önellátási tanfolyamok záróvizsgáin vettünk részt. A vizsgák első napján dr. *Kiss Endre* főispán, dr. *Liszka Béla* polgármester kisérte a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kiküldöttjét, dr. *Czakó István* miniszteri osztálytanácsost és az iparügyi miniszter képviselőjét, *Réczey Miklós* iparfőfelügyelőt. *Kecskemét* városa részéről résztvett a vizsgáztató bizottságban dr. *Szabó Jenő* tanácsnok, dr. *Beke Kálmán* aljegyző, mig a tanfelügyelő hatóságot dr. *Gombkötő Antal* tanügyi főtanácsos, *Joós Ferenc* tankerületi igazgató és *Friedrich Ferenc* népművelési titkár képviselte.

Kecskemét határa 163.000 katasztrális hold, ahol a város állami támogatással nem kevesebb, mint *hetvenkét tanyai iskolát tart fenn.* Ezeknek az iskoláknak nagy részében a Magyar Népművelési Bizottság kezdeményezésére Kecskemét városa januárban különböző *háziipari tanfolyamokat* létesitett az iparügyi minisztérium által kiküldött szakelőadók vezetésével. Két és fél hónapon keresztül tanulták a ruha- és fehérnemüszabást, varrást, különféle bognármunkákat, kosárfonást, sőt a *nagybugaci* iskolában a különben használhatetlen és elégetésre itélt kukoricacsuhéból a legpompásabb szatyrok, papucsok és kosárkák kerülnek ki az igyekvő tanitványok kezeiből. A tanfolyamokon nemcsak a fiatalság, hanem a középkoru lakosság is örömmel vett részt. Amerre jártunk fellobogózott tiszta kis tanyai iskolák, izgalomtól kipirult arcok vártak és nem volt olyan kérdése a szakközegeknek, amelyre ne kaptak volna alapos és hozzáértő választ. Az egyszerü iskolaszobákban garmadába sorakozott a két és fél hónapi munka kifogástalan eredménye. *Koháryrmajor,* a *szentkirályi* és a *felsőszékdülői* iskolák tanfolyamainak vizsgáztatása volt az első, mig másnap a *könycsögi, kisbugaci, bugacmonostori,* valamint a *nagybugaci* iskolák záróvizsgáit látogatta meg a bizottság. A két napi tanyai látogatás után kétségtelenül megállapithatjuk, hogy *Oláh Béla, Nagy Magdolna, Rigó József, Pomázi Pál, Szénási István* és vitéz *Csapó István* tanitók alapos és dicséretreméltó munkát végeztek. Hallottuk *Bartucz Imrét,* a tizenötéves magyar parasztgyereket a magakészitette régies magyar tamburinján játszani, láttuk a legkülönbözőbb mezőgazdasági eszközöket fából elkészitve, a remek petit-poin kézimunkákat, a magyar himzésü női ruhákat, dolmányokat és önkénytelenül ráeszméltünk arra, hogy megfelelő vezetés mellett a magyar nép kézügyességével minden különösebb segédeszköz nélkül nemcsak a saját szükségleteit képes kielégiteni, hanem olyan minőségü háziipari cikkeket tud előállitani, amelyek kiválóan alkalmasak külföldi elhelyezésre is. *Rendkivül nagyjelentőségü az önellátás gondolata a kecskeméti tanyavilágban, ahol a lakott helyeknek egymástól és a várostól való távolsága gyakran napi járóföldet tesz ki.*

Örömmel láttuk a *Magyar Népművelési Bizottság* eredményes működését és azt a készséges támogatást, amellyel *Kecskemét* városának vezetősége a mozgalmat elősegitette.

K. L.

Egyházi zene

Március 19-én, Nagyböjt IV. (Laetare) vasárnapján a fővárosi katolikus templomok népénekes szentmiséinek kötelező énekrendje a Szent vagy Uram-gyüjteményből a következő: 57. Buzgó szivvel, 143. Előtted Jézusom és 71. Keresztények sirjatok.

A belvárosi főplébániatemplom énekkara d. e. 10 órakor Kersch: Szent Ambrus miséjét adja elő, a Graduale Romanum szerinti változó miserészekkel és Palestrina offertoriumával. (Laudate Dominum.) Vezényel Berg Ottó karnagy, orgonál Kereszty Jenő. A déli 12 órai szentmise müsorán Palestrina és Liszt motettái, Bárdos: Fiam Jézus c. szerzeménye és egy régi magyar nagyböjti ének szerepelnek. Vezényel Kereszty Jenő.

A budavári koronázó főtemplom énekkara d. e. 10 órakor dr. Balogh Lajos h-moll miséjét adja elő, a Graduale Romanum szerinti változó részekkel és a mise végén Erkel: Himnuszával. Vezényel Sugár Viktor karnagy, orgonál Várhelyi Antal.

A Szent István Bazilika énekkara d. e. 10 órakor a kongresszusi gregorián misét adja elő korális változókkal és Palestrina offertoriumával. A déli 12 órai szentmise müsordarabjai: Részletek Palestrina: Missa brevisé-ből, Legrégibb Szent István-énekek és az Isten, hazánkért kezdetü egyházi ének Harmat Arthur vegyeskari feldolgozásban.

A pálosok Sziklatemplomában d. e. fél 12 órakor az énekkar Bóbi: Asz-dur miséjéből ad elő részleteket és nagyböjti motettákat énekel a magyar Cantualéból. A mise végén Erkel: Himnuszát éneklik.

A tabáni plébániatemplomban a d. e. 10 órai szentmise énekszámait vegyeskari feldolgozásban adja elő az énekkar, a déli 12 órai szentmise alatt pedig Böhm László karnagy orgonál.

A farkasréti temetői templomban d. e. 10 órakor a Szent Kereszt-énekkar Deák-Bárdos György: Szent Ignác miséjét adja elő Lisznyai Szabó Gábor orgonakiséretével, gregorián változókkal és Péter J. offertoriumával. Az oltárszentelés alatt ámelyet dr. Mészáros János érseki helytartó végez, a kar Mozart: Ave verumát és Deák-Bárdos György: Eli, Elilját adja elő.

A Ferdinánd-téri plébániatemplomban d. e. 10 órakor az Árpádházi B. Margit vegyeskar Rheinberger: G-dur miséjét énekli gregorián korális változókkal és Zsasskovszky: O quot undis kezdetü motettájával. A fél 12 órai szentmise alatt Janovszky István énekel szólót.

A terézvárosi plébániatemplom énekkara d. e. 10 órakor a XVII. sz. gregorián misét énekli az I. sz. Credóval, korális változókkal és Goller offertoriumával.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban a délelőtti népénekes szentmisék után déli 12 órakor a templom énekkara Haller: Szent Mihály arkangyal tiszteletére irt (5 szólamu) a capella miséjét adja elő, azonkivül elénekli Harmat Arthur vegyeskari feldolgozásában „A kereszt-fához megyek" kezdetü nagyböjti éneket.

A szentdomonkosrendi templomban d. e. 10 órakor az énekkar a gregorián De Angelis-misét adja elő a III. sz. Credóval és a Dominikánus Graduale szerinti változó részekkel. Délelőtt 11 órakor a rádió közvetiti a templomból P. Böle Kornél szentbeszédét és a Dominikánus Énekkarnak Béni Fülöp vezényletével és dr. Bató László orgonakiséretével előadott következő énekszámait: Keresztények sirjatok, — Schütky F.: Salve Pater Salvatoris, Josquin de Prés: Tu solus, Deák-Bárdos György: De profundis, Martini: In Monte Oliveti (férfikar), Monegali: Jézus, bünbánat utja (férfikar), Casciolini: Panis angelicus, Pierre de la Rue: O salutaris hostia Orlando Lasso: Misererer (4 szólamu női kar) és Erkel: Himnusz.

HIREK

Egyházi hirek

— **Oltárszentelés.** A Farkasréti Kisegitő Kápolna Egyesület vasárnap délelőtt tiz órakor az uj farkasréti temetőtemplomban oltárszentelő ünnepélyt rendez. A szentelést és a szentmisét dr. *Mészáros János* érseki helytartó végzi. Az ünnepélyen *Berg Ottó* karnagy vezényletével és *Kereszty Jenő* orgonakiséretével közreműködik a belvárosi főplébániatemplom énekkara és az Operaház zenekara.

— **Uj református lelkészek.** Kossár Istvánt, a kamocsai reformátusok uj lelkipásztorát és *Bálint Zoltán* ágasegyházai református vallástanitó-lelkészt beiktatták tisztségébe.

Egyesületi hirek

— **Rosenberg Auguszta nyolcvanéves.** A Magyarország Nőegyesületeinek Szövetsége március 19-én délelőtt a Nemzetközi Club (V., Deák Ferenc-utca 2. szám, II. emelet) nagytermében tiszteletbeli elnökének, *Rosenberg Augusztának* nyolcvanadik születésnapját fogja díszülés keretében megünnepelni. A díszülést társasebéd követi. Azokat, akik a díszülést követő társasebéden is részt óhajtanak venni, kérik, hogy ezt a szándékukat Magyarország Nőegyesületeinek Szövetségénél (Veres Pálné-utca 10.) cimen jelentsék be.

— **Az Erdélyi Nők Szilágyi Erzsébet Országos Egyesülete** március 20-án délután 6 órakor a TESz tanácstermében (V., Szabadság-tér 16.) tartja közgyülését. Ha az ülés nem határozatképes, a közgyülést ugyanott március 29-én, szerdán délután 6 órakor tartják meg. A tárgysorozaton szerepel az országos elnök lemondása és az elnöki teendők ellátása.

— **A Légoltalmi Liga közgyülése.** A Légoltalmi Liga budapesti főcsoportja az 1938. és 1939. évi közgyülését március 30-án délelőtt tiz órakor tartja meg az Ujvárosháza tanácstermében (Váci-utca 62).

Fővárosi hirek

— **A műszaki tanácsnokok uj beosztása.** Szendy Károly polgármester *Fridrich Lajos* tanácsnokot a polgármesteri XIII. (magasépitési) ügyosztály, vitéz *Becske Kálmán* tanácsnokot pedig a polgármesteri III. (városrendezési és magánépitési) ügyosztály vezetésével megbizta.

— **A Székesfővárosi Gázművek uj helyettes vezérigazgatója.** A polgármester Szigeth Gábor kormányfőtanácsost a székesfővárosi Gázművek helyettes vezérigazgatójává nevezte ki.

— **A Nyugdijas Fővárosi Tisztviselők Egyesülete** most tartotta huszadik közgyülését. Dr. *Kovács Jenő* kormányfőtanácsos, elnök megnyitó beszédében megállapitotta, hogy a magyar tisztviselői kar megértéssel van a kormányzattal szemben, amelynek első és fő kötelessége honvédelmünk szervezése és a magyar nincstelenek ellátása. Dr. *Ágh Géza* kir. főigazgató, ügyvezető elnök évi jelentését tudomásul vették, *Pálos Ödön* ny. gazdasági főfelügyelő inditványát *nyugdijasok otthona* megépitése érdekében való kezdeményezés iránt.

Különfélék

— **Előadás a perbeli hazudozásról.** Dr. Angyal Pál egyetemi tanár a Magyar Jogász Egylet teljes ülésén előadást tartott „A perbencsalás" cimmel. Azzal a hazai irodalomban teljesen ismeretlen kérdéssel foglalkozott, vajjon felelősségre vonható-e büntetőjogilag az a perbeli fél, illetve képviselője, aki jogtalan vagyoni haszonszerzés célzatával a perben tett hazug állitásával vagy tagadásával fondorlatos módon tévedésbe ejti a birót, és olyan határozat hozatalára inditja, amely miatt az ellenfelet vagy más harmadik személyt vagyoni károsodás éri? Az előadó a külföldi irodalom ismertetése kapcsán sikra szállt a visszaélésszerüen elburjánzott *perbeli hazudozás* szokása ellen. Hangoztatta, hogy ez nemcsak megsértése a törvényben előirt igazmondási kötelességnek, hanem büntetést érdemlő cselekmény is lehet.

— **Az igazságügyi tisztviselők kivánságai.** Az igazságügyi tisztviselők *Debrecenben* gyülést tartottak. *Berki Géza* helyi elnök megnyitó beszéde és *Pocsay Gábor* titkári jelentése után dr. *Javornitzky Jenő* miniszteri tanácsos bizalommal emelte ki a miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy a köztisztviselőknél az 1931. évi illetményekre kiván visszatérni. *Vásárhelyi József* a szanálási levonások megszüntetése érdekében szólalt fel. *Lukács Géza* az automatikus előléptetési rendszer előnyeit mutatta ki és intézkedést kért annak mielőbbi behozatala érdekében. *Biró Sándor* adatokat sorolt fel, amelyekkel bizonyitani kivánta, hogy a normál státus egyes fizetési osztályokon belül a segédhivatali szakon jelentékeny előléptetést tenne lehetővé. *Gaál Lajos* a nagycsaládu tisztviselők megsegitését kérte, *Tömöry Gyula* a készülő pragmatikáról beszélt. Felszólaltak még *Horváth József, Karácsony Andor, Bolgár Demeter, Janó Sándor.*

— **Elmarad a Rákóczi-vonat inditása.** Az Országos Rákóczi-Szövetség Virágvasárnapon filléres gyorsvonat inditását kérte *Kassára*, hogy zarándokut keretében odaszállithassa *II. Rákóczi Ferenc* vezérlő fejedelem koporsójára az ugynevezett bujdosó koszorut, amelyet jelenleg a Parlamenti Muzeum őriz. *Rákóczi* évében, 1935-ben ugyanis 9000 magyar aláirta nevét — hűségnyilatkozatként — egy-egy fehér-sárga szinü selyemszalagra s ezekből a szalagokból hatalmas koszoru készült, amelyet a csehek akkor nem engedtek át a trianoni határon. A zarándokvonat inditása későbbre marad. Addig is, amig bujdosó koszoru elszállitása zarándokut keretében lehetséges lesz, az *Országos Rákóczi-Szövetség* felkérte társelnökét, dr. *Javornitzky Jenő* miniszteri tanácsost, Kassa hajdani polgármesterét, hogy Kassa különböző társadalmi szervezeteiben Rákóczi-előadásokat tartson.

— **Német könyvkiállitás Budapesten.** A Magyar-Német Főiskolai Iroda budapesti fiókja német könyvkiállitás előkészületein dolgozik, amely „A Német Könyv" elnevezés alatt a Pesti Vigadó sárga termében március 19-én nyilik meg és március 26-ig tart. Az előző években Budapesten bemutatott német könyvkiállitások után ez az évi könyvszemle a német könyvtermelés két utolsó évéről lehetőleg hiánytalan áttekintést fog nyujtani. A Könyvkötők Országos Egyesülete értékes könyvtáblák sorozatát bocsátotta a kállitás rendelkezésére.

Bajtársi találkozók

A volt 85. gyalogezred altisztjei és legénysége vasárnap délelőtt tiz órakor a Raposa-féle vendéglőben (Akácfa-utca 12.) összejövetelt tartanak.

Összeült a püspöki értekezlet

Serédi hercegprimás XII. Pius pápáról

A magyarországi latin és görög szertartásu római katolikus püspöki kar *Serédi Jusztinián* biboros hercegprimás elnökletével pénteken kezdte meg tavaszi tanácskozását. A hercegprimás a pápai széken történt változásról megemlékezve kijelentette, hogy *bizonyos értelemben magyar pápát nyertünk*, mert az uj Szentatya mult évi köztünk tartózkodása folyamán *hazánkat megismerte, megszerette, sőt nemzeti nyelvünkön is szólt hozzánk. Nem volt még pápa, akit személyes látásból annyi magyar ismert volna*, mint a mostani Szentatyát. Javaslatára a püspöki kar hódoló táviratot intézett Őszentségéhez. Foglalkozott a püspöki kar a *németországi magyar mezőgazdasági munkások lelki gondozásának* kérdésével, majd a kassai apostoli adminisztrátornak a 8 osztályu elemi iskolák körül *Cseh-Szlovákiában szerzett tapasztalatait* és idevonatkozó javaslatait hallgatta meg arra az esetre, ha a 8 osztályu elemi iskolák a már meghozott törvény értelmében nálunk is általánosan megvalósulnak. A katolikus elemi iskolák helyettes tanitóinak dijazása tárgyában *az állami helyettes tanitókkal való egyenlősitésre* törekszik.

A vasárnapi kirándulások

M. T. E. 1. Bánhida, Szélimlyuk, Turul, Alsógalla, Toronypuszta, Szár. T. vasárnap reggel hat órakor kelenföldi p. u. V.: dr. Dékány. 2. Torbágy, Iharos, Biai erdő, Sóskuti bányák, Ilkamajor, Érdliget. T. vasárnap d. e. 8.45 kelenföldi p. u. V. Greiner. 3. Pécel, Isaszeg. Honvédemlékmü megkoszoruzása. T. vasárnap reggel nyolc órakor keleti p. u. V. Révai. 4. Torbágy, Középvölgy, Iharos, Dobogókőhegy, Hamzsabégi erdő, Törökbálint. T. vasárnap d. e. 8.45 kelenföldi p. u. V. Kollár. 5. Kékes (autobusszal). T. vasárnap reggel hét órakor Berlini-téren. V. Szél László. (Jegyek a vezetőnél.)

Kárpát Egyesület. Központ: Geológiai kirándulás a budai hegyekbe. Szemlőhegyi és Pálvölgyi cseppkőbarlang. T. vasárnap d. e. kilenc órakor az ujlaki templomnál. V. Balás. Védőruha szükséges. — Börzsöny-osztály: Klotildliget. Postaréti erdő, Pilisszentkereszt, Dobogókő, Klastrompuszta, Csév. T. vasárnap reggel 6.30 angyalföldi p. u. V. Bánkuti. Fátra-osztály: Hüvösvölgy, Nagyszénás, Pilisszentiván, Pilisvörösvár. T. vasárnap reggel 7.30 Széll Kálmán-téren. V. Démann. H. Sz.-asztal: Nagymaros, Hegyestető, Zebegény. T. vasárnap reggel hat órakor nyugati p. u. V. Kósa. Pénteki asztal: Szentendre, Prédikálószék, Vadállókövek Dömös. T. vasárnap reggel 7.20 budai margithidfői Hév-nél. Sólyomosztály: Piliscsaba, Nagyszénás, Hüvösvölgy. T. vasárnap reggel 7.30 Széll Kálmán-téren. V. Machán Irén. Ujpesti osztály: Kárpát-forrás. T. vasárnap reggel hét órakor az ujpesti hidnál. V. Nagy. Kassai osztály: Kassa, Bodrogkőváralja. V. Vilkovszky. — Sajóvölgyi osztály: Tornalja, Szilicei fensik, jégbarlang. T. vasárnap reggel 6.10 a vasutállomáson. V. Sonkoly.

Banksportliga. Moktár: Budai hegyek. T. vasárnap d. e. kilenc órakor Széll Kálmán-téren. V. Dobó. — Hitelbank: Törökmező. T. szombaton d. u. két órakor nyugati p. u. V. dr. Havas. — Leszámitolóbank: Csiki hegyek. T. vasárnap d .e. kilenc órakor a déli p. u.-nál, az 59-es v. v. á. V. Lukács. — PK.: Börzsöny. V. Kécsi.

B. B. T. E. Érdliget. Kutyavár, Szidomhegy, Tétényi fensik, Kamaraerdő. T. vasárnap reggel 8.15 déli p. u. V. Notel.

B. O. T. E. 1. Pomáz, Oszoly, Kevély. Ind. vasárnap reggel 8.35 budai margithidfői Hév-től. V. dr. Balassa. — 2. Nagyvillám. Ind. vasárnap reggel 7.35 budai margithidfői Hév-től.

B. S. E. Vác, Nagyszál, Magyarkut Verőce. T. vasárnap reggel 7.15 nyugati p. u. V. Bandhauer Irén.

B. T. E. Csucshegyi menedékházban ügyeletes Szegő Károly, solymári barlangházban ügyeletes Kopfstein Pál. — Központ: 1. Óbuda, Csucshegy, Óbuda. T. vasárnap reggel hét órakor Berlini-téren. V. Székely. — 2. Óbuda, Csucshegy, Óbuda. T. vasárnap reggel nyolc órakor Berlini-téren. V. Szegő. — Alpin-osztály: Solymár. T. vasárnap reggel 8.15 Széll Kálmán-téren. V. Kopfstein. — MVK. Farkasrét, Makkos Mária, Budakeszi. T. vasárnap d. e. kilenc órakor Berlini-téren. V. Engel.

Duna S. C. 1. Házi sibajnokság. T. vasárnap reggel 6.45 Berlini-téren. V. Rosenfeld Zsuzsi. — 2. Budai hegyek (situra). T. vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V. Farkas Margit. — 3. Nagymaros, Törökmező, TIT-ház, Kismaros. T. vasárnap reggel 7.45 nyugati p. u. (III. oszt. pénztár). V. Schwarz.

F. T. C. Pomáz, Kőhegy, Szentendre. T. vasárnap reggel 8.30 budai margithidfői Hév-nél. V. Hamval.

Gyopár T. E. Ügyeletes a csikóváraljai menedékházban Weisz Miklós. — 1. Budai hegyek. T. vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V. Weiner. — 2. Csillaghegy, Nagykevély Oszoly, Gyopárház. T. vasárnap reggel 8.30 budai margithidfői Hév-nél. V. Rónai.

Hungária TE. 1. Hüvösvölgy, Zsiroshegy, Nagyszénás, Nagykopasz, Budakeszi. T.: vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V.: dr. Vándor. 2. Hüvösvölgy, Szép Juhászné, Jánoshegy, Farkasrét. T.: vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V.: Pintérné.

Juventus TE. Hüvösvölgy, Zsiroshegy, Nagyszénás. T.: vasárnap reggel nyolc órakor Berlini-téren. V.: Alfandári.

KERAK-Turisták. 1. Budai hegyek. T.: vasárnap reggel 8.30 Berlini-téren. V.: Párczer. 2. Börzsöny (situra). V.: Körner.

Sólyom TE. Ügyeletes a máriamakki otthonban Czézner. 1. Kelenvölgy, Kamaraerdő, Lóhegy, Máriamakk. T.: vasárnap reggel 8.30 kelenföldi v. v. á. — 2. Zugliget, Máriamakk. T.: vasárnap d. e. kilenc órakor zugligeti v. v á. V.: Czézner.

USTT. 1. Pomáz, Margitliget, Gyopárház, Pomáz. T.: vasárnap reggel 8.20 budai margithidfői HÉV-nél. V.: Nemes. 2. Zugliget, Jánoshegy, Makkosmária, Hüvösvölgy. T.: vasárnap d. e. tiz órakor Berlini-téren. V.: Róna.

Ugyvédek TE. Budai hegyek. (Si-tura.) T.: vasárnap d. e. kilenc órakor Széll Kálmán-téren. V.: dr. Mandl.

Vándorok TE. Farkasrét, Makkosmária, Budakeszi, Hüvösvölgy. T.: vasárnap d. e. kilenc órakor farkasréti v. v. á. V.: Sósné.

VAC. 1. Hüvösvölgy, N[illegible]-kopasz, Fekete hegyek. T.: vasárnap reggel nyolc órakor Berlini-téren. V.: Landstein. 2. Farkasrét, Irhásárok, Lófejtisztás, Makkosmária. T.: vasárnap reggel 8.30 Berlini-téren. V.: Schmiedt.

A szerelmes gróf

Irta John Harvey

Miami „milliárdos" szállodájának a tengerre nyiló pálmaligetében egy kis asztalnál ültek együtt. Már percek óta egy szót sem váltottak. A nő álmodozó tekintetét végigjártatta a tenger holdvilágtól megvilágitott távlatán. A férfi a kis pipáját szivta és le nem vette a tekintetét a csodásan szép, fiatal nőről.

Milyen légiesen finom jelenség! Kék szemének a szine tisztább, mint a tenger hullámai. Angyalian bájos, gyermekesen ártatlan. Bizonyára az anyjával együtt mondja el az imát, mielőtt elalszik. És az anyja homlokon csókolja, hogy szépet álmodjék — gondolta magában a férfi és olyan meghatottságot érezett, mint még soha.

A férfi most halkan megszólalt:

— Mire gondol?

A hangjából olyan gyöngédség csendült ki, hogy ő maga alig ismert rá saját hangjára, mert nem tartozott az érzelmes férfiak fajtájához.

A lány összerázkódott, a férfi felé fordult és mosolyogva felelte:

— Magam se tudom.

A hangja is remegett, amikor ezt mondta és a tekintetéből olyan melegség sugárzott a férfi felé, hogy a szive megdobbant.

A trópusi nappali hőség után jóleső, enyhe szellő simogatta a pálmák leveleit. A lány a vállára dobta csipkekendőjét és az estélyiruha kivágása felett összefogta.

— Fázik?

— Nem fázom — felelte a lány. Hirtelen felállt és szembenézett a férfival. Azután sóhajtott egyet, kezét nyujtotta és egy percig nem huzta vissza, amikor a férfi gyengéden fogva tartotta.

— Jó éjt, kedves gróf.

A férfi meleg pillantással viszonozta a tekintetét.

— Kifárasztotta a délelőtti vitorlás kirándulás?

— Nem vagyok fáradt. Lefekvés előtt még járok egyet a tengerparton — felelte a lány és még ekkor is a férfi jobbjában felejtette szobrászian szépen formált kezét.

— Elkisérem — mondta a férfi.

— Köszönöm, kedves gróf, szivesebben maradok magamra. Holnap a szokott időben találkozunk?

— Ha megengedi, inkább megvárom, amig a sétájáról visszatér. Lefekvés előtt jól fog esni egy koktél.

— De hátha sokáig sétálok és maga már elálmosodik?

— Megvárom, még ha reggelig kellene is várnom. Viszontlásásra, Miss Gladys.

A lány elindult a tengerbe nyuló sétaut felé. A férfi zsebretette pipáját, cigarettára gyujtott, de alig tett két szippantást, odalökre a cigarettát a hamutartóra és elgondolkodva nézett arrafelé, amerre a lány eltünt. Nem tudta elfelejteni a gyermekesen ártatlan kék szempárt. Miss Gladyshez hasonló nővel még nem találkozott. Hirtelen bosszusan félrelökte a széket, amelyen előbb ült.

„Nevetséges érzelgősség! Miért tegyek ezzel a lánnyal kivételt?"

Sarkon fordult és bement a szállodába. Az egyik melléklépcsőn felsietett az első emeletre, végigment a folyosón és megállt a 132. számu lakosztály előtt. Egy percig élesen figyelt, hogy nem közeledik-e valaki, azután a zsebéből egy kulcsot vett elő, kinyitotta az ajtót és besurrant az első szobába. Onnan a hálószobába ment át. A villamos zseblámpájával világitott. Az ágy mellett egy kis asztalon állt Miss Gladys acélszekrénykéje, amelyben azokat az ékszereket tartotta, amelyeket nem adott le a szálloda páncéltermébe. A milliárdos kisasszony *„hétköznapi ékszerei"* is nagy értéket képviseltek. A férfi már a zsebébe nyult a kulcscsomója után, amikor a villanylámpája fénye a hálószekrényen álló fényképre esett: a képen Miss Gladyst látta, az anyjával együtt.

Amint a lány képét megpillantotta, elpirult és kihuzta a kezét a zsebéből, ahol már az álkulcsait megmarkolta. Soha nem fogta el ehhez fogható furcsa érzés. Most volt életében először igazán szerelmes . . . A szive hevesebben dobogott, verejték gyöngyözött végig a homlokán. Megfordult, hogy a szobából távozzék. Ebben a pillanatban kigyult a szoba villamos csillárja . . . Miss Gladys állt az első szoba küszöbén és kis ismétlőpisztolyt szegezett a tettenért tolvaj homlokának. De amint megismerte a férfit, megtántorodott, kiejtette kezéből a pisztolyt és csak ennyit mondott:

— Maga? . . .

— Igen, Miss Gladys, én vagyok — felelte a férfi, azután lerogyott egy székre és a két kezével eltakarta az arcát.

— Betörő vagyok, gonosztevő, akit Amerika minden nagyobb városának rendőrsége köröz. Sohase voltam gróf. Azért udvaroltam már három hét óta magának, hogy kirabolhassam, de azután halálosan szerelmes lettem magába, és csak annyit akartam lopni, amennyi elég ahhoz, hogy tovább itt maradhassak, mert megőrültem a gondolattól, hogy magától el kell szakadnom.

A lány tágranyilt szemmel bámult a férfira.

— Ugy-e, iszonyodik tőlem? — folytatta a betörő — és megvetéssel hallotta az ajkamról, hogy szerelmes mertem lenni magába, a milliárdos Taylor leányába? Telefonozzon most a portásnak és hivassa a rendőrséget. Nem fogok elmenekülni, mert amióta tudom, hogy abban a másik, számomra utólérhetetlen világban olyan angyal él, amilyen maga, csak undorral tudok a gangszterélet fertőjére gondolni.

A lány némán hallgatta. A szeme könnybelábadt. Kinyitotta a retiküljét, kivett belőle egy nagy boritékot, amelyet megduzzasztott a tartalma. Remegő hangon mondta:

— Kérem . . . vegye ezt és . . . menjen . . .

A férfi keserü hangon felelte:

— Odasüllyedtem, hogy alamizsnát ad? A milliomos lánya megsajnálja a szerencsétlen embert, aki sirva panaszolta el a baját és pénzt ad neki, hogy legyen mit elmesélni csodálkozó barátnőinek!

— Ne mondjon ilyent — mondta a lány és sirás fojtogatta —, ha szeret engem . . . fogadja ezt el.

A férfi zsebretette a boritékot és kétségbeesetten elrohant. A szobájába érve kinyitotta a boritékot, kivette a tartalmát: saját pénztárcája volt a borítékban . . . Észre se vette, amikor a zsebéből eltünt! . . .

APRÓHIRDETÉSEK

I. SZELLEMI ÉS TESTI MUNKA

FÉRFIÁLLÁS

1. Irodai alkalmazott

Mérlegképes, átíró, könyvelésben gyakorlott őskeresztény könyvelő adja be sajátkezüleg írott ajánlatát életleírással, igény és referenciák megjelölésével „Azonnali belépés 42966" jeligére a főkiadóba.

Őskeresztény fiatalember gyakorlattal, tisztviselőnek felvétetik. Ajánlatokat „Gyárvállalat 42944" jeligére főkiadóba.

2. Ügynök (akvizitőr)

Rutinirozott textilrészletügynökök 80%-osak felvétetnek. Szív-utca 33. Kuti. 83962

Szorgalmas eladók fixre, jutalékra felvétetnek. Cukrászüzem, Vörösmarty-utca 37.

Textilrészletügynököt nyolcvanszázalékosat felveszek öt órától. Szondy-utca 9. III. 22.

Elektromos műszaki cikkek értékesitését szakismerettel rendelkező őskeresztény elvállal. „Ipariskolás 66684" jeligére főkiadóba. •

3. Egyéb keresk. alkalm.

Fiatal, ügyes, megbizható fűszer-, vegyeskereskedő segédet felvesz Trutzer cég, Tolna.

Horthy Miklós-ut és környékén bevezetett 80 százalékos textilrészlet pénzbeszedő felvétetik. Ajánlatok „Megbizható 54526" jeligére e lap főkiadójába kéretnek.

Pénztárkezeléssel egybekötött bizalmi állást nyerhet. Pénz biztositva. „Pár ezerrel 12279" főkiadóba. •

Vegyeskereskedősegéd vaskereskedésbe gyakornoknak ajánlkozik. „Megbizható" jeligére Rózsa-utca 44., trafik.

4. Házfelügyelő

Villába kertészt, nyugdijast, házfelügyelőt fizetéssel keresek. Herskó, Akadémia tizenegy. 54532*

Középkoru kőműves gyermektelen házaspár, kisebb házfelügyelőséget keres, óvadékom van. Ügynökök kizárva. Kardos, Alsóerdősor 30., I. e. 13.

Postaaltiszt fiatal házaspár takaritásért lakást vállal vagy házmesterséget Budán. I. Mészáros-utca 4. •43041

Vidékről jött házaspár házfelügyelőséget vállal Budán kisebb bérházba vagy villába azonnal vagy május 1-re. Férj állásban. Ügynökök kizárva. Petrovics András, I., Ferry Oszkár-utca 37., alsó fszt. 5.

Óvadékkal házfelügyelőséget keres fűtő, szerelő. Ügynök kizárva. „Nem bejárót 90809" jeligére főkiadóba.

Házfelügyelőséget keres állami alkalmazott, hosszu éves bizonyitvánnyal, 1000 pengő óvadékkal. Szabados, Zárda-u. 16.

Fővárosi alkalmazott, minden információt kibiró, kertgondozáshoz értő, kisebb házba vagy villába házmesterséget keres. Cim: Moldvai, Törökőr-u. 62.

5. Soffőr

Gépkocsivezetőt, keresztényt, legalább ötéves gyakorlattal felveszek. Rökk Szilárd-u. 6., III. 4. •33601

6. Ipari munkás

Üzemvezető fém és celluloid tömeggyártáshoz felvétetik. Ajánlatok részletes leirással, fizetési igénnyel „Optika 36573" jeligére Erzsébet-körúti főkiadóba. •

7. Egyéb alkalmazott

Inas házaspár, fiatal, ügyes, kizárólag jobb munkaerő, egyszerü főzés, szerény igényü jelentkezzék délután három és öt óra között háromtagu uri családnál. Baross-u. 30., IV. 1.

Gazdaságomba vezetőt azonnalra felveszek. 2000 pengő készpénz megkivántatik. „Hásiur 43061" főkiadóba. •

Üzemfelügyelőt vallásküIönbség nélkül felveszek Kettőezer óvadékkal. „Ingatlan fedezet 36622" Erzsébet-köruti főkiadóba. •

Jólfőző szobainas éves bizonyitványokkal alkalmazást keres. Erzsébet-tér 13. házfelügyelő. 66664

40 földmunkás nyári munka nélkül van, elmennének aratni, kapálni, minden gazdasági munkára vállalkoznának. Szives megkeresést Miavecz József cimén Nagymanya, verebélyi járás, Bars megye.

NŐIÁLLÁS

8. Irodai alkalmazott

Keresek azonnali belépésre mérnöki irodai gyakorlattal biró perfekt gyors- és gépirónőt csak délelőtti elfoglaltsággal. Válaszokat curriculum vitaeval „Tiszta magyar 12239" jeligére főkiadóba.

Őskeresztény, szaktanfolyamot végzett kezdő gyors-, gépirónő, szép irással, irodai, üzleti alkalmazást keres. „Fiatal 12281" jeligére főkiadóba.

9. Keresk. alkalmazott

Kiszolgáló lány és tanulólány fizetéssel, kötött-szövöttáru üzletben „Fiatal, belváros" jeligére Tenzer hirdetőjébe, Szervita-tér. 54511

600 pengő kaucióval állást keresek fiatal, keresztény, jómegjelenésü uriasszony. „Szolid" jeligére főkiadóba.

Jómegjelenésü, keresztény, fiatal hölgy eladónőnek ajánlkozik. „Megbizható 12308" jeligére főkiadóhivatalba.

10. Ipari munkásnő

Otthoni munka. Viszonylag csekély befektetéssel, havi 120 pengő kereseti lehetőség bárkinek. Állandó foglalkoztatás garantálva. Anyagot szállitjuk, készárut átvesszük. Kérjen prospektust. Phönix körkötőüzem kft. Kisfaludy-köz 3—5. (Válaszbélyeg.) 65740

Nőiszabósághoz kézilányok és önálló franciamunkásnők felvétetnek. Bécsi-utca 3, félemelet 10. 54506

11. Egyéb alkalm. (nem házt.)

Raktárnoknőt őskeresztényt, ki postacsomagok összeállitásához és csomagolásához ért, felveszünk. Ajánlatok „R. T. 6347" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10. 54517

12. Házvezetőnő, gazdasszony stb.

Jólelkü fiatalabb nőt kis háztartásunkba főző mindenesnek keresek. Jelige „Baromfinevelő 33599" Erzsébet-köruti főkiadóba. •

Megbizható, egyedülálló nő háziteendők végzésére kis családhoz felvétetik. XI., Vásárhelyi Pál-utca 7. III. 12. •72945

Felvétetnek házikisasszonyok, gazdasszonyok, komorna, szobalányok. „Házvezetőnő", Rákóczi-ut ötvenhárom. 36630

Középkoru házvezetőnő hosszu bizonyitványokkal állást keres vidékre. Jelige „Háziás 12208" főkiadóba.

Középkoru, elismerten kitünően főző, megbizható, tisztaságkedvelő, szerény modoru, intelligens asszony kisebb családhoz vagy magányoshoz ajánlkozik házvezetőnőnek vagy szakácsnőnek hosszu bizonyitványokkal. Cime: Fejes Etelka, Pongrác-ut 7. cimén Z. Gy.-nek.

Házvezetőnő főzésben perfekt, pusztai háztartást érti, varr, földbirtokosházba ajánlkozik. W. E. Csengery-utca 56. I. 11.

Kellemes modoru, jómegjelenésü fiatal leány elmenne gyerek mellé, vagy házikisasszonynak vidékre is. „Sokoldalu 33602" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba. •

Jómegjelenésü, 30 éves urinő házvezetőnőnek ajánlkozik, finoman főz, magányoshoz vidékre is vagy idősebb házaspárhoz. Üzlethez is ért. Szentkutyné, Vas-utca 15-b. 12313

Fiatal, özvegy uriasszony ajánlkozik házvezetőnőnek anyahelyettesnek, jelenleg is ilyen állásban. Telefon: 140630.

13. Szakácsnő, szobalány, gyermeklány

Intelligens, izr. háztartáshoz értő urileányt keresek 2 kis gyermekemhez. — Jelentkezés délután háromtól. László, Reiter Ferenc-utca 56. 54534

Szakácsnő, szerény igényü, jó bizonyitványokkal, állandó alkalmazást találhat keresztény uri családnál. — Jelentkezés Deák Ferenc-utca 12., I. 1.

Gondozónő, okleveles, fiatal, kisebb intézetbe felvétetik. Érdeklődés levélben dr. Szirmainé, Budafok, telefonon 269-892.

Magányoshoz ajánlkozik jómegjelenésü, fiatal lány. Jelige: „Fiatal 12309" főkiadóba.•

Szakácsnő, mindenes főzőnőnek, vidékre is. Holesné, X., Villám-u. 25. •12270

Jólfőző mindenes szakácsnő elmenne uriházhoz. K. M., Aréna-ut 14., I. 18.

Jómegjelenésü, intelligens, varráshoz értő szobalány azonnalra ajánlkozik. X., Gergely-utca 26., földszint 3. Sunyecz Ilonka. 12293

Fiatal főzőnő hosszu bizonyitványokkal, elsejére elhelyezkedne. Fő-utca 58., I. 18.

14. Mindenes

Kitünően főző mindenes szakácsnő és bejáró takaritónő április elsejére felvétetik. Jelentkezés vasárnap délután 5—7-ig. Nádor-utca 11., II. 1.

Mindenes szobaleány és mindenes szakácsnő hosszu bizonyitvánnyal, ügyes, megbizható, jobb munkaerő, háromtagu uriházba 3 és 5 óra között jelentkezzen. Baross-utca 30., IV. 1. 19405

Mindenes szakácsnő és egy szobaleány ajánlkozik. VII., Szövetség-u. 27., II. 5. 66679

Főzőmindenes hosszu bizonyitványokkal április elsejére állást keres. Bimbó-ut 4. IV. 15.

Vidéki asszony elhelyezkedne mindenesnek. — Dembinszky-utca 45., fsz. 2. 66688

15. Takaritónő, bejárónő

Bejárónőt egyszobás lakáshoz, Horthy Miklós-ut 60., V. 2., délelőtt 11-ig. •33603

Bejárónőt felveszek azonnalra. Jelentkezés d. e. Gömbös Gyula-u. 9., III. 4. 43059

Takaritásért szobát konyhahasználatot adok. Tudakozódás feltétel. Teréz-körut 24/a., III. 6. 83963

Lakásért és napi ellátásért tanitást vállalok. Nefelejts-utca 27., földszint 6. 66690

17. Előkészités, internátus

Magántanulók! Bangó, Budapest, XIV., Telepes-utca 1/B.

Gyors és sikeres **magánvizsgáért**, érettségiért, **polgáriiskolai vizsgáért** forduljon ide: Kresz Géza-utca 34. I. 7. Telefon: 493—196. 54527

Háromtól hétig német-magyar korrepetitort keresek latin tudással, hét és tizenegyéves fiaimhoz Pasaréten. Telefon: 16—48—17. 76886

Délelőttönként kettő órát elsőosztályos polgárista kisleányhoz szerény igényü katolikus korrepetálónőt keresünk. Szigony-utca 10. földszint. 33594

18. Nyelv- és művészet-okt.

Angol, francia, olasz, német tanitás nyelvmesternél. Forditások. Nagymező-utca negyvenhárom, második öt. 54535

Francia-olasz-német nyelvet jutányos áron tanitok. Mérsékelt dijazás felnőtteknek és gyermekeknek. Társalgási és grammatikai módszer. Lakásra szives hivásra eljövök. Megkeresést kérek „Oktató 27 19499" jeligére főkiadóba.

Angol, francia, németszakos diplomás tanárnő gyors eredménnyel tanit. Ujpesti rakpart 5. III. 14. Tel. 128—400.

Kiváló német tanár cime: Rökk Szilárd-utca 29., I. 2.

Angolt tanit nagy gyakorlattal, kitünő módszerrel urilány. Telefon: 142—008. 54536

Azok a szülők!

— Már megint ruzsos a szád, Manci!
— Papa kérem, nem tehetek róla. A mama megcsókolt. (Journal)

Bejárónő fiatal, ajánlkozik, főzést vállal. Királyi Pál 18. III. 6. 66675

Fiatal gyermektelen postásházaspár takaritásért szobakonyhás lakást keres április elsejére. Erdélyi József, Liget-utca 44. 12271

Takaritást délelőttre vállal főbérleti lakással fiatal asszony. Lónyay 43. I. 16. 66683

Jobb nő ajánlkozik uri házhoz bejárónőnek egész napra, esetleg állandóan. Kiss Józsefné, Murányi-utca 26. III. em. 26.

Iroda vagy garszonlakás takaritását vállalom. Férjem állami. Szondy-utca 18. II. 29. Godáné. 54521

Nagytakaritást elvállalnék az ünnepekre. Kun-utca 12. földszint 6. Petrusovszkyné. 66674

OKTATÁS

16. Házi oktatók ellátással

Keresek 4—5 éves kis leányom mellé intelligens kisasszonyt többi évi gyakorlattal. Stern Sándor, Érsekujvár, Széchenyi-utca 2. 54510

Gyakorlott izr. kisasszony 1½ és 4 éves gyermekek mellé felvétetik. Andrássy-ut 1., I. 3. Tel.: 1125—83. 12222

Német kisasszony keres elfoglaltságot 11—2-ig. „Kis pajtás 12296" jeligére főkiadóba.

Magyar-német hugomat elhelyezném, üzletben is jártas. — Fő-utca 58., I. 18. 54524

Angol, francia, német csoportos és egyéni nyelvórákat ad éveket külföldön töltött ur, jó pedagógus, sikeres, gyors módszerrel. Értekezés 2—3 vagy meghivásra. Sommers, Dembinszky-utca 33. 12154

Hangképzés, énektanitás olasz módszerrel olcsón. Pozsonyi-ut 1. III. 1. 54463

21. Egyéb oktatás

Kozmetikára gyorsan, olcsón kiképez külföldre utazók számára. „Miroir" Kozmetika, IV. Párisi-utca 2. •54512

VEGYES ALKALMI MUNKA

24. Magánnyomozó

Nyerges Alfréd nyomoz, megfigyel, informál. Rákóczi-ut harminchat. Telefon: 1-380-98.

Walter nyugalmazott detektivfőfelügyelő közismert sikereit legmodernebb technika, lelkiismeretesség eredményezi. Telefon 183—549. IV., Váci-utca 41/a. 65569

Dr. Békesi Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magánnyomozó. Erzsébet-körut 17. Tel.: 143—433. 52380

25. Szabás-varrás

Erőss Ernő nyugalmazott detektiv magánnyomozója, Szász Károly-utca 3. Telefon 355—527.

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Gordonka, brácsa, mandolin jutányosan eladó. Üllői-ut .., III. Rat. 134—837.

Scala zongoraterem, Erzsébet-körut **tizenöt**. Világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, előlegnélküli legkisebb részletfizetéssel. Árak kettőszázról. Párfumpiaczár(?)

Tangóharmonika bérlet havi 15 pengőért, vételárba beszámitva. Marnitz, József-körut harminchét. 66557

Lauberger, Stingl, Hofman, Bösendorfers Mignon-zongorák, legelsőrendü pianinók háromszáztól. Rákóczi-ut 47. Reissman zongoraszalonban.

Sternberg
KIR. UDV. HANGSZERGYÁR
VII. RÁKÓCZI-UT 60 136-068

Most vásároljon! Hihetetlen olcsó Stelzhammer-zongora jókarban 250.— pengő. Sternberg, Budapest, Rákóczi-ut 60.

Körpáncélos Ehrbar, Wirth, Bösendorfer olcsón. Lipovniczky törvényszéki hites zongoraszakértőnél, Rákóczi-ut 34.

Pompás, luxuskivitelü Lauberger-Mascagni privátnak eladó. Garay-utca ötven, második tizenhét. 36643

Márkás zongora eladó Teréz-körut 8. II. 20. 33605

Utólérhetetlen választékbőségünkből legeslegolcsóbban vásárolhat Magyarország legnagyobb zongoratermében: „LYRA" Részvénytársaság, Erzsébet-körut 19. sarokbejárat. Garantáltak, jókarban: valódi **Bösendorfer** 400, Stingl, Wirth, Laubergergloss, stb. hihetetlenül olcsón. Kényelmes részlet, tisztviselőkedvezmények. Bérzongorák legelőnyösebben.

Különleges ajánlat! Néhány gyári uj, **külföldi** zongorát hallatlanul olcsón eladok. Használt zongorák garanciával 300.— pengőtől. Mielőtt bármit vásárol, feltétlenül keresse fel **Reményi** Zeneművészeti Főiskola szállitóját, Király-utca ötvennyolc. 65742

Keresztély hirneves zongoraterme, Vilmos császár-ut 66. Legjobb zongorák legolcsóbban, részletre is. Csalódás sohasem érheti. 65741

Rövid fekete gyakorló zongora kettőszáz, külföldi gyönyörűhangu **négyszáz. Valódi Bösendorfer ötszáz.** Garantáltak, jókarban. **Zongorák, pianinók** feltünő olcsón előleg nélküli legcsekélyebb részletre. **Rákóczi-ut ötven. Zongorateremben.** Erzsébet-körut sarok. 65570

Hohner használt tangóharmonika olcsón, Wágner hangszerkirálynál, József-körut 15.

INGATLAN

28. Ingatlaniroda

Készpénzvevőimnek! Villákat, bérházakat keresek! Knapik, Szentkirályi-utca 4. 3—498—96.•

30. Telek

Rózsadombon, Vérhalom-térnél összközművés telkek igen olcsón, részletfizetésre eladók. Magyar Általános Ingatlanbank Részvénytársaság, IV., Deák Ferenc-utca 17. Telefon: 181—853. 53632

Farkasréti bekeritett, közművés gyümölcsösömet tizennégy pengőjével eladom. Bercsényi-utca 9. Házfelügyelő. 42959

Gyönyörü sasadi saroktelek, összközművés, 55 méter utcafront, pompás kilátással és levegővel, Tömös-utca és Brassói-ut sarkán eladó. Tulajdonos: 154—579 telefonnál. 15508

Vennék 3—4000 előleggel kedvező feltételekkel kertészetre cca 2000 ölet. „Budai oldalon 75300" főkiadóba. •

32. Bérház

Márványbérpalota, nagyadómentes, forgalmas főutvonalon központi fütés, melegviz, 52.000 hozammal 500.000. Knapik ingatlanközvetitő. Telefon 3—498—96.

Szenzációs alkalmi vételek a dr. Hegyi-irodában:
Budai hidfőnél háromemeletes bérpalota, adómentes 15.500 bérjövedelemmel. luxus kiállitásu lakásokkal, 7 méteres szobákkal, 120.000-ért, fizetési feltételekkel;
Nyugatinál háromemeletes uribérház, komfortos kislakásokkal, harmincéves adómentes 12.000 bérjövedelemmel, 95.000 P-ért;
Pesti hidfőnél, 450 ölön, kétemeletes, masszív bérház, modern lakásokkal, 30.000 bérjövedelemmel, 120.000-ért;
Vérmezőre néző ötemeletes, liftes sarokbérpalota, mind komfortos lakásokkal, kényszerből 115.000-ért, tisztán 8%-ra;
Krisztina-téri templomnál háromemeletes luxusbérpalota, hallos, pazar lakásokkal, adómentes 10.000 bérjövedelemmel, átirva 82.000-ért, feltételekkel;
Olaszfasori gyönyörü bérvilla, Garas-utcában, hatalmas parkban, harmincéves adómentes 3x4, 2x3 szobás, hallos, télikertes, fejedelmi lakásokkal, központi fütés, melegviz szolgáltatással, 8% tiszta jövedelemre. 130.000-ért eladó! **Dr. Hegyi**, 1—396—83, Rökk Szilárd-u. 6.

Kitünően megépitett, adómentes bérház tizenötezerért eladó. Rappay, Ujpest, Árpád-ut 88. 12262

Rendkivüli alkalmi vétel! Háromemeletes bérház Erzsébet-körutnál, 45.000 hozadékkal, 150.000-ért, 90.000-rel átvehető, bizonyos feltételekkel eladó. T.: 135—851. 8—11-ig 36596

Krisztinavárosi családi bérvilla, huszonhároméves adómentességgel, 3x2 hallal, 4x1 összkomforttal, fürdőszobás, komfortos házmesterlakással (83.000). Hétszázalékos nettó jövedelemre! Endler. Telefon: 114—119. •43063

Operánál négyemeletes, modern bérház 60 komfortos lakással, 40.000 jövedelemmel, kényszerből 150.000. **Margitkörutnál** négyemeletes, nagyadómentes, Dunára néző, modern bérház komfortos kis lakásokkal, 102 nettó jövedelemmel, 120.000. **Thököly-utnál** háromemeletes, 30 éves, adómentes, kertes bérház komfortos kis lakásokkal, 5100 jövedelemmel, 49.000. Csépes. 133-697.

33. Villa, palota

Rákosligeten négyszobás főuri villa, teljes komforttal, vaskeritéssel, egyszáz pengő havira eladó. Foltin, Rákosliget, XV. utca 5. •36633

Négyszázöles parkkal nagyadómentes, ötszobás, kéthallos, központifűtéses, körkilátásos magánvilla Németvölgyi kettes autobusz megállónál (42.000). Endler, tel.: 117—451. 43065

Buda legszebb helyén, adómentes főuri bérvilla 2x5 hallos, 1x3, 1x2 szobás luxus lakásokkal, központi fütés, autógarage, nagy árnyas park, sürgősen 110.000-ért eladó. Kolenszky, Nagyfuvaros-utca 12. Telefon: 136—592. 36536

Várban nagyméretü hatszobás uriház, hihetetlen olcsón, 40.000-ért sürgősen eladó, felével átvehető. 1—396—83. 38387

Balatonszepezden kétszobás-konyhás, verandás villa berendezéssel, ötszáz öles kerttel 6000-ért eladó. 115—079. 66406

Nagyvállalat készpénzzel vásárolna bérházakat, bérvillákat. Ajánlatokat „Egymillió befektetés 36626" jeligére főkiadóhivatalba kérünk. •

34. Családi ház, öröklakás Budapesten

Lánchid-utca 15—17., gyönyörü, 1962-ig adómentes palotában 1—2—3 szobás, hallos és garszon öröklakások luxuskivitelben, központi fütés, melegviz szolgáltatással, jutányosan eladók. 1—396—83. 36511

Földszintes családi ház eladó. Gellérthegy-u. 33. 13505

25 évig adómentes, kettőszobás modern magánház eladó, vagy májusra kiadó. Gülbaba-u. 26.•

Óbudán, Flórián-térnél három szoba, pince, kert, telekárban, százhatvan öl, eladó. Háromszoba komfort, szoba komfort tizezerrel átvehető. Ürömhegyen kétlakásos ház, bekeritett kuttal, nyolcszázas telek, háromezerrel átvehető. Kisebb családi és bérházak nagy választékban. Miklós-utca 42. Ingatlaniroda. 12296

Keresek megvételre 5 szobás, adómentes villát lehetőleg Budán legyen. Kolenszky, Nagyfuvaros-utca 12. Telefon: 136—592. 36537

35. Családi ház, öröklakás környéken és vidéken

Pesterzsébet központjában villamos mellett, emeletes, 6 lakásos ház előnyös feltételekkel, esetleg lakáspénzlekötéssel eladó. Érdeklődni: Köztisztviselők fiókjánál, Pesterzsébet, Kossuth-u. 32. sz. vagy Magyar Tisztviselők Takarékpénztáránál, IX. Ferenc-körut 14. sz. Telefon: 188—878. 65837

Nagytétényben prima gyümölcsösök, nagy hozammal, őszibarackosok 800—3000 négyszögölig, alkalmi áron. Müller ingatlaniroda, Ország-u. 16. Telefon. •43030

Rákoshegyen 2 szobás családi ház 1200 pengővel átadó, többi törleszthető. Zrinyi-u. 54. Fodor. 36629

Kettőszobás, zárt verandás, fürdőszobás, nagyméretü, adómentes családi ház, kettőszázötvenes gyümölcsös telekkel, 7800, 2000-rel átadó lakbértörlesztésre. Rákoshegyen, Baross-utca 2. Jandó. 36637

Ritkaság! Kettőszobás uriház, ötvennel törleszthető, villamosnál, kamatmentesen, félholdas kerttel. Dohány-utca nyolcvan, ingatlaniroda udvarban. 36642

Rákoshegyi kettőszobás házamat, szoba-konyhás házmesterlakkal, háromszázas, vaskeritéses ősparkban, villany, vizvezeték, hatezerért eladom lakbértörlesztésre, ezerötszázzal átvehető. Károly király-ut 6. •

BERENDEZÉS

36. Butor

Lakásberendezés egyes darabjai elköltözés miatt eladók. Peterdy-utca 32., III. 24. 66492

Előleg nélküli leghosszabb lejáratu részletfizetésre szezlonok takaróval hatvanöt, válogatott ebédlőszőnyegek huszonnyolc pengőtől. Rekamier különlegességek, fotelágyak, paplanok, futószőnyegek, fehérneművásznak, ruhaszövetek Lakásberendezőnél, Baross-u. hetvennégy. 65573

KIRÁLY-U. 112 Készpénzvevő?! Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes! 1100 négyzetméteres szuterénünkben használt és uj különleges márkás műbutorok. Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, kombinált szobák, antikvitások, irodabutorok, egyes darabok utólérhetetlenül olcsón. Butorüzlet, Király-utca száztizenkettő. (Lövölde-térnél.) 65571

Konyhabutor, ebédlő, háztartási tárgyak eladók. Vasárnap. Szondy-utca 45. 54519

Hálószoba, ebédlő sürgősen eladó. Aggteleki-utca 5., III. 28.

Lakkozott szobalámpák, modern Singer varrógép eladó. — Radó, Margit-körut 11. •

Elutazás miatt gyönyörü románstilü ebédlő, tükrök, képek privátnak eladók. Szervita-tér 5., III. 1. 54509

Uriszoba garnitura, iróasztal, könyvek, lámpa eladó. Szent István-körut 5., II. 7. Telefon 125—450. 54528

Cseresznye antik butorok, biedermeier rekamierok, neobarokgarnitura, vitrinek, nagyméretü biedermeier ebédlőszekrény olcsón. Siegler, Andrássy-ut hatvanhat. 66670

Altdeutsch ebédlő, csillárok, fotelágy, fotelek, állóóra, stb. eladó. Kmetty-utca 15. II. 6.

Gyönyörü uj, használt műbutorok. (Márkás) Hálók, ebédlők, uriszobák, bőrgarniturák, velourgarniturák, stilszalonok, irodabutorok, **csodás kombinált** berendezések legujabb tervek szerint. Fizetéskedvezmények is. **Nagy Sándornál, Károly-körut huszonhat.** Városházánál. 65577

Használt butor Mária-utca 36 és Baross-u. 43

Aki pénzét szereti, hálóját, kombináltját nálunk veszi. Részletre is. Konyha, szezlon, matrac, rekamier heti két pengőtől. Károly-körut 16. udvarban. 52376

Butort legjobban „BogMil" butorházában, Vilmos császár-ut negyvenhárom, vásárolhat. Hálók, ebédlők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt árakon 52379

Saját készitményü modern konyhák, szines butorok, használt konyha-csere. Legolcsóbban **részletre is** Millernél, Podmaniczky-utca hat. 65653

Recamié, sezlon, matrac, saját készitményü modern konyhák legolcsóbban részletre is. Nagy asztalos, Szondy-u. 5. 65652

Modern konyhák, rekamiék, sezlonok, matracok legolcsóbban, részletre is. Használt konyha csere! Rákóczi-ut 9. Bejárat Eszterházy-utcából.

Ön még nem tudja? Óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktáraimban uj és használt márkás műbutorainkat, hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garniturák utólérhetetlenül olcsón. **Károly-körut** 3-a. Butorüzlet. 66136

Használt kombinált szobák, ebédlők, hálók és irodaberendezések legolcsóbban. Dessewffy-utca 47. 54199

Lakásfeloszlatásokból antikstilü butorok, garniturák, szőnyegek, disztárgyak, stb. eladók. Berényi, Hunyadi János-ut három. 54216

Kombinált szobák, hálók, ebédlők fizetéskedvezménnyel, vidékre képes árajánlatot küldünk. Bertalanné keresztény butorszalon, Rákóczi-ut 71., emelet. 66600

Gyönyörü biedermeier ebédlő, nádazott uri szoba, rekamierrel. Pulay, Egyetem-utca 3.

Uriszoba, perzsa szőnyegek, csillárok, képek, disztárgyak, stb. eladók. Személynök-utca 25., I. 1. Megtekinthető tiztől-hatig. 54482

Gyönyörü háló, kombinált szoba, garnitura olcsón. Király-utca 70., I. 11. 12211

Remek dióháló, ebédlő, kombinált szoba sürgősen. Veres Pálné-utca 14., fsz. 1. 92327

Gyönyörü háló, ebédlő, kombinált szalon, hármasszekrény, garnitura olcsón. Jósika 2., I. 4

Finom altdeutsch hálószoba, bronzcsillár és egyebek eladók. Margit-körut 26., IV. 1. Telefon: 151—364. 43036

Két szoba butor olcsón eladó, esetleg darabonkint. Megtekinthető d. u. 2-től. Erzsébet-körut 27., házfelügyelő. •35378

Főuri kombinált berendezés két rekamiéval, ebédlőberendezés jutányosan. Felsőerdősor négy, I. egy. Fasornál.

Remek intarziás jávorháló, szőnyegek, képek, csillárok privátnak eladók. Garay-utca ötven, második tizenhét.

Gyönyörü Mahunka-féle modern ebédlő jutányosan eladó. Megtekinthető vasárnap 2—5-ig és hétfőn 2-től 4-ig. Nagyatádi Szabó-u. 43., III. 11. Telefon: 332—656. 36635

Garderobe emeletes, modern és nagyméretü sezlon eladó. Andrássy-ut 55., I. 2. 83961

Dupla sarokrekamiét, két egyforma kis antik szekrényt vennék priváttól. I., Lovas-ut 4. I. 1. 66680

Mindent veszek: butort, régiséget, porcellánt, szőnyeget, egész lakást, hagyatékot. Hivjon, azonnal megyek. Klein régiségkereskedő, Gróf Zichy Jenő-utca 29. földszint 2. Telefon: 120—417. •54507

Butorért, feloszló háztartásért, ruhákért, mindennemü holmiért legmagasabb árat fizetek. Dobozi-u. 27. Freund. 14-26-73. •

10 Mária Terézia korabeli támlásszéket keresek megvételre. Baritz, Budapest, Alkér-utca 35. 66682

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Perzsa szőnyegek, uriszoba, csillárok, képek, disztárgyak, stb. eladók. Személynök-utca 25., I. 1. Megtekinthető tiztől-hatig. 54481

Előlegnélküli hosszu részletre szőnyegek, magyarperzsák, sezlontakarók, futók, vásznak Krausz szőnyegkereskedés, Bálvány-utca 15. 54467

Főuri barok szalongarnitura, korabeli, 18 személyes ezüst étkészlet, halastál, sauciére, márkás képek, csak privátnak eladók (d. u. 4-ig.) I., Attila-utca 67., I. em. 3. 43045•

Legolcsóbban vásárolhat, javittathat, tisztittathat keleti, magyarperzsát, gépszőnyeget Javitóműhelyben, József-körut 62. Telefon: 143—926. 54494

38. Iroda- és üzletberendezés

Székek, asztalok, sörapparátok, pohár-állványok, alpacca felszerelések, kertiszékek és asztalok, használtak és ujak nagyon olcsón. Rosenfeld, Népszinház-utca 31. 65647

Amerikai irodabutorok, redőnyös iratszekrények, pénz- és okmányszekrények, ujak, alig használtak, gyárilag rendbehozva nagy választékban, kis árakon Universálnál, irodabutorgyár Wesselényi-utca 8.

2 amerikai rollós tölgyfából készült iratszekrény, 1 iróasztal, 2 szék, kifogástalan állapotban, összesen 160-ért privátnak eladó. Pannonia-utca 30., I. 1. •12295

JÁRMÜ

40. Teherautó

2 tonnás, jókarban teherautó eladó. Visi Imre 9. Ekhárdné.

41. Motorkerékpár

Rudge, ötszázas, oldalkocsis motor eladó. Oldalkocsi külön is. Ráday-u. 47., cipésznél.

44. RUHÁZAT

Ezüstróka 140-től, nerzcollier 4 darab 160 P-től. Erzsébet-körut 26. II. 6. Szemerénél.

Nerz-collier, kosztümök, ruhák kettes alakra, eladók. Megtekinthető vasárnap. XI., Vincellár-utca 26-c. 12268

Csikozott, fekete, angol férfinadrág, uj. Keleti selyem perzsa szőnyeg, eladó. Képiró-utca 11., III. 2. •76889

Használt férfiruhákért óriási árakat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. Telefon: 128—942. •

Használt férfi-, női ruhákért, **egyenruhákért,** cipőkért, fehérneműért, feloszló háztartásért legtöbbet fizetek. **Gyapjuszövetre is becserélem.** Freund, Dobozi-u. 27. 142—673. Vidékre is megyek. 83958

Szenzációs árat fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőért, egész háztartásért, zálogjegyért vagy **divatos szövetre cserélek.** Gerstl, István-ut 28. Hivásra megyek. 13—46—85. 83960

ÜZLET

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifőzés

Kocsma, jogfolytonos, teljes berendezéssel, sürgősen eladó, tulajdonostól. Damjanich 23., trafik. 66652

Kettő helyiségből álló vendéglőt keresek vagy házzal együtt Bertalan-utca 24. Matinovszkyné. 72948

49. Egyéb üzlet

Gyümölcs nagykereskedés, nagyforgalmu helyen, olcsó üzletbérrel, 500 pengővel átvehető. Ford autó, 70 füszeres láda olcsón eladó. Gál, IX., Gálya-utca 5. 12272

Száz éves pékség megyei székhelyen, város központján, napi 1200 sütemény, 300 kg. kenyér termeléssel, jó sterccel, biztos vevőkörrel, teljes felszereléssel, bevonulás miatt azonnal átadó. „Keresztény vevő 66667" jeligére főkiadóba.

Amerikai, jólmenő füszer- és hentesüzletemet elcserélném budapesti bérház, szálloda vagy jó birtokért. Horváth József 1911. S. Michigan St. South-Bend Indiana, U. S. A. •

Jól bevezetett lakatos üzemem bérbeadnám haláleset miatt, szakembernek vagy eladnám. Telefon 141—781. •66689

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

52. Irógép

Kappel, gyári, uj, hordozható irógépek egyszáznegyvenöttől. Kele, Podmaniczky tizenhét. •

Portable uj, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. Gépkölcsönzés. 65566

53. Varrógép

Közismert legolcsóbb szaküzlet használt Singer, stb. családi, ipari varrógépekben: Központi Gépraktár, Rákóczi-ut 80., udvarban. 54187

Legmodernebb Singer varrógép, villanyvasaló, eladó. Radó, Margit-körut 11. 75303

Használt varrógépekért, zálogjegyekért legmagasabb árat fizetem. Bachrach, Dohány-utca 68. Tel.: 139—193. 52479

55. Vegyes

Angol, francia, holland, amerikai levélbélyeget kilónként hét pengőért. József-körut 9., lépcsőház. Délután 4—6-ig.

Gyermekkocsi, gyermekágy, játékbabakocsi, csőbutor legolcsóbban Prohászka-gyárból, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fióküzlet: Üllői-ut 7. 54493

Eladók privátoknak: Bösendorfer egyeneshuros zongora, nagy diszszekrény, egyszerüek, iróasztalok, egyenáramu ventilátor, női selyemruhák, sztórok, drapériák, tiszti egyenruhák, egyes darabok, férficipők, irodai csillárok, stb. Megtekinthető hétfőtől kilenc féltizenegyig, félháromtól félnégyig. Zoltán-utca 18., III. 9.•

Duplafalas árusitóbódé, háromablakos, weekend-háznak is alkalmas, jutányosan eladó. I., Németvölgyi-ut 31., földszint 1. 19498

Angorafarm, legkisebb elfogadható áron azonnal eladó. Bókay János-utca 22., III. 3. •

Törpe pulikölyök, dijnyertes szülőktől, olcsón eladók. Kispest, Üllői hetvennyolc. 12293

Gyönyörü pár Dalmatiner, importált, eladók jutányos áron. Telefon 296—066. •33508

Gyüjteményt, tömegbélyeget veszek. Kérje árjegyzékemet. Werner, Károly-körut 10. 12159

Vennék Ágghážy Gyula és Gulácsy-festményt. Jelige: „Készpénzért 43026"

III. BÉRLET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Garszonlakás fürdőszobával, melegvizzel budai Apartment Houseban, Logody-utca 74. Telefon 1—604—59. 52505

Kétszobás komfortos lakás olcsón kiadó. Szépvölgyi-u. 30.

Háromszobás, összkomfortos lakás májusra IX. Ferenc-körut 14. (Horthy Miklós-hidnál.) 66559

Négyszoba hallos, tökéletes komfortos urilakás, külön kapubejárattal május 1-re kiadó. Felvilágositás IX., Thaly Kálmán-utca 18., vagy telefon: 122—597. •54491

Családi ház kiadó. Pestszentlőrinc, Kiss Ernő-utca 36. 36637

Gellérthegyi kertes négy- esetleg ötszobás központi fütéses villalakás Belvároshoz közel, garázssal is augusztusra kiadó Mihály-u. 12/b. Tel.: 257—690.

2—3 szobás komfortos utcai napos lakások májusra kiadók Bertalan-utca 24. 72947

Calvin-térnél kétszobás utcai szép komfortos lakás májusra Ráday-utca 20. 54516

Olcsó, szép, tiszta, nagyméretü 1—2—3 szobás lakás kiadó uri házban. Kertudvar, szemben szinházzal. Pontos ár helyben háztulajdonosnál, Király-utca nyolcvan. 66677

Remek ötlet

— *Igy nyugodtan fejhetem!...* (Marianne.)

Hatszobás, földszintes, kertes villalakás Andrássy-utnál májusra. Haris. 14—26—82.

Kettőszobás, nagyméretü, fafütéses, napsütéses, remek mellékhelyiségekkel, legkifogástalanabb. Csáky negyvenhárom. 11509

Urasági háromszobás hallos, erkélyes, összkomfortos lakás, garázs, kert május egyre. Budakeszi-ut 33. Szépilonánál.

Ötszobás hallos, központi fütéses gyönyörü lakás augusztusra, Olaszfasor-utca 51., második villa.

Várbástyára ötszobás, Tabánra ötszobás villalakás 2200. Knapik lakásiroda, Telefon: 3—498—96. 36614

4—5 szobás erkélyes, terraszos komfortos lakás központi fütéssel, melegvizzel a gyönyörü Tabánban kiadó. I. Naphegy-utca 21. Telefon 1600—90. 66212

Három- és négyszobás lakás modern bérpalotában ujonnan festve, ajtók, ablakok lakkozva, központi fütés, melegvizzel, olcsó bérért kiadó. Bővebbet VII., Dohány-utca 12., házfelügyelőnél. 92312

Kétszobás konyhás olcsóbérü lakás kiadó. Bővebbet VII., Sip-utca 10., házfelügyelőnél.

Kétszobás konyhás olcsóbérü lakás kiadó. Bővebbet VII., Dohány-utca 10., házfelügyelőnél. 92314

Kettőszobás, elsőemeleti utcai, világos, napos lakások, cselédszoba, előszoba, fürdőszoba, WC, konyha, éléskamrával, olcsó bérrel. Nürnberg-utca 9., Stefániánál.

Ötszobás, négyszobás, háromszobás, szabadtéri délifekvésü központi fütéssel májusra-augusztusra Rothermere-utca 12.

1, 2, 3, 4 szobás összkomfortos lakás Buda legszebb helyén olcsón kiadó. I., Naphegy-utca 15, 19. Lógody-utca 49. Lánchid-utca 23. számu házakban. Telefon 1600—90.

Négyszobás-hallos modern lakás májusra. Központifütés, melegviz. Személynök-utca 16.

Lenke-tér 8. ujonnan épült bérházban főzőfülkés garszon lakások összkomforttal május 1-től kiadók. Érdeklődés Lenke-tér 12. épitési iroda. Tel.: 269—040. 76887

Garszonlakás garszonházban olcsó bérrel május elsejére kiadó. Horthy Miklós-ut 91.

Egyszobás-hallos garszonlakás májusra, központifütéssel és melegvizzel. Személynök-u. 16.

Ötszobás modern lakások májusra. Katona József-utca 26. és 28. Központifütéssel és melegvizzel: Rothermere-utca 2.

Háromszobás modern lakások májusra. Központifütés, melegviz. Személynök-utca 16., Rothermere-utca 2., Honvéd-utca 18. 54499

Négyszobás-hallos modern lakások májusra. Pozsonyi-ut 12. (etázsfütés), Ujpesti rakpart 6. 54498

Kétszobás modern lakás központifütéssel és melegvizzel, májusra. Rothermere-utca 2., Rudolf-tér 1. 54497

Kétszobás-hallos modern lakás májusra vagy azonnalra. Központifütés, melegviz. Rudolf-tér 1. 54496

Műtermet 3 szobás lakással keresek. Közvetitőt dijazok. Molnár, Csaba-utca 38. •

Kertilakást, komforttal keresek villarayonban vagy hegyvidék közelében jó közlekedéssel májusra. Ajánlatokat „Háromszobás 12212" jeligére főkiadóba.

Földmivelésügyi minisztérium közelében keresek 4 szobás déli fekvésü lakást azonnalra. Dr. Kotra Ferenc, Soroksár.

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Napibérbe gőzfütéses, melegvizes, fürdőbenyilós, elegáns szoba uri helyen. 13—12—14.

Dunai kétágyas szobák melegvizzel, elsőrendü reggeli, ebédel 100 pengőtől. Dunakorzóban. Molnár-u. 53. 12190

Előkelő átutazónak főlépcsőházi elegáns szoba, központi fütéssel, modern fürdőszobával Vigszinháznál. 124—785.

Apponyi-térnél elegáns utcai szoba légfütés, melegvizzel, disztingvált kereszténynek Veres Pálné-utca 8. III. 1.

Abbázia-penzió Bécsi-utca 3. Telefon 183—459. Folyóvizes, légfütéses, ellátással, mérsékelt árban. 54515

Légfütéses, gyönyörü utcai szobák Városház-utca 16. III. 2. 54514

Petőfi Sándor-utcában elegánsan berendezett, nagyméretü szoba 2 személynek ellátással 250-ért kiadó. Állandó meleg viz. Telefon 380—428. 54513

Csinosan butorozott szoba átutazóknak. Király-u. 70. IV. 28.

Gyönyörü átutazószoba központi fütéssel, magányosnál, modern kényelemmel azonnalra is Lipótvárosban. Tátra-utca. 315—010. 54529

Gülbaba-penzió, Mecset-utca 14. gyönyörüen berendezett szobák ellátással, vagy anélkül 4 pengőtől. 16—64—36.

Átutazóknak budai Margithidfőnél szép szoba 3 pengő. 16—64—36. 54531

Maros-utca 54-b. I. emelet, kétszobás lakrész terrasszal, erkéllyel azonnalra kiadó. Konyha földszinten. Szép fekvés, jó levegő. •54533

„Rex" Penzió, Nagymező-utca 31. Telefon 112—591. Elegáns, központi fütéses szobák. Diéta. Mérsékelt árak.

Török Penzió II. Török-utca 10. Lukácsfürdő tőszomszédságában, folyóvizes szobák. Kitünő konyha. Mérsékelt árak. Ebéd házon kivül. Telefon 155—296. 75301

Szobatársnőt keresek uri otthonomba. Szentkirályi-utca 38. II. 9. 3020

Átutazó szoba kiadó fürdőbenyilóval, zárt lépcsőbejárat. Telefon 358—250. 15507

Tiszta kis szoba olcsón kiadó Városmajor-u. 3-b. III. 14.

260.— havonta kétszemélyes kitünő diétellátás dunai balkonszobában, gőzfütés, meleg viz. Bellevue-penzió, Géza-utca 3. 54522

Pasaréti-uti villában különfeljáratu garszon szoba kiadó. Telefon 164—908. 54503

Vidékieknek központban tiszta szoba napokra azonnal kiadó. Telefon 340—231. 33571

Országháznál gyönyörü, napsugaras, kétszemélyes utcai, légfütéssel, melegvizzel, legkitünőbb ellátással (diéta). Alkotmány-utca 4., II. 6. Telefon: 126—160. 66665

Különbejáratu kétszobás elegáns lakrész légfütéssel, legkitünőbb ellátással. Alkotmány-utca 4., II. 6. Telefon: 126—160. 66666

Bauer Urilányotthon, József-körut 86., központi fütés, állandó melegviz, kitünő konyha, olcsó árak. 66663

Központifütéssel elegáns szoba, esetleg ellátással. Bem József-utca 8., IV. 3.

Főlépcsőházi bejárattal 2 elegáns, szép szoba, telefon és fürdőszobával kiadó. V., Bálvány-utca 15., II. 1. 19494

Átutazónak garszonnak teljesen szeparált, lépcsőházi elegáns szoba havi 35 pengő. 1239—13. 92324

Átutazószoba teljesen külön bejárattal Uránianál. Telefon 145—367. 66624

Átutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfütéses dunai luxusszoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országháznál megbizható magányos urihelyen. 110—883. 11318

Különbejáratu utcai szoba fütött fürdőszobával, disztingvált urinőnek, részbeni ellátással is kiadó. Margit-körut 3. a Lukács- és Császár-fürdőtől két percnyire. Telefon: 366—690.

Elegáns fürdőbenyilóval urnak magányosnál. Wesselényi-utca 40., földszint öt. •

Szentkirály Penzió olcsó családi otthon minden kényelemmel. Szentkirályi-utca 6.

Budapesten legolcsóbb az „Európa Szálloda". Központi fütéssel, hideg-meleg folyóvizzel, tiszta utcai szobák. Lift. Nagymező-utca kilenc.

Átutazóknak Belvárosban zártfőlépcsőházi, fürdőbenyilós, elegáns szoba. Napi-, havibérbe. 18—27—04. 92325

Átutazóknak zártfőlépcsős, elegáns szoba Körutnál. Disztingvált. Napi-, havibérbe. 14—17—44. 92326

Stop! Ha Budapestre érkezett, 21 éves irodám azonnalra szerez bármilyen szobát. Telefon 1348—56. **Express,** Erzsébet-körut 16. földszint 3.

Átutazószoba főlépcsőházi bármerre, **gőzfütéses, napi bérért.** Telefon: 1348—56. **Expressnél.**

Napibérbe főlépcsőházi, gőzfütéses **garszonbérletek** azonnalra. Telefon: 1348—56. Expressnél, Erzsébet-körut 16. földszint 3.

Világos, nagy, üres szobát keresünk április 1-re, vagy 15-ikére, félkomfortos lakásban is megfelel lehetőleg V—VI-ik kerületben, keresztény, jobb családnál. Maresch, Nyár-utca 30., II. 1. 19484

58. ÜDÜLÉS

Falusi kuriámban elfogadok fizető vendégeket. Teljes ellátás havonta 70 P. Mihályiné, Szabolcs m. Tiszanagyfalu.

59. HELYISÉGBÉRLET

Négynyilásos üzlethelyiség kiadó modern házban, forgalmas üzletutcában, központi fütés, melegvizzel. Bővebbet VII., Dohány-utca 14., házfelügyelőnél. 92315

Ötszobás dunaparti irodahelyiség májusra. Központi fütés. Rudolf-tér 1. 54502

Istálló azonnal kiadó. Érdeklődni Rákóczi-ut hatvanöt, órásnál. 36648

Műtermet, irodát, esetleg képpel fizethet elegáns bérpalotákban, Belvárosban, Budán gőzfütéssel, földszinten. Délelőtt 181—616. 12189

60. BIRTOKBÉRLET

Felesbe adom tizenegy hold gyümölcsösömet gyümölcsfákhoz értő kertésznek közvetlen Pest mellett. Szalónczay gőzmosóda, Margit-körut 48. •66676

12 hold lápföld, konyhakertnek, virágkertnek feles művelésre holdanként kiadó. Pestszenterzsébet, Rezeda-u. 13. •

Balaton partján szőlő pincével, ezer liter terméssel, minden felszereléssel, 60 hónapra. „100 pengő 83957" jeligére főkiadóba. •

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZÁLOG

Többezer pengőt kölcsönzök ingatlanokra. **Személykölcsönt** bárkinek. Ferenc-körut 24., II. 2. •54537

63. TÁRS

Sokirányu, nagyösszeköttetésü, keresztény vállalkozás tőkével rendelkező igazgatósági tagot vagy tőkést keres. Ajánlatok „Komoly pozició 30.000—66636" jeligére főkiadóba. •

VEGYESEK

64. Felhivás

Kelenföld. Jelzett napon levelem átvehető. Sok minden fáj-t. Csókolom. 15509

X. Én is már jobban vagyok. Köszönöm. Csókolom. 66686

Szekszárdila! Tizediki üzenetemre mért nem irtál? 21-től feljöhetnél-e? Látni szeretnélek. Pirinyóm! Lillafüredid.

„Sándor". Névnapomra küldött jókivánságait köszönöm, amit most viszont kivánok. Életemben semmi változás, sokat gondolok magára. Piri.

Tündérkém! Minden együttérzésem Veletek! Imádkozom jobbulásért. Amennyiben kiállitáskor inkább találkozhatnánk, husvéti felutazásomat előretolnám. Fájdalom: elégettem! Imádlak! Csókollak.

Gy. Május 7! Szombaton 5. V. u. régi helyen.

HÁZASSÁG

66. Házasságközvetitő iroda

Nagy Jenő huszonkilenc esztendeje közvetit házasságokat. Rákóczi-ut hatvanegy. Telefon.

Sebestyén Imre, Erzsébet-körut négy. Évtizedes cég. Telefon. Cégjelzéstelen dijmentes tájékoztatás. 53885

Társaságbeli legdiszkrétebb házasságközvetités. 1—373—93. Doctorné, Király-utca 67., I. 3.

Férjhez menne csinos árvaleány huszonötezer pengővel. Fényképe **Nagy Jenőnél,** Rákóczi-ut hatvanegy. 54048

67. Feleséget keres

10 évi külföldi tartózkodás után hazajött 34 éves iparos, őskeresztény, intelligens fiatalember benősülne vallásküIönbség nélkül. Fényképes kimeritő választ „Barcelona 12303" jeligére főkiadóba.

26 éves keresztény fiatalember feleségül venne hozzáillő leányt (özvegyet) 8—10.000-rel. Üzlet átvételhez. Ügynök kizárva. „Vendéglős 43051" jeligére főkiadóba.

68. Férjet keres

Kellemes, bájos urileány, berendezéssel, 1500-zal, házasság céljából megismerkedne komolyabbal. „Lelkiek 66671" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Ügynökmentesen harminckettes keresztény közhivatalnokkal házasulna vidéki urileány négyezer készpénzzel. „Kisujszállás 83950" jeligére főkiadóba.

Pesti Hirlap R. T. kiadása
Légrády Testvérek R. T. nyomása Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 78. szám.
A kiadásért dr. Kovács Dezső, a nyomdáért Kertész Árpád felelős.